

Державне підприємство "Національна
атомна енергогенеруюча компанія
"Енергоатом"

Фінансова звітність відповідно до МСФЗ
за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року
разом зі Звітом незалежного аудитора

Звіт незалежного аудитора

I-IX

Фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

Баланс (Звіт про фінансовий стан)	1
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)	3
Звіт про рух грошових коштів	4
Звіт про зміни у власному капіталі	5
Примітки до фінансової звітності ДП «НАЕК «Енергоатом»	6
1. Загальні відомості	6
1.1 Організаційна структура та діяльність	6
1.2 Умови здійснення діяльності в Україні	6
2. Основа складання фінансової звітності	7
2.1 Підтвердження відповідності	7
2.2 Основа оцінки	7
2.3 Звітний період	7
2.4 Функціональна валюта та валюта подання звітності	7
2.5 Безперервність діяльності	7
2.6 Відповідальність керівництва	9
2.7 Використання суджень та оцінок	9
3. Облікова політика	10
3.1 Основні принципи облікової політики	10
3.2 Зміни в обліковій політиці	21
4. Нові та переглянуті стандарти та інтерпретації	21
4.1 Нові та переглянуті стандарти та інтерпретації, що повинні застосовуватись Компанією	21
4.2 МСФЗ та інтерпретації, що не набрали чинності	25
5. виправлення помилок і зміни у фінансовій звітності	26
6. Необоротні активи	27
6.1 Основні засоби	27
6.2 Нематеріальні активи	32
6.3 Інвестиційна нерухомість	34
6.4 Довгострокова дебіторська заборгованість	35
6.5 Інші необоротні активи	35
7. Запаси	37
8. Дебіторська заборгованість	38
8.1 Торговельна дебіторська заборгованість	38
8.2 Аванси видані	40
8.3 Інша поточна дебіторська заборгованість	40
9. Грошові кошти та їх еквіваленти	40
9.1 Інші надходження в результаті операційної діяльності	40
9.2 Інші витрати в результаті операційної діяльності	41
9.3 Інші надходження в результаті інвестиційної діяльності	41
9.4 Інші надходження в результаті фінансової діяльності	41
9.5 Інші витрачання в результаті фінансової діяльності	41
10. Інші оборотні активи	41
11. Необоротні активи, утримувані для продажу	42
12. Власний капітал	42
12.1 Статутний капітал	42
12.2 Капітал у дооцінках	42
12.3 Інший додатковий капітал	43
12.4 Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	43
12.5 Частина чистого прибутку (доходу), що підлягає сплаті до державного бюджету	43
13. Зобов'язання, кредити та позики	44
13.1 Кредити, позики та інші зобов'язання, обумовлені фінансовою діяльністю	44
13.2 Відкладений дохід	48
13.3 Поточні зобов'язання	48

14. Забезпечення	49
15. Платежі в бюджет	55
16. Доходи та витрати, сукупний дохід	56
16.1 Дохід від реалізації продукції.....	56
16.2 Собівартість реалізованої продукції.....	57
16.3 Адміністративні витрати	58
16.4 Витрати на збут.....	58
16.5 Інші операційні доходи та витрати.....	59
16.6 Інші фінансові доходи та витрати.....	60
16.7 Інші доходи та витрати.....	61
16.8 Податок на прибуток.....	61
16.9 Визнані та невизнані податкові активи та зобов'язання	62
17. Операційні сегменти	63
18. Інформація щодо пов'язаних осіб	64
19. Оренда	67
20. Справедлива вартість фінансових інструментів	69
21. Ризики	70
22. Непередбачені зобов'язання	76
23. Події після дати балансу	80
24. Затвердження фінансової звітності	82

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку

Керівництву Державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом»

Звіт щодо аудиту фінансової звітності

Думка із застереженням

Ми провели аудит фінансової звітності Державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом» (код ЄДРПОУ 24584661, місцезнаходження: 01032, м. Київ, вул. Назарівська, буд. 3; тут та надалі - «Компанія»), яка складається із:

- балансу (звіту про фінансовий стан) на 31 грудня 2019 року;
- звіту про фінансовий результат (звіту про сукупний дохід) за 2019 рік;
- звіту про рух грошових коштів за 2019 рік;
- звіту про зміни у власному капіталі за 2019 рік;
- приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку фінансова звітність, за винятком можливого впливу питання, описаного в розділі «Основа для висловлення думки із застереженням» нашого звіту, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Компанії на 31 грудня 2019 року, її фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, у відповідності до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 року № 996-XIV щодо складання фінансової звітності.

Основа для висловлення думки із застереженням

Основні засоби

Компанія обліковує свої основні засоби за моделлю переоцінки, згідно з якою переоцінку вартості основних засобів слід проводити із достатньою регулярністю таким чином, щоб балансова вартість основних засобів станом на звітну дату суттєво не відрізнялася від їх справедливої вартості. Останню переоцінку основних засобів Компанії було проведено станом на 31 серпня 2012 року. Внаслідок відсутності актуальної незалежної оцінки поточної справедливої вартості основних засобів, ми не мали змогу отримати достатні та незалежні аудиторські докази щодо вартості основних засобів, яка відображена у цій фінансовій звітності у сумі 162 942 508 тисяч грн. та 162 731 629 тисяч грн. станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року відповідно. У зв'язку з цим ми не мали змоги визначити, чи існувала потреба в будь-яких коригуваннях цих сум станом на та за періоди, що закінчилися на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року, а також відповідного впливу таких коригувань на резерв переоцінки та відстрочені податкові зобов'язання станом на ці дати, витрати на знос і амортизацію, та витрати з податку на прибуток за 2019 та 2018 роки.

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними щодо Компанії згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки із застереженням.

Суттєвість

На визначення обсягу наших аудиторських процедур вплинуло застосування нами рівня суттєвості. При виконанні аудиту фінансової звітності основними цілями аудитора є отримання обґрунтованої впевненості в тому, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства чи помилки. Викривлення, включаючи пропуски, вважаються суттєвими, якщо обґрунтовано очікується, що вони, окремо або в сукупності, можуть вплинути на економічні рішення користувачів, які приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Ґрунтуючись на своєму професійному судженні, ми встановили кількісне значення для суттєвості на рівні фінансової звітності в цілому та суттєвість для виконання аудиторських процедур, для того щоб знизити до прийнятно низького рівня ймовірність того, що сукупність не виправлених і не виявлених викривлень перевищить розмір суттєвості для фінансової звітності в цілому. За допомогою цих значень і з урахуванням якісних факторів, ми визначили обсяг нашого аудиту, а також характер, час та обсяг наших аудиторських процедур і оцінили вплив викривлень (взятих окремо і в сукупності), при наявності таких, на фінансову звітність в цілому.

Суттєвість на рівні фінансової звітності в цілому становить 488 466 тисяч грн. Вона була розрахована на рівні 1% від чистого доходу від реалізації продукції.

Ми прийняли рішення використовувати в якості базового показника для визначення рівня суттєвості виручку, тому що ми вважаємо, що саме цей показник найбільш повно характеризує результати діяльності Компанії. Ми встановили суттєвість на рівні 1%, що потрапляє в діапазон прийнятних кількісних порогових значень суттєвості, які можна застосувати для підприємств, орієнтованих на отримання прибутку, в цій сфері.

Пояснювальний параграф

Події після дати балансу

Також ми звертаємо вашу увагу на Примітку 23 «Події після дати балансу» до фінансової звітності, де розкрито інформацію стосовно оцінки керівництва Компанії наслідків впливу пандемії коронавірусної хвороби (COVID-19) та пов'язаних з цим обмежувальних заходів на діяльність Компанії.

У зв'язку з неможливістю спрогнозувати подальший перебіг подій, визначити заходи, які буде застосовано керівництвом країни, терміни дії обмежувальних заходів, а також достовірно оцінити ефект впливу поточної ситуації на діяльність Компанії та її контрагентів, а також на економічне середовище в цілому, ми не можемо достовірно оцінити ефект впливу цих обставин на фінансову звітність Компанії за рік, що закінчився 31 грудня 2019 та на спроможність Компанії продовжувати діяльність в подальшому.

- У випадку суттєвих змін у діяльності Компанії, або у випадку введення надзвичайного стану в країні, або настання інших подій, які суттєво вплинуть на діяльність Компанії, керівництво Компанії буде оцінювати вплив цих подій на діяльність Компанії, а також приймати рішення про необхідність коригування даних фінансової звітності та оприлюднення такої інформації. Нашу думку щодо цього питання не було модифіковано.

Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності

Ми звертаємо увагу на Примітку 2.5, до фінансової звітності, у якій зазначається що на 31 грудня 2019 р. Компанія має накопичені збитки у сумі 38 541 455 тисяч грн. (2018 рік: 38 815 575 тисяч грн.). У Примітці 2.5 Компанія розкриває заходи та програму розвитку Компанії протягом найближчого майбутнього та здатність Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Нашу думку щодо цього питання не було модифіковано.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту - це питання, які, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядались у контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань. Додатково до питань, викладених у розділах «Основа для висловлення думки із застереженням» та «Суттєва невизначеність щодо безперервності діяльності», ми визначили, що зазначені нижче питання є ключовими питаннями аудиту, які слід відобразити у нашому звіті.

Ключові питання аудиту

Опис аудиторських процедур

1

Повнота і своєчасність визнання виручки від основної діяльності

Основною діяльністю Компанії відповідно до ліцензії, що видана Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), є виробництво електричної енергії. У своєму складі Компанія нараховує 4 відокремлені підрозділи, що виробляють електроенергію.

З 1 липня 2019 року відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії», у зв'язку із покладенням на Компанію постановою КМУ від 05.06.2019 № 483 спеціальних обов'язків для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії, майже 90% обсягу відпуску виробленої Компанією електроенергії реалізовується за граничними цінами. Доходи від реалізації електроенергії визначаються на підставі актів купівлі-продажу за відповідний період постачання за результатами проведеного електронного аукціону на підставі відповідного аукціонного свідоцтва з урахуванням граничних цін.

За вільними цінами з 01.07.2019 до 31.12.2019 реалізовувалось лише 10% електроенергії на ринку «на добу наперед» (РНД), а також на внутрішньодобовому і балансуєчому ринку (ВДР). Доходи від реалізації електричної енергії визначаються на підставі актів купівлі-продажу за місяць за цінами, визначеними за результатами торгів на РНД/ВДР та актів купівлі-продажу електроенергії для врегулювання небалансів за місяць.

- Ми провели перерахунок фактичних обсягів реалізованої електроенергії за період застосувавши узгоджену ціну;
- Ми провели аналіз нових договорів на постачання електроенергії, які були укладено у зв'язку зі змінами ринку електричної енергії в Україні на предмет відповідності умов визнання Компанією доходів від реалізації МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами»;
- Ми обговорили з керівництвом наявну систему внутрішнього контролю обліку реалізації електроенергії;
- Ми вибірково переглянули первинні документи реалізації за січень 2020 року на предмет виявлення сум, що належать до операцій 2019 року.

Дивіться Примітку 16.1 фінансової звітності.

Податкове, валютне та інше законодавство України, чинне на кінець звітного періоду, припускає можливість різних трактувань стосовно угод і операцій Компанії. У зв'язку з цим позиція керівництва Компанії щодо наявних судових розглядів і документів, що обґрунтовують цю позицію, можуть бути оскаржені. Компанія є стороною суттєвих судових спорів, які у сукупності можуть мати негативні фінансові наслідки для Компанії у випадку винесення рішення не на її користь. При складанні фінансової звітності керівництво Компанії оцінює величину і ймовірність виникнення можливих зобов'язань з урахуванням пред'явлених або можливих до пред'явлення претензій наявної практики застосування податкового, валютного та іншого законодавства. У разі, якщо ймовірність виникнення можливих зобов'язань оцінюється як висока, величина нарахованого забезпечення буде включена до складу короткострокових зобов'язань. Імовірність несприятливого для Компанії розвитку подій не може бути оцінена з достатнім ступенем надійності, однак наслідки можуть бути значними з точки зору їх впливу на показники фінансового стану та фінансових результатів діяльності Компанії. Прийнятність поточних оцінок керівництва Компанії щодо умовних зобов'язань при складанні звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, не є гарантією того, що з настанням майбутніх подій, які за своєю суттю є невизначеними, ці оцінки не зазнають значних змін.

- Ми перевірили правильність розрахунку і відображення та розкриття у фінансовій звітності Компанії поточних зобов'язань за податками та умовними зобов'язаннями;
- Ми провели аналіз обґрунтованості позиції керівництва Компанії щодо відображення істотних зобов'язань, що виникають при здійсненні операцій; та провели аналіз обґрунтованості позиції керівництва Компанії щодо нарахування податків, штрафів або пені, які можуть по іншому тлумачитися фіскальними органами при проведенні перевірки, а також наявної практики за спорами з фіскальними органами;
- Ми провели аналіз актів і рішень фіскальних органів за результатами проведених перевірок, аналіз судових рішень, прийнятих у спорах з фіскальними органами за участю Компанії;
- Ми провели аналіз Єдиного державного реєстру судових рішень відносно судових рішень, які прийняті відносно Компанії;
- Ми обговорили статус незавершених розглядів;
- Ми провели аналіз і оцінку висновків керівництва у порівнянні з наявними прецедентами;
- Ми провели оцінку достатності розкриття інформації щодо умовних зобов'язань зі сплати податків, штрафів і пені у фінансовій звітності відповідно до вимог МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» до розкриття інформації.

Дивіться Примітку 16.9 фінансової звітності.

3**Оцінка зобов'язань за пенсійними програмами з визначеними виплатами**

Компанія визнала пенсійне зобов'язання у сумі 6 503 479 тисяч грн (2018 рік: 5 345 853 тисяч грн). Для визначення оцінки загального пенсійного зобов'язання необхідний значний рівень припущень і суджень. Незначні зміни у ключових припущеннях (зокрема, ставки дисконту, збільшення індексу споживчих цін, рівень смертності та майбутніх темпів зростання заробітної плати) можуть суттєво вплинути на визнання суми зобов'язання.

З огляду на чутливість всіх зобов'язань за виплатами працівникам до основних припущень, дані актуарні припущення переглядаються на кожну дату складання фінансової звітності.

Дивіться Примітку 14 фінансової звітності.

- Ми проаналізували звіт незалежних актуаріїв і сформувавши висновок стосовно ключових актуарних припущень. Це передбачає порівняння припущень із наявними ринковими даними, нашими власними очікуваннями та іншими аналогічними припущеннями щодо пенсійних програм;
- Ми отримали перелік даних учасників пенсійних програм, що використовувались актуарієм у розрахунку, порівняли з інформацією, що надається компанією для розрахунку фактичних витрат за пенсійними виплатами за шкідливі умови праці та проаналізували систему для узгодження даних;
- Ми перевірили повноту списку учасників пенсійних програм у базі даних актуаріїв.

4**Визнання забезпечень на зняття з експлуатації атомних енергоблоків та на зняття з експлуатації сховища відпрацьованого ядерного палива Запорізької АЕС**

Відповідно до Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» від 08.02.1995 № 39/95-ВР Компанія, як експлуатуюча організація – оператор ядерних установок, зобов'язана забезпечити фінансування зняття з експлуатації ядерних установок.

На 31 грудня 2019 року Компанія, як оператор атомних енергоблоків, визнала у звіті про фінансовий стан забезпечення та відповідні активи на відшкодування майбутніх витрат, пов'язаних зі зняттям з експлуатації атомних енергоблоків та зі зняттям з експлуатації сховища відпрацьованого ядерного палива Запорізької АЕС, відповідно вимогам МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи».

Розрахунок забезпечень потребує значної кількості припущень і оцінок щодо довгострокових тенденцій та ринкових умов, та, як наслідок, фактичні витрати можуть істотно відрізнятись від того, що визнається у звіті про фінансовий стан, оскільки незначні зміни у припущеннях, використаних при розрахунку, суттєво впливають на оцінку визнаних зобов'язань.

- Ми вивчили та проаналізували затверджену Компанією методику стосовно нарахування забезпечень на предмет відповідності МСФЗ та наявної практики визнання подібних забезпечень провідними компаніями цієї галузі;
- Ми проаналізували та перевірили розрахунок забезпечень і сформувавши свій висновок стосовно ключових припущень (зокрема, ставки дисконту, змін кумулятивного індексу інфляції, періоду понесення майбутніх витрат (періоду відстрочки)). Це передбачає порівняння припущень із наявними ринковими даними, нашими власними очікуваннями та іншими аналогічними припущеннями щодо розрахунку забезпечень;
- Ми отримали експертну оцінку майбутніх витрат і проаналізували основні припущення та розрахунки на відповідність наявній інформації.

Ключові питання аудиту

Опис аудиторських процедур

5

Забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим ядерним паливом (ВЯП)

На 31 грудня 2019 року Компанія, як оператор атомних енергоблоків, визнала у звіті про фінансовий стан забезпечення для відшкодування наступних (майбутніх) витрат на поводження з ВЯП, відповідно до вимог МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи».

Розрахунок забезпечення потребує значної кількості припущень та оцінок щодо довгострокових тенденцій та ринкових умов, та як наслідок, фактичні витрати можуть істотно відрізнятися від того, що визнається у звіті про фінансовий стан, оскільки незначні зміни у припущеннях, використаних при розрахунку, суттєво впливають на оцінку визнаних зобов'язань.

- Ми вивчили та проаналізували затверджену Компанією методику стосовно нарахування забезпечення на предмет відповідності МСФЗ та наявної практики визнання подібних забезпечень провідними компаніями цієї галузі;
- Ми проаналізували та перевірили розрахунок забезпечення та сформували свій висновок стосовно ключових припущень (зокрема, ставки дисконту, розрахунки майбутніх витрат на транспортування, зберігання і переробку, оцінки термінів понесення та розрахунку майбутніх витрат). Це передбачає порівняння припущень із наявними ринковими даними, нашими власними очікуваннями та іншими аналогічними припущеннями щодо розрахунку забезпечень.

Дивіться Примітку 14 фінансової звітності.

Інша інформація

Управлінський персонал Компанії несе відповідальність за іншу інформацію, підготовлену станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року.

Інша інформація складається з наступних звітів:

- Звіт про управління за 2019 рік, підготовлений у відповідності до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 року № 996-XIV;
- Річна інформація емітента цінних паперів за 2019 рік, підготовлена у відповідності до вимог Положення про розкриття інформації емітентами цінних паперів, затвердженого Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 03.12.2013 № 2826.

Наша думка щодо фінансової звітності Компанії не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією, ідентифікованою вище, та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією і фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інформація має вигляд такої, що містить суттєве викривлення. Якщо на основі проведеної нами роботи ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт.

Звіт про управління за 2019 рік

Компанія підготувала й оприлюднила Звіт про управління за 2019 рік 24 лютого 2020 року. У Звіті про управління за 2019 рік, за виключенням впливу питань викладених у розділах «Основа для висловлення думки із застереженням» та «Пояснювальний параграф», ми не виявили суттєву невідповідність між іншою інформацією та фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або того, чи ця інформація має вигляд такої, що містить суттєве викривлення, та ми не виявили таких фактів, які б необхідно було включити до нашого звіту незалежного аудитора.

Річна інформація емітента цінних паперів за 2019 рік

Компанія планує підготувати й оприлюднити Річну інформацію емітента цінних паперів за 2019 рік, підготовлену у відповідності до вимог Положення про розкриття інформації емітентами цінних паперів, затвердженого Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку № 2826 від 03.12.2013, після дати оприлюднення цього звіту незалежного аудитора. Після отримання та ознайомлення з Річною інформацією емітента цінних паперів, якщо ми дійдемо висновку, що в ньому існує суттєве викривлення, ми повідомимо про це питання додатково тих осіб, кого наділено найвищими повноваженнями.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за фінансову звітність

Управлінський персонал Компанії несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 року № 996-XIV щодо складання фінансової звітності та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності Керівництво несе відповідальність за оцінку здатності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, коли Керівництво або планує ліквідувати Компанію чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Компанії.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність в цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть вплинути на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

- Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:
 - ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
 - отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, але не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
 - оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;

- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок про те, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість Компанії продовжувати безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Компанію припинити свою діяльність на безперервній основі;
- оцінюємо загальне подання, структуру й зміст фінансової звітності включно з розкриттям інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події що покладені в основу її складання так, щоб досягти достовірного відображення.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що мали найбільше значення під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в своєму звіті аудитора, крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого, або якщо за вкрай виняткових обставин ми визначаємо що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

Ця інформація надана на виконання вимог частини 4 статті 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 № 2258-VIII про надання додаткової інформації за результатами обов'язкового аудиту підприємства, що становить суспільний інтерес:

1. ТОВ «БДО» було призначено для виконання цього завдання з обов'язкового аудиту Протоколом Тендерного комітету Компанії №85 від 1 жовтня 2019 року. У розділі «Звіт щодо аудиту фінансової звітності» цього звіту незалежного аудитора розкрито інформацію щодо обсягів аудиту й обмежень, властивих для аудиту.
2. Загальна тривалість виконання завдання з обов'язкового аудиту фінансової звітності Компанії у відповідності до вимог МСФЗ ТОВ «БДО» з урахуванням повторених призначень становить три роки. Для ТОВ «БДО» це завдання також є другим роком проведення обов'язкового аудиту фінансової звітності Компанії після визнання Компанії суб'єктом суспільного інтересу відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV.
3. У розділах «Основа для думки із застереженням» та «Ключові питання аудиту» цього звіту нами розкриті питання, що мали найбільше значення під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, і на які, згідно з нашим професійним судженням, доцільно звернути увагу. Ці питання були розглянуті в контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та враховувалися при формуванні нашої думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань. Під час проведення цього завдання з обов'язкового аудиту ми не виявили інших питань стосовно аудиторських оцінок, інформацію щодо яких ми вважаємо за доцільне розкрити відповідно до вимог частини 4.3 статті 14 Закону «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 № 2258-VIII.

4. Інформацію, що міститься у цьому звіті незалежного аудитора щодо аудиту фінансової звітності Компанії було узгоджено з інформацією у Додатковому звіті для Аудиторського комітету від 23 квітня 2020 року.
5. Протягом 2019 року ТОВ «БДО» не надавало Компанії інші послуги, окрім послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року та узгоджених процедур, виконаних згідно з Міжнародним стандартом супутніх послуг 4400 «Завдання з виконання узгоджених процедур стосовно фінансової інформації».
6. ТОВ «БДО» і ключовий партнер з аудиту є незалежними по відношенню до Компанії згідно з вимогами Кодексу етики професійних бухгалтерів Ради з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ). Під час проведення аудиту нами не було встановлено жодних додаткових фактів або питань, які могли б вплинути на нашу незалежність і на які ми б хотіли звернути Вашу увагу. ТОВ «БДО» не надавало Компанії інших послуг, заборонених відповідно до вимог статті 6 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 № 2258-VIII протягом 2019 року та у період з 1 січня 2019 року до дати підписання цього звіту незалежного аудитора.

Аудит здійснювався під управлінням начальника відділу аудиту Бивалої Тетяни Володимирівни.

Начальник відділу аудиту

Т. В. Бивала

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності: 101107

За і від імені фірми ТОВ «БДО»

С. О. Балченко

Директор, ключовий партнер з аудиту

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності: 101086

м. Київ, 24 квітня 2020 року

Товариство з обмеженою відповідальністю «БДО». Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ: 20197074. Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності: 2868. Юридична адреса: 49070, м. Дніпро, вул. Андрія Фабра, 4. Тел 044-393-26-91.

ТОВ «БДО» включено до Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності до розділу 4 «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес». Посилання на реєстр: <https://www.apu.com.ua/subjekty-audytorskoi-dijalnosti-jaki-majut-pravo-provodyty-obovjazkovyj-audit-finansovoi-zvitnosti-pidpryjemstv-shho-stanovljat-suspilnyj-interes/>

БАЛАНС (ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН)
ДП «НАЕК «Енергоатом»

тис. грн

	Примітки	Станом на 31.12.2019	Станом на 31.12.2018
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	6.2	348 023	178 373
первісна вартість		572 427	362 868
накопичена амортизація		(224 404)	(184 495)
Незавершені капітальні інвестиції	6.1	16 584 688	11 270 514
Основні засоби	6.1	162 942 508	162 731 629
первісна вартість		511 095 442	503 369 473
знос		(348 152 934)	(340 637 844)
Інвестиційна нерухомість	6.3	23 761	11 925
Довгострокові біологічні активи		-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств		-	-
інші фінансові інвестиції		-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	6.4	249 185	169 683
Відстрочені податкові активи		-	-
Інші необоротні активи	6.5	5 760 401	5 060 360
Усього за розділом I		185 908 566	179 422 484
II. Оборотні активи			
Запаси	7	28 539 129	27 684 313
у тому числі			
виробничі запаси		28 097 345	27 340 390
незавершене виробництво		173 651	152 941
готова продукція		252 775	177 832
товари		15 358	13 150
Поточні біологічні активи		-	-
Векселі одержані		20	10
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	8.1	1 449 341	3 121 036
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	8.2	725 839	1 340 418
з бюджетом	15	155 954	221 693
у тому числі з податку на прибуток		28 322	218 111
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів		2 739	2 474
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків		-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	8.3	152 968	964 236
Поточні фінансові інвестиції		-	-
Гроші та їх еквіваленти	9	192 601	1 866 496
у тому числі			
готівка		112	57
рахунки в банках		192 362	1 837 661
Витрати майбутніх періодів		-	-
Інші оборотні активи	10	1 730 511	809 379
Усього за розділом II		32 949 102	36 010 055
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	11	9 382	130 364
Баланс		218 867 050	215 562 903

Державне підприємство «Національна атомна енергогенеруюча Компанія «Енергоатом»
Фінансова звітність за 2019 рік

	Примітки	Станом на 31.12.2019	Станом на 31.12.2018
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	12.1	164 875 664	164 875 664
Капітал у дооцінках	12.2	7 771 049	4 098 238
Інший додатковий капітал	12.3	16 890	16 890
Резервний капітал		-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	12.4	(38 541 455)	(38 815 575)
Неоплачений капітал		-	-
Вилучений капітал		-	-
Усього за розділом I		134 122 148	130 175 217
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	16.9	12 522 551	13 231 718
Довгострокові кредити банків	13.1	5 945 489	4 728 735
Інші довгострокові зобов'язання	13.1, 19	6 812 354	6 125 763
Довгострокові забезпечення	14	25 734 433	28 972 377
у тому числі довгострокові забезпечення витрат персоналу		5 830 899	4 758 959
Цільове фінансування	13.2	1 651 565	1 647 933
Усього за розділом II		52 666 392	54 706 526
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	13.1	11 847 190	11 997 958
Векселі видані		100	235
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	13.1, 19	1 422 915	922 579
товари, роботи, послуги	13.3	3 191 843	3 178 522
розрахунками з бюджетом	15	1 318 282	2 764 799
у тому числі з податку на прибуток		-	-
розрахунками зі страхування		204 428	116 245
розрахунками з оплати праці		861 524	443 060
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	13.3	1 210	1 528
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків		-	-
Поточні забезпечення	14	4 394 643	5 476 607
Доходи майбутніх періодів	13.2	79 724	77 074
Інші поточні зобов'язання	13.3	8 756 651	5 702 553
Усього за розділом III		32 078 510	30 681 160
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття		-	-
Баланс		218 867 050	215 562 903

Т.в.о. президента

П.Б. Котін

Головний бухгалтер

Н.В. Вашетіна

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)

за рік, що закінчився 31.12.2019

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

	Примітки	2019	2018
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	16.1	48 846 595	44 055 259
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	16.2	(37 277 257)	(34 706 910)
Валовий: прибуток		11 569 338	9 348 349
збиток		-	-
Інші операційні доходи	16.5	4 849 363	2 545 782
Адміністративні витрати	16.3	(1 351 708)	(1 013 186)
Витрати на збут	16.4	(43 742)	(4 453)
Інші операційні витрати	16.5	(3 770 160)	(819 743)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток		11 253 091	10 056 749
збиток		-	-
Дохід від участі у капіталі		-	-
Інші фінансові доходи	16.6	38 307	31 901
Інші доходи	16.7	91 548	63 757
Фінансові витрати	16.6	(4 754 064)	(4 374 939)
Втрати від участі у капіталі		-	-
Інші витрати	16.7	(1 752 355)	(113 443)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток		4 876 527	5 664 025
збиток		-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	16.8	(1 102 886)	(1 032 197)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування		-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток		3 773 641	4 631 828

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Статті, що не підлягають подальшій перекласифікації до прибутку або збитку

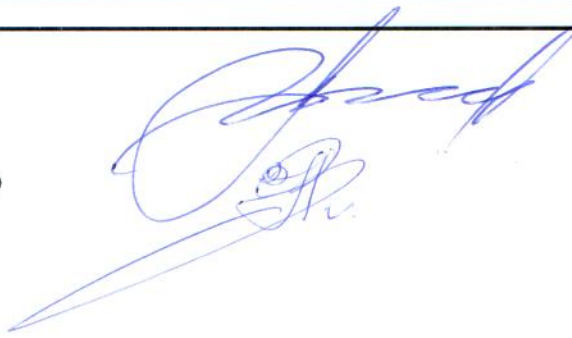
	Примітки	2019	2018
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	12.2	4 479 076	4 975 828
Податок на прибуток, пов'язаний з дооцінкою	16.8	(806 259)	(894 929)
Переоцінка пенсійних забезпечень	14	(767 320)	(1 230 443)
Податок на прибуток, пов'язаний з переоцінкою пенсійних забезпечень	16.8	138 117	221 479
Інший сукупний дохід після оподаткування		3 043 614	3 071 935
Сукупний дохід, після оподаткування разом		6 817 255	7 703 763

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

	Примітки	2019	2018
Матеріальні затрати		14 108 306	14 666 770
Витрати на оплату праці		11 010 515	8 058 028
Відрахування на соціальні заходи		2 327 786	1 747 887
Амортизація		8 349 107	8 533 261
Інші операційні витрати		6 998 125	4 032 396
Разом		42 793 839	37 038 342

Т.в.о. президента

Головний бухгалтер

П.Б. Котін

Н.В. Вашетіна

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ
за рік, що закінчився 31.12.2019

тис. грн

	Примітки	2019	2018
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)		58 810 729	53 070 200
Повернення податків і зборів		141	403
Цільового фінансування		20 146	15 946
у тому числі надходження від отримання субсидій, дотацій		1 548	3 148
Авансів від покупців і замовників		710	1 178
Повернення авансів		25 370	1 402
Відсотків за залишками коштів на поточних рахунках		43 802	12 816
Боржників неустойки (штрафів, пені)		8 947	15 798
Оренди		3 047	3 237
Інші надходження	9.1	3 799 533	1 496 731
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)		(23 301 983)	(26 045 859)
Праці		(8 300 197)	(6 189 524)
Відрахувань на соціальні заходи		(2 198 645)	(1 681 932)
Зобов'язань з податків і зборів	15	(11 730 400)	(8 205 071)
витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток		(2 297 330)	(1 159 987)
витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість		(3 696 378)	(3 187 179)
витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів		(5 736 692)	(3 857 905)
Авансів		(818 705)	(1 324 641)
Повернення авансів		(497)	(57)
Цільових внесків		(73 868)	(71 505)
Інші витрачання	9.2	(1 785 878)	(1 085 529)
Чистий рух коштів від операційної діяльності		14 502 252	10 013 593
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від погашення позик		1 585	1 442
Інші надходження	9.3	1	55 444
Витрачання на придбання необоротних активів	6.1	(13 890 185)	(9 830 861)
Витрачання на надання позик, аванси на капітальні інвестиції	6.5	(1 712 434)	(912 599)
Інші платежі		-	(4 579)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності		(15 601 033)	(10 691 153)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Отримання позик	13.1	23 581 067	26 838 091
Інші надходження	9.4	2 783	3 297
Витрачання на:			
Погашення позик	13.1	(17 513 268)	(22 296 388)
Сплачені дивіденди	15	(4 920 428)	(331 342)
Сплату відсотків		(1 581 589)	(1 900 483)
Сплату заборгованості з оренди		(2 663)	-
Інші платежі	9.5	(54 789)	(193 730)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності		(488 887)	2 119 445
Чистий рух коштів за звітний період		(1 587 668)	1 441 885
Залишок коштів на початок року		1 866 496	388 034
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів		(86 227)	36 577
Залишок коштів на кінець року		192 601	1 866 496

Т.в.о. президента

Головний бухгалтер

П.Б. Котін

Н.В. Вашетіна

ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ
за рік, що закінчився 31.12.2019

	Примітки	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Нерозподілений прибуток	тис. грн Всього
Залишок на 01.01.2018		164 875 664	17 633	16 890	(37 811 371)	127 098 816
Вплив застосування нового МСФЗ		-	-	-	(1 153 491)	(1 153 491)
Скоригований залишок на 01.01.2018		164 875 664	17 633	16 890	(38 964 862)	125 945 325
Чистий прибуток за рік, що закінчився 31.12.2018		-	-	-	4 631 828	4 631 828
Інший сукупний дохід за звітний період		-	4 081 505	-	(1 008 964)	3 072 541
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства		-	-	-	(3 473 871)	(3 473 871)
Вилучення частки в капіталі		-	(606)	-	-	(606)
Інші зміни в капіталі		-	(294)	-	294	-
Разом зміни в капіталі		-	4 080 605	-	149 287	4 229 892
Залишок на 31.12.2018	12.1, 12.3	164 875 664	4 098 238	16 890	(38 815 575)	130 175 217
Чистий прибуток за рік, що закінчився 31.12.2019		-	-	-	3 773 641	3 773 641
Інший сукупний дохід за звітний період	12.2, 12.4	-	3 672 817	-	(629 203)	3 043 614
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	12.5	-	-	-	(2 870 324)	(2 870 324)
Інші зміни в капіталі	12.2	-	(6)	-	6	-
Разом зміни в капіталі		-	3 672 811	-	274 120	3 946 931
Залишок на 31.12.2019		164 875 664	7 771 049	16 890	(38 541 455)	134 122 148

Т.в.о. президента

П.Б. Котін

Головний бухгалтер

Н.В. Вашетіна

**Примітки до фінансової звітності ДП «НАЕК «Енергоатом»
за 2019 рік**

1. Загальні відомості

1.1 Організаційна структура та діяльність

Державне підприємство «Національна атомна енергогенеруюча Компанія «Енергоатом» (далі – Компанія), що є виробником електроенергії, підпорядковане Міністерству енергетики та захисту довкілля України (далі – Мінекоенерго). Компанія була заснована 17 жовтня 1996 року відповідно до Постанови Кабінету міністрів України № 1268 та призначена оператором ядерних установок, відповідальним за всі діючі українські атомні електростанції, на яких експлуатуються 15 атомних енергоблоків, з яких 13 типу ВВЕР-1000 і два – ВВЕР-440, загальною встановленою потужністю 13 835 МВт. Крім того Компанія експлуатує 2 гідроагрегати Ташлицької ГАЕС встановленою потужністю 302 МВт та 2 гідроагрегати Олександрівської ГЕС встановленою потужністю 11,5 МВт.

Основна діяльність Компанії полягає у виробництві електроенергії на атомних електростанціях, які знаходяться в різних областях України, забезпечення безпечної експлуатації та підвищення ефективності роботи атомних електростанцій, безперебійного енергопостачання суб'єктів господарювання та населення, а також, у межах своєї компетенції, забезпечення постійної готовності України до швидких ефективних дій у разі виникнення аварій на підприємствах атомної енергетики, радіаційних аварій у промисловості. До сфери діяльності входять, також, будівництво нових і зняття з експлуатації діючих ядерних установок, закупівля ядерного палива, фізичний захист ядерних установок та навчання персоналу атомних електростанцій. Станом на 31 грудня 2018 та 2019 року до структури Компанії входять Дирекція та відокремлені підрозділи, в тому числі чотири атомні станції — Запорізька, Рівненська, Южно-Українська, Хмельницька, а також «Атомремонтсервіс», «Атоменергомаш», «Атомкомплект», «Атомпроектінжиніринг», «Аварійно-технічний центр», «Науково-технічний центр», «Донузлавська ВЕС» (на окупованій території АР Крим), «Складське господарство», «КБ «Атомприлад», «Автоматика та машинобудування», «Управління справами», «Енергоатом – Трейдинг» та Представництво в Брюсселі.

Компанія знаходиться за адресою: 01032, м. Київ, вул. Назарівська, буд. 3.

1.2 Умови здійснення діяльності в Україні

ДП «НАЕК «Енергоатом» здійснює свою діяльність в Україні. Економічна ситуація в Україні протягом 2019 року продовжувала розвиватись за тенденціями, які сформувались у 2018 році: незначний спад у промисловій галузі, провадження реформ, нових законодавчих ініціатив, які впливають на ділову активність та несуть певні ризики, нехарактерні для ринків зі сталою економікою. Крім того, в середині 2019 року відбулась зміна політичної влади в Україні, та вплив цих змін на економічне середовище поки що важко спрогнозувати. Хоча певні позитивні тенденції економіки України мали місце у 2019 році, як то: зростання таких сфер як будівництво, торгівля, транспорт та сільське господарство, зменшення темпів інфляції в 2019 році в порівнянні з 2018 роком з 109,8% до 104,1%, зміцнення національної валюти, поступове зменшення облікової ставки НБУ протягом року – з 18% до 13,5% станом на 31.12.2019.

Для Компанії 2019 рік відзначився тим, що в середині року відбувся перехід до нового ринку електричної енергії, порядок дії якого визначений Законом України від 13.04.2017 № 2019-VIII «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон № 2019). У I півріччі 2019 року, до початку дії Закону № 2019, електроенергія продавалась Державному підприємству «Енергоринок» (ДП «Енергоринок»). Тарифи на реалізацію електроенергії регулювались Національною комісією, яка здійснює державне регулювання у сфері енергетики і комунальних послуг (НКРЕКП).

З 1 липня 2019 року ДП «НАЕК «Енергоатом» почало працювати та реалізовувати вироблену електроенергію в умовах нового ринку електричної енергії. Постановою Кабінету Міністрів України від 05.06.2019 № 483 «Про затвердження Положення про покладання спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії» затверджені спеціальні обов'язки, які покладені на ДП «НАЕК «Енергоатом», зокрема, реалізація певного обсягу електроенергії за граничними цінами ДП «Гарантований покупець».

Впровадження нового ринку електроенергії вплинуло таким чином, що завдяки реалізації приблизно 10% обсягу виробленої електроенергії за вільними цінами на ринку «на добу наперед», а також на внутрішньодобовому, балансуєчому ринку зросла середньозважена ціна реалізації за кВт електроенергії без ПДВ з 0,5762 грн (у I півріччі 2019 року при реалізації єдиному покупцю ДП «Енергоринок») до 0,6709 грн (у II півріччі 2019 року). Середньорічна ціна на 2019 рік склала 0,6188 грн/кВт*год.

У цілому впровадження нового ринку електроенергії не дало змоги Компанії суттєво збільшити свою доходність у зв'язку із встановленням граничних цін для реалізації 90% виробленого об'єму електроенергії ДП «Гарантований покупець».

Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про ринок електричної енергії» від 04.12.2019 № 330-IX внесені зміни щодо встановлення нового значення граничної нижньої межі обов'язкового місячного обсягу продажу електричної енергії виробниками на ринку «на добу наперед» - 15 відсотків місячного обсягу продажу електричної енергії.

2. Основа складання фінансової звітності

2.1 Підтвердження відповідності

Фінансова звітність була підготовлена відповідно до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ).

2.2 Основа оцінки

Фінансова звітність була підготовлена на основі принципу історичної вартості, за виключенням основних засобів, які відображаються за переоціненою вартістю.

2.3 Звітний період

Звітним періодом для складання фінансової звітності ДП «НАЕК «Енергоатом» є календарний рік. Проміжний фінансовий звіт складається щоквартально в стислому форматі відповідно до параграфа 8 МСБО 34.

2.4 Функціональна валюта та валюта подання звітності

Функціональною валютою Компанії та валютою подання даної фінансової звітності є українська гривня. Всі суми у даній фінансовій звітності округлені до тисяч гривень, якщо не зазначене інше.

2.5 Безперервність діяльності

Дана фінансова звітність була підготовлена **на основі принципу безперервності діяльності**, який передбачає реалізацію продукції та погашення зобов'язань у ході звичайної діяльності.

Станом на 31 грудня 2019 року Компанія має накопичені збитки у розмірі 38 541 455 тис. грн (2018 – 38 815 575 тис. грн). У той же час на 31 грудня 2019 року Компанія має позитивний власний капітал у сумі 134 122 148 тис. грн (2018 рік – 130 175 217 тис. грн) і в 2019 році Компанія генерувала позитивні чисті грошові потоки від операційної діяльності на суму 14 502 252 тис. грн (2018 рік – 10 013 593 тис. грн).

На дату затвердження цієї фінансової звітності Компанія працює в досить нестабільному середовищі, створеному економічними та політичними факторами в Україні. Не зважаючи на недостатній обсяг фінансування, що призвів до недоотримання коштів у I півріччі 2019 року від основного контрагента ДП «Енергоринок», нарощування дебіторської заборгованості від ДП «Гарантований покупець» в умовах нового ринку та складнощів при проведенні своєчасних розрахунків з кредиторами, Компанія забезпечує стале виробництво електричної енергії, покриває близько 54,1% потреби України в електроенергії. За звітний рік Компанією вироблено 83,2 млрд кВт.год електроенергії. Планове завдання Мінекоенерго України з виробництва електроенергії виконано на 101,8%. До ринку електроенергії Компанія відпустила 78,2 млрд кВт.год електроенергії, що становить 102,1% планового завдання 2019 року.

Україна розглядає атомну енергетику як одне з найбільш економічно ефективних джерел енергії. Відповідно до «Енергетичної стратегії України на період до 2035 року» подальший розвиток ядерного енергетичного сектору на період до 2035 року прогнозується виходячи з того, що частка атомної генерації в загальному обсязі виробництва електроенергії зростатиме. Розмір частки ядерної енергетики в загальному балансі електроенергії підлягає перегляду в залежності від макроекономічних показників економіки України, кон'юнктури світових ринків енергетичних ресурсів та ступеню розвитку та впровадження прогресивних технологічних рішень в енергетиці.

Керівництво вживає наступні заходи для забезпечення здатності Компанії продовжувати безперервну діяльність:

- ініціювання регулятивних та законодавчих змін, спрямованих на збільшення доходів від основної діяльності, а саме збільшення частки електроенергії, що може реалізовуватись на інших сегментах ринку, ніж виконання спеціальних обов'язків;
- залучення кредитних коштів під найбільш вигідні для Компанії відсотки для фінансування дефіциту оборотного капіталу;
- оптимізація витрат на персонал та експлуатаційних витрат.

18 липня 2019 року Колегія Державної інспекції ядерного регулювання України затвердила Висновок державної експертизи з ядерної та радіаційної безпеки Звіту з періодичної переоцінки безпеки енергоблока № 1 Хмельницької АЕС та встановила дату наступної періодичної переоцінки безпеки цього енергоблока – 13 грудня 2028 року.

Також, 23 грудня 2019 року Колегія Державної інспекції ядерного регулювання України затвердила Висновок державної експертизи з ядерної та радіаційної безпеки Звіту з періодичної безпеки енергоблока № 3 Южно-Української АЕС та встановила дату наступної періодичної переоцінки безпеки енергоблока – 10 лютого 2030 року.

Крім того, наприкінці 2019 року ДП «НАЕК «Енергоатом» отримав дозвіл на промислову експлуатацію палива виробництва компанії Westinghouse на енергоблоку № 3 ЮУАЕС. Відповідний документ було підписано Державною інспекцією ядерного регулювання України за результатами дослідної експлуатації, що провадилася на енергоблоці.

Компанія впевнено реалізовує Стратегічний план розвитку ДП «НАЕК «Енергоатом» на 2018-2022 роки, який визначає пріоритети та цілі (у межах чинного законодавства та нормативних актів) розвитку галузі. Діяльність НАЕК «Енергоатом» та її відокремлених підрозділів повністю відповідає законодавству України, чинній «Енергетичній стратегії України до 2035 року».

Протягом звітнього періоду значного прогресу досягнуто в реалізації інвестиційного проєкту «Будівництво централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива реакторів типу ВВЕР вітчизняних атомних електростанцій», затвердженого розпорядженням КМУ від 07.06.2017 № 380-р., загальна кошторисна вартість якого становить 37 217,5 млн грн. В 2019 році проєкт профінансовано на суму 2 271,7 млн грн з ПДВ, освоєно капітальних вкладень на суму 788,7 млн грн з ПДВ. Введення в експлуатацію 1-го пускового комплексу планується в 2020 році.

ДП «НАЕК «Енергоатом» продовжує реалізацію інших пріоритетних проектів з капітального будівництва, які спрямовані на збільшення виробництва електроенергії та підтримання безпечного функціонування діючих АЕС:

- ВП Запорізька АЕС. Реконструкція ВРС-750 кВ для підключення лінії ПЛ-750 кВ Запорізька АЕС – Каховська;
- Сонячна електростанція (СЕС) «Сонечко-1» на ділянці в районі водойми-охолоджувача ВП ЗАЕС;
- Будівництво будівлі технічного центру автоматизованих дистанційних засобів контролю металу на Рівненській АЕС;
- Завершення будівництва Ташлицької ГАЕС;
- Реконструкція системи технічного водопостачання. Робота 1-3 блоків на Ташлицькому водосховищі та бризкальних басейнах ЮУАЕС».

Плани на майбутнє і заходи, які описані вище, спрямовані на те, щоб забезпечити здатність Компанії продовжувати безперервну діяльність.

У січні 2020 року були оприлюднені результати першого професійного рейтингу корпоративної стійкості Sustainable Ukraine, за підсумками якого ДП «НАЕК «Енергоатом» було присвоєно найвищий рівень корпоративної стійкості «ААА». Рейтинг оцінює та порівнює якість корпоративного управління в Компаніях, їх здатність здійснювати позитивний вплив на суспільство, керувати нефінансовими ризиками та можливостями, а також забезпечувати свій сталий розвиток. У рейтингу представлені Компанії, які входять до 250 найбільших платників податків України.

Враховуючи наявну інформацію, фінансова звітність ДП «НАЕК «Енергоатом» складалась відповідно до принципу безперервності, виходячи з припущення, що підприємство є безперервно діючим і залишатиметься таким у майбутньому. Наразі Компанія не має наміру ані потреби ліквідуватися або суттєво звужувати масштаби своєї діяльності. Фінансова звітність не включає коригування, які були б необхідні, у разі якщо Компанія не була б здатна продовжувати безперервну діяльність.

2.6 Відповідальність керівництва

Керівництво Компанії несе відповідальність за підготовку фінансової звітності, яка достовірно відображає в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Компанії станом на 31 грудня 2019 року, результати її діяльності, а також рух грошових коштів і зміни в капіталі за рік, що закінчився на зазначену дату, відповідно до МСФЗ.

2.7 Використання суджень та оцінок

Підготовка фінансової звітності відповідно до МСФЗ вимагає від керівництва **формування суджень, оцінок та припущень**, які впливають на застосування облікової політики та на суми активів, зобов'язань, доходів і витрат, що відображаються у звітності, а також на розкриття інформації про непередбачені активи і зобов'язання. Фактичні результати можуть відрізнитися від цих оцінок.

Оцінки і пов'язані з ними припущення постійно переглядаються. Зміни бухгалтерських оцінок визнаються в тому періоді, в якому ці оцінки були переглянуті, а також у майбутніх періодах, якщо ці зміни здійснюють на них вплив.

Далі представлена інформація про суттєві судження при застосуванні облікової політики, які здійснюють найбільш значний вплив на суми, визнані у фінансових звітах, та можуть бути пов'язані зі значним ризиком істотних коригувань балансової вартості активів та зобов'язань у наступному фінансовому році.

Строки корисного використання основних засобів

Судження керівництва Компанії щодо строків корисного використання основних засобів та ядерних установок розкриті у примітці 6.1. цієї фінансової звітності.

Забезпечення витрат на зняття з експлуатації ядерних установок

Керівництво оцінює зобов'язання, пов'язане зі зняттям з експлуатації діючих ядерних установок, які включають ядерні реактори і сховище відпрацьованого ядерного палива. Таке зобов'язання визначається на основі приведеної вартості витрат на оплату праці основних працівників та на матеріали, які, як очікується, будуть понесені в процесі зняття з експлуатації ядерних установок. Ці витрати були оцінені Державним науково-інженерним центром систем контролю та аварійного реагування згідно з відповідними нормативами на 31 грудня 2017 р. та актуалізовані до рівня цін 2019 року. У примітці 14 викладені припущення, використані керівництвом для оцінки зобов'язання щодо зняття з експлуатації ядерних установок. Зміни в оцінках термінів майбутніх витрат і суми відтоку ресурсів, необхідних для погашення зобов'язання, а також зміна ставки дисконту, використаної для дисконтування майбутніх витрат, можуть мати значний вплив на балансову вартість забезпечення витрат на зняття з експлуатації ядерних установок.

Забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим ядерним паливом

Керівництво оцінює зобов'язання, пов'язане з витратами на транспортування до місць зберігання, зберігання і часткову переробку відпрацьованого ядерного палива. Таке зобов'язання визначається на основі приведеної вартості витрат на транспортування, зберігання і переробку відпрацьованого ядерного палива відповідно до діючих договорів. Ці витрати дисконтуються з дати, коли, як очікується, вони будуть понесені. У примітці 14 викладені припущення, використані керівництвом для оцінки забезпечення на покриття витрат на поводження з відпрацьованим паливом. Зміни в оцінках термінів майбутніх витрат і суми відтоку ресурсів, необхідних для погашення зобов'язання, а також зміна ставки дисконту, використаної для дисконтування майбутніх витрат, можуть мати значний вплив на балансову вартість забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим паливом.

Забезпечення відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій та одноразових виплат у зв'язку з виходом на пенсію

Керівництво розраховує забезпечення за пенсійними програмами: з відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій та одноразових виплат у зв'язку з виходом на пенсію з використанням методу прогнозованої умовної одиниці виходячи з актуарних припущень, що представляють собою найбільш точні оцінки керівництва щодо тих змінних величин, які будуть визначати остаточну вартість виплат працівникам по закінченні трудової діяльності та інших довгострокових виплат. У примітці 14 викладені припущення, використані керівництвом для оцінки забезпечення відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій та одноразових виплат у зв'язку з виходом на пенсію.

3. Облікова політика

3.1 Основні принципи облікової політики

Відповідно до Закону України від 05.10.2017 № 2164-VIII «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» ДП «НАЕК «Енергоатом» віднесено до підприємств, що становлять суспільний інтерес. У зв'язку з цим Компанія, починаючи з 01.01.2018, перейшла на ведення бухгалтерського обліку та складання офіційної фінансової звітності загального призначення відповідно до вимог МСФЗ, внаслідок чого фінансова звітність ДП «НАЕК «Енергоатом» станом на 31.12.2017 за П(С)БО була трансформована з урахуванням коригувань, які вимагались МСФЗ та МСБО.

Наказом ДП «НАЕК «Енергоатом» від 07.02.2018 № 146 введено в дію нову облікову політику, де зафіксовані основні принципи, методи і процедури, які використовувались Компанією в 2018-2019 роках для формування і подання звітності. Облікова політика ДП «НАЕК «Енергоатом», яка відповідає МСФЗ, погоджена листом Міністерства енергетики України від 06.03.2018 № 02/10-1847.

Звіт про рух грошових коштів складається за прямим методом.

Основні засоби при первісному визнанні оцінюються за собівартістю. Після визнання активом основні засоби обліковуються за переоціненою вартістю з урахуванням амортизації та знецінення.

Вартість придбання включає витрати, які безпосередньо відносяться до придбання активу. Вартість активів, створених Компанією, включає:

- вартість матеріалів і заробітну плату основних робітників;
- будь-які інші витрати, безпосередньо пов'язані з приведенням активу до робочого стану для його цільового використання;
- витрати на демонтаж, переміщення об'єктів та на відновлення територій, на яких вони розташовані (витрати на зняття з експлуатації);
- частину вартості ядерного палива, яке, як очікується, не буде повністю використано у кінці останньої паливної кампанії реактора, та відповідний резерв на покриття витрат на поводження з відпрацьованим паливом;
- капіталізовані витрати на позики.

При первісному визнанні основних засобів, у разі наявності суттєвих компонентів (частин) об'єкта, організовується багатокomпонентний облік.

Для нарахування амортизації основних засобів застосовується переважно прямолінійний метод. Інші методи, передбачені МСБО 16 «Основні засоби», зокрема виробничий метод, застосовуються за умови обґрунтування їх економічної доцільності для кожної групи основних засобів чи для окремих одиниць.

Вартість придбаного програмного забезпечення, що є невід'ємним компонентом функціональності відповідного обладнання, капіталізується у складі вартості цього обладнання.

Знос нараховується на вартість придбання активу або на іншу вартість, яка використовується замість вартості придбання, за вирахуванням ліквідаційної вартості. Якщо компоненти одиниці основних засобів мають різні строки корисного використання, ці компоненти враховуються як окремі одиниці (значні компоненти, вартість яких складає не менше 10 % первісної (переоціненої) вартості об'єкту) основних засобів.

Прибуток або збиток від вибуття одиниці основних засобів визначаються шляхом порівняння надходжень від вибуття з балансовою вартістю основних засобів (їх компонентів), що вибувають, і визнаються в складі інших доходів / інших витрат як чиста сума.

Методи нарахування зносу, строки корисного використання та ліквідаційна вартість переглядаються на кінець кожного фінансового року і коригуються відповідним чином.

Активи у стадії створення (незавершені капітальні інвестиції) обліковуються за історичною собівартістю за вирахуванням збитків від знецінення.

Інвестиційна нерухомість обліковується за моделлю справедливої вартості. До складу інвестиційної нерухомості включаються будівлі та/або земля, на якій вони розташовані, або їх частки, якщо вони утримуються з метою отримання орендних платежів та/або збільшення вартості капіталу. При цьому частки об'єктів, що використовуються з цією метою, мають бути подані окремо. Якщо ці частки не можуть бути подані окремо, нерухомість є інвестиційною нерухомістю, якщо тільки незначна її частка (до 30%) утримується для використання у виробництві або в постачанні товарів чи наданні послуг, або для адміністративних цілей.

Придбані Компанією **нематеріальні активи**, що мають обмежений строк корисного використання, оцінюються за вартістю придбання за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від знецінення.

Амортизація нараховується на вартість придбання активу або на іншу вартість, яка використовується замість вартості придбання, за вирахуванням ліквідаційної вартості.

Амортизація визнається у витратах за прямолінійним методом протягом оцінених строків корисного використання нематеріальних активів, починаючи з дати, коли ці активи готові до експлуатації, оскільки це найбільш точно відображає очікуване використання майбутніх економічних вигід, властивих конкретному активу.

Методи нарахування зносу, строки корисного використання та ліквідаційна вартість нематеріальних активів переглядаються на кінець кожного фінансового року і коригуються відповідним чином.

Компанія має безстрокове **право на використання земельних ділянок**, на яких розташовані її будівлі, споруди та інші основні фонди, та сплачує податок на землю, який нараховується щорічно виходячи із загальної площі ділянок і характеру їх використання. Земля є власністю держави і тому вона не включена до Звіту про фінансовий стан. Право користування землею включено до складу нематеріальних активів за вартістю понесених на його оформлення витрат без нарахування амортизації у зв'язку з тим, що воно не має визначеного строку використання. Нематеріальний актив з права користування щорічно переглядається на предмет знецінення.

На кожен звітну дату Компанія проводить оцінку наявності ознак можливого **зменшення корисності нефінансових активів**. За наявності таких ознак чи необхідності проведення щорічного тестування на предмет знецінення, Компанія визначає очікувану вартість відшкодування активу. Очікувана вартість відшкодування активу є більшою з двох величин: справедливої вартості активу або групи активів, що генерують грошові потоки, за вирахуванням витрат на реалізацію та вартості використання активу, окрім випадків, коли актив не генерує грошові потоки, які значною мірою є незалежними від грошових потоків, що їх генерують інші активи або групи активів. Одиницею, що генерує грошові потоки для проведення тесту на знецінення, визначені активи Компанії в цілому. У випадках, коли балансова вартість активу перевищує його очікувану вартість відшкодування, вважається що корисність активу зменшилась і його балансова вартість списується до очікуваної вартості відшкодування.

При оцінці вартості використання активу очікувані потоки грошових коштів дисконтуються до їх теперішньої вартості із застосуванням ставки дисконту до оподаткування, що відображає поточні ринкові оцінки вартості грошових коштів у часі та ризики, пов'язані з таким активом. Збитки від зменшення корисності активів, які не були переоцінені, що використовуються в операційній діяльності, визнаються у Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід). Проте, збиток від зменшення корисності щодо активу, який було переоцінено, визнається безпосередньо проти будь-якої дооцінки активу в межах, що не перевищує суму такої дооцінки, визнаної у додатковому капіталі для цього активу.

На кожен звітну дату здійснюється оцінка наявності ознак того, що збиток від зменшення корисності активу, визнаний у попередні періоди, вже не існує або зменшився. При наявності таких ознак, вартість відшкодування активу переоцінюється. Попередньо визнаний збиток від зменшення корисності активу сторнується тільки при наявності змін в оцінках, використаних для визначення вартості відшкодування активу з моменту, коли останній збиток від зменшення корисності був визнаний. У такому випадку балансова вартість активу збільшується до вартості його відшкодування. Збільшена балансова вартість активу не може перевищувати балансову вартість активу, що була б визначена за мінусом амортизації, якщо збитки від зменшення корисності не були б визнані в попередніх роках. Сторнування збитків від зменшення корисності активів відображається в Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід). Внаслідок такого сторнування амортизаційні відрахування коригуються в наступних періодах для того, щоб розподілити переоцінену балансову вартість активу, за мінусом ліквідаційної вартості, на систематичній основі протягом залишкового періоду його корисного використання.

Запаси оцінюються за меншою з двох вартостей: за фактичною вартістю або за чистою вартістю реалізації. Оцінка запасів, крім ядерного палива, пального та мастильних матеріалів, при відпуску у виробництво, продажу та іншому вибутті здійснюється за методом ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів. Оцінка пального та мастильних матеріалів при відпуску у виробництво, продажу та іншому вибутті здійснюється за методом середньозваженої собівартості. Одиницею бухгалтерського обліку запасів є їх найменування.

Матеріальні активи з очікуваним строком корисного використання понад один рік та вартістю менше порога суттєвості, встановленого для необоротних активів, відображаються в складі запасів як малоцінні та швидкозношувані предмети.

Оцінка **ядерного палива** при завантаженні в активну зону, продажу та іншому вибутті здійснюється за методом середньозваженої собівартості за кожним видом ядерного палива. Ядерне паливо, де б воно не знаходилося — в активній зоні реактора або у сховищі — відображається в обліку у складі поточних активів, крім частини палива, що не планується до використання у 2020 році (примітка 6.5).

Вартість ядерних паливних збірок в активній зоні реактора визнається у витратах пропорційно фактичній кількості ефективних діб роботи реактора у рамках однієї паливної кампанії, що визначається інженерами Компанії за показниками приладів на кінець кожного звітного періоду.

Компанія не оцінює вартість відпрацьованого ядерного палива у зв'язку з невизначеністю щодо його використання у майбутньому. Після періоду охолодження у приреакторних басейнах витримки відпрацьоване паливо або транспортується до Російської Федерації для зберігання протягом не більше 25 років з наступною переробкою, або зберігається у власному сховищі Компанії для відпрацьованого ядерного палива Запорізької АЕС. При цьому очікується, що у результаті переробки відпрацьованого палива будуть отримані ядерні матеріали, які можуть бути використані у майбутньому. Компанія не включає вартість таких ядерних матеріалів до складу відпрацьованого палива або до складу окремого активу, оскільки вона не має достовірних оцінок їх вартості.

Урановий концентрат, що відноситься до резерву ядерних матеріалів і який не планувалось використовувати Компанією в короткостроковій перспективі (в строк до одного року) станом на 31.12.2018, класифікувався як довгостроковий актив. Станом на 31.12.2019 резерв ядерних матеріалів не обліковується в Компанії, оскільки відповідно до наказу Мінекоенерго від 29.11.2019 № 459 уповноваженим підприємством щодо резерву ядерних матеріалів визначено ДП «Східний гірничо-збагачувальний комбінат».

Фінансові інструменти. Компанія визнає фінансовий актив або фінансове зобов'язання у своєму Звіті про фінансовий стан тоді й лише тоді, коли стає стороною договірних положень щодо фінансового інструмента.

Класифікація фінансових активів. В момент початкового визнання фінансових інструментів Компанія здійснює їх класифікацію та визначає модель подальшої оцінки.

Класифікація фінансових активів здійснюється за такими категоріями:

- фінансові активи, оцінені за амортизованою вартістю;
- фінансові активи, оцінені за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки в іншому сукупному доході;
- фінансові активи, оцінені за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку.

У 2019 та 2018 роках Компанія не мала фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю.

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою вартістю тільки у випадку, якщо він відповідає обом нижченаведеним умовам і не класифікований як оцінюваний за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку:

- він утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків, і
- його договірні умови передбачають виникнення у встановлені терміни грошових потоків, які являють собою виплату виключно основної суми і процентів (критерій SPPI) на непогашену частину основної суми.

Компанія проводить оцінку мети бізнес-моделі, в рамках якої утримується актив, на рівні портфеля фінансових інструментів, оскільки це найкращим чином відображає спосіб управління бізнесом і надання інформації управлінському персоналу.

При оцінці того, чи є передбачені договором грошові потоки виключно виплатами основної суми і процентів на непогашену частину основної суми, Компанія аналізує договірні умови фінансового інструмента, а саме - чи містить фінансовий актив яку-небудь договірну умову, яка може змінити терміни або суму передбачених договором грошових потоків так, що фінансовий актив не буде відповідати аналізованій вимозі.

Рекласифікація фінансових активів здійснюється перспективно виключно у випадку зміни бізнес-моделі, в рамках якої вони утримуються.

Класифікація фінансових зобов'язань. Фінансові зобов'язання оцінюються за амортизованою собівартістю, за виключенням:

- 1) фінансових зобов'язань, які оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки;
- 2) фінансових зобов'язань, які виникають у разі, коли передавання фінансового активу не відповідає умовам припинення визнання або коли застосовується принцип продовження участі;
- 3) договорів фінансової гарантії, авалю, поруки;

У 2019 та 2018 роках Компанія не мала фінансових зобов'язань, що оцінюються за справедливою вартістю.

Первісне визнання та подальша оцінка фінансових інструментів. Коли Компанія визнає фінансовий інструмент, вона класифікує його як такий, що надалі оцінюється за амортизованою собівартістю, та оцінює його, за винятком торговельної дебіторської заборгованості, за його справедливою вартістю плюс або мінус витрати на операцію, що можуть бути безпосередньо віднесені на придбання або випуск фінансового активу. При первісному визнанні Компанія оцінює торговельну дебіторську заборгованість за ціною операції, якщо торговельна дебіторська заборгованість не містить значного компоненту фінансування.

Витрати на операцію та комісійні доходи/витрати, що є невід'ємною частиною фінансового інструменту, визнаються в складі фінансового інструменту і враховуються при розрахунку ефективної відсоткової ставки за таким фінансовим інструментом.

Після первісного визнання облік фінансових активів та фінансових зобов'язань (кредитів, позик, довгострокових фінансових зобов'язань) ведеться за амортизованою собівартістю.

Зменшення корисності. Згідно з вимогами параграфу 5.2.2 МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» Компанія застосовує до фінансових активів, які оцінюються за амортизованою собівартістю, вимоги розділу 5.5 МСФЗ 9 щодо зменшення корисності. ДП «НАЕК «Енергоатом» визнає резерв під збитки для очікуваних кредитних збитків за фінансовим активом, що обліковується за амортизованою собівартістю, для дебіторської заборгованості за орендою, за контрактним активом. На дати проміжних та річного звітів кожний із видів фінансових активів аналізується на предмет стадії життєвого циклу фінансового інструменту та активи групуються таким чином:

- 1 група – низький кредитний ризик;
- 2 група – середній кредитний ризик;
- 3 група – дефолт (невиконання зобов'язань).

Оцінка очікуваних кредитних збитків здійснюється за кожним фінансовим інструментом, окрім розрахунків з населенням за комунальні послуги, із застосуванням матриці забезпечень. При оцінці очікуваних кредитних ризиків згідно з матрицею забезпечень Компанія враховує кількість днів прострочення, негативні та позитивні чинники, історичний досвід щодо роботи з контрагентами тощо. Крім історичного досвіду та поточної інформації Компанія включає прогнозу інформацію у свою оцінку очікуваних кредитних збитків.

Компанія застосовує спрощений підхід та визнає резерви під очікувані кредитні збитки за дебіторською заборгованістю, договірними активами та дебіторською заборгованістю за договорами оренди в сумі, що дорівнює очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії інструмента, незалежно від наявності суттєвого компонента фінансування.

Оцінки очікуваних кредитних збитків визнаються в доходах та витратах і відображаються у складі резервів на дебіторську заборгованість. Відсотки за знеціненим активом і далі визнаються шляхом вивільнення дисконту. Якщо в результаті подальшої події сума збитку від знецінення зменшується, зменшення збитку від знецінення відображається в доходах (резерви за минулі звітні періоди) чи сторнується з витрат (якщо збиток був нарахований у звітному році).

Списання. Списання валової балансової вартості фінансового інструменту за рахунок сформованого резерву відбувається після визнання його безнадійним, наявності сформованого резерву під очікувані кредитні збитки, та одночасного виконання інших передумов, визначених вимогами законодавства України та внутрішніх нормативних документів Компанії.

Припинення визнання. Припинення визнання фінансових активів відбувається якщо:

- а) строк дії прав на грошові потоки, що визначені умовами договору фінансового активу, закінчується;
- б) передавання фінансового активу відповідає критеріям припинення;
- в) списання фінансового активу за рахунок резерву.

Контроль за переданим активом відсутній, якщо сторона, якій цей актив передається, має реальну змогу його продати непов'язаній третій стороні та може здійснити цей продаж в односторонньому порядку без необхідності встановлювати додаткові обмеження щодо такого передавання.

Різниця між балансовою вартістю фінансового активу, визначеною на дату припинення визнання, та сумою отриманої компенсації (в тому числі величину отриманого нового активу за вирахуванням величини прийнятого зобов'язання), відображається як доходи або витрати від припинення визнання.

Фінансове зобов'язання або його частина, припиняє визнаватись якщо таке зобов'язання погашено, анульовано або строк його виконання закінчився. Різниця між балансовою вартістю погашеного або переданого іншій стороні фінансового зобов'язання (або частини фінансового зобов'язання) та сумою сплаченої компенсації є доходами/витратами від припинення визнання.

Взаємозалік фінансових інструментів. Фінансові активи та фінансові зобов'язання підлягають взаємозаліку, а нетто-сума подається у звіті про фінансовий стан, коли існують юридично захищене на теперішній час право на взаємозалік визнаних сум і коли є намір провести розрахунок на нетто-основі, реалізувати активи і одночасно з цим погасити зобов'язання.

Операції в іноземних валютах перераховуються у відповідну функціональну валюту за курсами обміну, встановленими Національним банком України на дату операції. Монетарні активи і зобов'язання, що обліковані в іноземних валютах на звітну дату, перераховуються у функціональну валюту за курсами обміну, встановленими на зазначену дату. Доходи або витрати від курсових різниць за монетарними активами та зобов'язаннями — це різниця між амортизованою вартістю у функціональній валюті на початок періоду, відкоригована на основі ефективної ставки відсотка і платежів за період, та амортизованою вартістю в іноземній валюті, яка перерахована по курсу обміну на кінець звітного періоду.

Немонетарні активи і зобов'язання, які оцінюються за справедливою вартістю, первісно представлені в іноземних валютах, перераховуються у функціональну валюту за обмінним курсом, встановленим на дату визначення справедливої вартості. Немонетарні статті в іноземних валютах, які оцінюються за історичною вартістю, розраховуються з використанням курсу обміну на дату операції.

Курсові різниці, що виникають у результаті перерахунку, визнаються в операційних доходах чи витратах.

Забезпечення визнається в тому випадку, коли Компанія має юридичне або конструктивне зобов'язання в результаті події, яка сталася в минулому та це зобов'язання може бути достовірно оцінено, а також, коли існує ймовірність того, що погашення цього зобов'язання призведе до зменшення економічних вигід. Сума забезпечень визначається шляхом дисконтування очікуваних у майбутньому грошових потоків з використанням ставки без урахування оподаткування, що відображає поточні ринкові оцінки вартості грошових коштів у часі та ризики, властиві конкретному зобов'язанню. Вивільнення дисконту визнається як фінансові витрати.

У Компанії створені такі види забезпечень:

- забезпечення витрат на реалізацію заходів, пов'язаних зі зняттям з експлуатації ядерних установок;
- забезпечення витрат на довготривале зберігання і переробку відпрацьованого ядерного палива (ВЯП) та забезпечення витрат на повернення високоактивних відходів (ВВВ) від переробки ВЯП (забезпечення витрат на поводження з ВЯП);
- забезпечення наступних витрат на виплати працівникам при виході на пенсію: забезпечення одноразових виплат у зв'язку з виходом на пенсію, забезпечення відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій;
- забезпечення наступних витрат на виплату винагороди за підсумками роботи за рік;
- забезпечення наступних витрат на виплати відпусток працівникам;
- забезпечення ймовірних витрат під судові позови;
- забезпечення витрат за неодержаними документами;
- забезпечення гарантійних зобов'язань.

За необхідності в Компанії можуть створюватись забезпечення з майбутнього переміщення та демонтажу об'єктів основних засобів, майбутніх витрат на ремонт (відновлення) об'єкта оренди тощо.

Забезпечення витрат на реалізацію заходів, пов'язаних зі зняттям з експлуатації ядерних установок. Вартість зняття з експлуатації ядерних реакторів включає витрати на оплату праці основних працівників та витрати на матеріали, які, як очікується, будуть понесені у процесі зняття з експлуатації енергоблоків та сховища відпрацьованого ядерного палива на Запорізькій АЕС. Основою розрахунків забезпечення є підходи, передбачені Концепцією зняття з експлуатації діючих атомних електростанцій України, яка була розроблена за підтримки Європейської Комісії із залученням міжнародних експертів.

Зобов'язання зі зняття з експлуатації ядерних реакторів оцінюється виходячи з рівня цін на звітну дату, дисконтованих за довгостроковою реальною ставкою дисконту без урахування оподаткування, що відображає поточні ринкові оцінки вартості грошових коштів у часі.

Вплив змін оцінок термінів або суми відтоку ресурсів, необхідних для погашення зобов'язання, або змін ставки дисконту відображається у складі капіталу в дооцінках та у іншому сукупному доході в тому періоді, в якому сталися зміни.

Збільшення забезпечення на покриття витрат на зняття з експлуатації ядерних реакторів у зв'язку з плином часу, включається до складу фінансових витрат за період, як витрати на виплату відсотків.

Відповідно до законодавства України про державний бюджет Компанія щорічно перераховує грошові кошти в бюджет для компенсації майбутніх витрат на зняття з експлуатації ядерних установок, тобто фінансування частини зобов'язань у майбутньому на покриття витрат на зняття з експлуатації ядерних реакторів підтверджено державою. Величина такої компенсації визнається як **необоротний актив у вигляді коштів, перерахованих у бюджет до фонду зняття з експлуатації**. Даний актив дисконтується за такою ж ставкою і графіком, як і відповідна частина визнаного забезпечення з виведення з експлуатації об'єкта основних засобів за винятком випадків, коли дати/період погашення зобов'язання і активу не збігаються. У даній фінансовій звітності такі активи відображаються у складі статті «Інші необоротні активи».

Забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим паливом включає, в основному, оцінені витрати на транспортування до місця зберігання, зберігання та часткову переробку відпрацьованого ядерного палива, зберігання та повернення ВАВ. Забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим паливом оцінюється виходячи з рівня цін укладених контрактів, дисконтованих за довгостроковою реальною ставкою дисконту без урахування оподаткування, що відображає поточні ринкові оцінки вартості грошових коштів у часі на звітну дату.

Вплив змін оцінок термінів або суми відтоку ресурсів, необхідних для погашення зобов'язання, або змін ставки дисконту визнається у доходах чи витратах у міру їх виникнення.

Збільшення забезпечення витрат на поводження з ВЯП у зв'язку з плином часу, включається до складу фінансових витрат за період як витрати на виплату відсотків.

Забезпечення відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій стосується державної пенсійної програми з визначеними виплатами. Компанія зобов'язана компенсувати державі суми пенсійних виплат, які визначені законодавством України і здійснюються державою працівникам, які працювали протягом певного часу у шкідливих умовах, що визначаються нормативно-правовими актами. Ці працівники мають право виходу на пенсію до досягнення пенсійного віку, визначеного законодавством. Пенсійні зобов'язання погашаються за рахунок коштів, одержаних від операційної діяльності. Для фінансування цих зобов'язань не виділяються спеціальні активи програми.

Чиста сума зобов'язання щодо державної пенсійної програми з визначеними виплатами розраховується шляхом оцінки суми майбутніх виплат, зароблених працівниками в поточному та попередніх періодах за надані ними послуги. Сума цих виплат дисконтується для визначення їх приведеної вартості. Ставка дисконту визначається з використанням різних джерел інформації, у тому числі на основі прибутковості на звітну дату за державними облігаціями, на підставі даних «Узагальнена інформація стосовно виконання угод з купівлі-продажу ОВДП на вторинному ринку».

Розрахунки проводяться кваліфікованим актуарієм з використанням методу прогнозованої умовної одиниці. Актуарний прибуток та збитки, гранична величина активів та дохід внаслідок переоцінки активів програми негайно визнаються у Звіті про фінансовий стан та у Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід) у тому періоді, до якого вони належать. Процентні витрати розраховуються на основі чистого зобов'язання за пенсійним забезпеченням з використанням ставки дисконтування. Компанія визнає зобов'язання та витрати з виплати пенсій на найбільш ранню з наступних дат: коли Компанія більш не може анулювати пропозицію щодо виплати цих сум і коли Компанія визнає витрати на реструктуризацію.

Вартість послуг минулих періодів визнається у Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід) у періоді внесення поправок до плану.

Окрім того в ДП «НАЕК «Енергоатом» є пенсійна програма, що фінансується за рахунок Компанії, під яку створюється окреме **забезпечення одноразових виплат у зв'язку з виходом на пенсію**.

Компанія одноразово виплачує співробітникам, які виходять на пенсію та мають тривалий стаж роботи в Компанії, суми в розмірі, що не перевищує двадцяти місячних окладів, залежно від тривалості стажу роботи в атомній енергетиці. Для фінансування цих зобов'язань не виділяються спеціальні активи програми.

Чисте зобов'язання за цими виплатами розраховується із застосуванням принципів облікової політики, які застосовуються до розрахунку зобов'язань щодо державної пенсійної програми з визначеними виплатами.

Премії та інші заохочувальні виплати визнаються зобов'язанням через створення у звітному періоді забезпечення наступних (майбутніх) витрат, якщо робота, виконана працівниками у цьому періоді, дає їм право на отримання таких виплат у майбутньому. Для виплати в Компанії, відповідно до умов Колективного договору, винагороди за підсумками роботи за рік створюється **забезпечення наступних витрат на виплату винагороди за підсумками роботи за рік**. Винагорода виплачується після підведення підсумків виробничо-господарської діяльності Компанії за рік. Забезпечення відображається в складі поточних зобов'язань.

Для відшкодування наступних (майбутніх) операційних витрат на виплату відпусток з обов'язковими нарахуваннями створюються **забезпечення наступних витрат на виплати відпусток працівникам**. Працівник має право на щорічну відпустку за відпрацьований робочий рік, який відлічується з дня укладання трудового договору, відповідно у підприємства виникають зобов'язання щодо надання щорічної відпустки працівнику. Згідно з параграфом 15 МСБО 19 виплати, що переносяться на майбутні періоди та можуть використовуватися в майбутніх періодах, якщо права поточного періоду не використані повністю, є накопичувані. Зобов'язання виникає з того моменту, як працівники починають надавати послуги, що збільшують їхні права на майбутні оплати періодів відсутності.

Забезпечення, пов'язані з виплатами працівникам, створюються з урахуванням єдиного внеску на обов'язкове державне соціальне страхування.

Компанія **визнає дохід**, коли вона задовольняє зобов'язання щодо виконання, передаючи обіцяний товар або послугу клієнтові. Актив передається, коли клієнт отримує контроль над таким активом.

Для кожного зобов'язання щодо виконання, Компанія визначає на момент укладення договору, чи задовольнить вона це зобов'язання щодо виконання з плином часом, чи ж вона задовольнить це зобов'язання щодо виконання у певний момент часу. Якщо Компанія не задовольнить зобов'язання щодо виконання з плином часу, то це зобов'язання щодо виконання задовольняється у певний момент часу.

Контроль над активом означає здатність керувати використанням активу та отримувати практично всю решту вигід від нього. Контроль включає в себе спроможність заборонити іншим суб'єктам господарювання керувати використанням активу та отримувати вигоди від нього. Вигоди від активу – це потенційні грошові потоки (надходження грошових коштів або економія грошових коштів, які вибувають), які можуть бути отримані безпосередньо чи опосередковано багатьма способами, наприклад, шляхом:

- а) використання активу для виробництва товарів або надання послуг (у тому числі державних послуг);
- б) використання активу для підвищення вартості інших активів;
- в) використання активу для погашення зобов'язання або зменшення витрат;
- г) продажу або обміну активу;
- г) надання активу у заставу як забезпечення позики;
- д) утримання активу.

Визнання доходу за договорами з клієнтами проходить за наступною моделлю із п'яти кроків:

- Крок 1: Ідентифікація договору;
- Крок 2: Ідентифікація зобов'язань, що підлягають виконанню в рамках договору;
- Крок 3: Визначення ціни операції;
- Крок 4: Розподіл ціни операції на зобов'язання, що підлягають виконанню;
- Крок 5: Визнання виручки.

Дохід від реалізації електроенергії за договорами на постачання електроенергії Компанія визначає як зобов'язання щодо виконання, які задовольняються з плином часу, так як відбувається передача серії відокремлених товарів або послуг, які по суті є однаковими та передаються клієнтові за однією і тією самою схемою. Доходи визнаються помісячно, за методом оцінки за результатом, Компанія застосовує практичний прийом щодо визнання доходів у сумі, на яку Компанія має право виставити рахунок на основі узгодженої кількості переданих кіловатів електроенергії.

У I півріччі 2019 року дохід визначався на основі тарифів на реалізацію електроенергії, які встановлювалися НКРЕКП. Методика визначення тарифів ґрунтується, головним чином, на собівартості виробництва одиниці електроенергії та затвердженому коефіцієнті прибутку. Такий процес визначення тарифів може також підпадати під вплив соціальних і політичних факторів.

З 1 липня 2019 року Компанія почала працювати в умовах нового ринку електроенергії. Відповідно до встановленого порядку дії нового ринку у 2019 році, Компанія продавала визначений об'єм (приблизно 90%) товарної продукції за граничними цінами гарантованому покупцю, а решту обсягу – через оператора ринку за вільними цінами на ринку «на добу наперед», а також на внутрішньодобовому та балансуєчому ринках.

Оцінка ступеня завершеності операцій з надання послуг (виконання робіт) з іншої реалізації також здійснюється методом оцінки за результатами.

Відповідно до параграфу 63 МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» Компанія застосовує практичний прийом, який не передбачає обов'язкового коригування обіцяної суми компенсації з метою урахування істотного компонента фінансування, якщо очікується, що період між передачею продукції (робіт, послуг) клієнтові та часом оплати становитиме не більше одного року. Відповідно до параграфу 94 МСФЗ 15 Компанія застосовує практичний прийом, за яким додаткові витрати на отримання договору з клієнтом не капіталізуються, якщо період виконання договору не перевищує одного року.

Оренда активів обліковується відповідно до МСФЗ 16 «Оренда», що передбачає визнання активу у вигляді права користування за моделлю собівартості та зобов'язання з орендних платежів, які дисконтуються із застосуванням припустимої ставки відсотка в оренді. Для нарахування амортизації активів у вигляді права користування застосовується прямолінійний метод. Компоненти, що є орендною платою, обліковуються окремо від компонентів, що не є орендною платою, в складі інших необоротних активів. Звільнення від визнання оренди відповідно до параграфу 5 МСФЗ 16 «Оренда» застосовується для короткострокової оренди та оренди малоцінних активів у межах суттєвості, яка складає 150 тис. грн для базового активу оренди, коли він є новим. Станом на кінець звітного року передано в оренду основні засоби за такими групами: будівлі, споруди та передавальні пристрої, машини та обладнання, транспортні засоби, інструменти, прилади (меблі), інвентар та інші основні засоби. Станом 31.12.2019 в Компанії обліковуються активи у вигляді права користування, зокрема, приміщення та транспортний засіб.

Державні гранти та безоплатно отримані активи визнаються як доходи майбутніх періодів, коли існує достатня впевненість у тому, що грант або актив буде отриманий та що Компанія виконає всі умови, пов'язані з цим грантом. Гранти, які компенсують витрати, понесені Компанією, визнаються у прибутку на систематичній основі протягом тих періодів, в яких були визнані відповідні витрати. Вартість безоплатно отриманих оборотних активів, оборотних і необоротних активів, оприбуткованих за результатами інвентаризації, визнається у прибутку одночасно з визнанням активу. Гранти, що компенсують вартість активу, придбаного Компанією, або вартість безоплатно отриманих необоротних активів визнаються у прибутку на систематичній основі протягом строку корисного використання активу пропорційно нарахованій амортизації.

Безоплатна передача майна за рішенням органу, уповноваженого управляти державним майном, або органу місцевого самоврядування відображається у складі витрат звітного періоду.

Якщо **витрати Компанії на соціальні програми** приносять суспільну користь у широкому сенсі та не обмежуються тільки працівниками Компанії, вони визнаються у витратах у тому періоді, у якому вони були здійснені.

Фінансові доходи включають процентний дохід з інвестованих коштів. Процентний дохід визнається у міру нарахування в прибутку з використанням методу ефективної ставки відсотка.

Фінансові витрати включають витрати на виплату відсотків за позиками і вивільнення дисконту за резервами. Витрати на позики, які не мають безпосереднього відношення до придбання, будівництва або виробництва кваліфікованого активу, відповідного певним критеріям, визнаються у витратах з використанням методу ефективної ставки відсотка.

Прибутки і збитки на нетто-основі відображаються за такими операціями:

- купівля-продаж валюти;
- курсові різниці;
- первісне визнання та доходи/витрати від зміни вартості активів, які обліковуються за справедливою вартістю;
- інша реалізація непоточних активів, утримуваних для продажу, ТМЦ, робіт, послуг, оренда;
- втрати від знецінення, зменшення корисності/дохід від відновлення вартості раніше знецінених активів;
- штрафи, пені, неустойки нараховані та отримані;
- збільшення/зменшення резерву очікуваних кредитних збитків;
- поточні державні гранти та пов'язані з умовами їх отримання витрати;
- зміни в оцінці забезпечення витрат на поводження з ВЯП та ЗЕ;
- витрати на відсотки за забезпеченням ЗЕ та відсотковий дохід від активу ЗЕ;
- дооцінка в межах попередньої уцінки/уцінка необоротних активів;
- списання необоротних активів, заміна окремих компонентів основних засобів.

Обов'язкове відрахування частини прибутку до державного бюджету відповідно до нормативних документів відображається як зменшення накопиченого нерозподіленого прибутку або збільшення непокритого збитку в тому періоді, до якого відноситься прибуток.

Податок на прибуток складається з поточного та відстроченого податків. Поточний податок та відстрочений податок визнаються у доходах чи витратах, за винятком випадків, коли вони відносяться до угоди з об'єднання бізнесу або до статей, визнаних безпосередньо у власному капіталі або в іншому сукупному доході.

Поточний податок на прибуток це податок до сплати чи відшкодування, розрахований на основі оподаткованого прибутку чи збитку за рік з використанням ставок оподаткування, що діють або превалюють на звітну дату, та будь-яких коригувань податку, що підлягає сплаті за попередні періоди.

Відстрочений податок визнається за тимчасовими різницями між балансовими сумами активів та зобов'язань, які використовуються для цілей фінансової звітності, та сумами, які використовуються для цілей оподаткування та оцінюється виходячи з податкових ставок, які, як очікується, будуть застосовуватися до тимчасових різниць у момент їх сторнування, відповідно до законодавства, які діють або є практично введеними у дію на звітну дату.

Відстрочений податковий актив визнається за тимчасовими різницями, якщо існує ймовірність отримання у майбутньому оподаткованого прибутку, за рахунок якого можуть бути використані ці тимчасові різниці. Сума відстрочених податкових активів аналізується на кожну звітну дату та зменшується, якщо реалізація відповідних податкових вигід більш не є вірогідною.

3.2 Зміни в обліковій політиці

Протягом 2019 року до облікової політики внесені уточнюючі зміни, які не змінюють основні принципи облікової політики, зокрема:

- щодо інвестиційної нерухомості, зокрема, визначено, що до складу інвестиційної нерухомості включаються будівлі та/або земля, на якій вони розташовані, або їх частки, якщо вони утримуються з метою отримання орендних платежів та/або збільшення вартості капіталу;
- щодо застосування Методики створення резерву очікуваних кредитних збитків при оцінці очікуваних кредитних збитків;
- щодо вартісної межі суттєвості для розкриття інформації в примітках до фінансової звітності;
- щодо вартісної межі суттєвості для включення до певної статті активів, капіталу або зобов'язань;
- щодо вартісної межі суттєвості при визнанні окремих компонентів основних засобів
- до облікової політики долучено розділ «Оренда» та визначено, що Компанія з 01.01.2019 застосовує МСФЗ 16 «Оренда» до договорів оренди, в яких Компанія є орендарем, ретроспективно з визнанням кумулятивного наслідку першого застосування, який визнається на цю дату, а також встановлено вартісну межу суттєвості.

4. Нові та переглянуті стандарти та інтерпретації

4.1 Нові та переглянуті стандарти та інтерпретації, що повинні застосовуватись Компанією

Окрім змін до облікової політики Компанії, які розкриті в примітці 3.2, у звітному році деякі нові стандарти та інтерпретації стали обов'язковими для застосування з 1 січня 2019 року. Нижче приведена інформація щодо нових та переглянутих стандартів та інтерпретацій, які повинні застосовуватись Компанією з 1 січня 2019 року.

Компанія вперше застосувала МСФЗ 16 «Оренда». Нижче описано характер та наслідки змін в результаті прийняття даного стандарту.

Компанія не застосувала достроково будь-які стандарти, інтерпретації та поправки, які були видані, але ще не набрали чинності.

МСФЗ 16 «Оренда»

Компанія застосувала МСФЗ 16 «Оренда» (МСФЗ 16), починаючи з 1 січня 2019 року. Цей стандарт замінив собою МСБО 17 «Оренда», Тлумачення КТМФЗ 4 «Визначення, чи містить угода оренду», Роз'яснення ПКР 15 «Операційна оренда – заохочення» і Роз'яснення ПКР 27 «Оцінка сутності операцій, які мають юридичну форму угоди про оренду».

Порядок обліку для орендодавця відповідно до МСФЗ 16 практично не змінюється в порівнянні з МСБО 17. Орендодавці продовжують класифікувати оренду, використовуючи ті ж принципи класифікації, що і в МСБО 17, виділяючи при цьому два види оренди: операційну і фінансову. Таким чином, застосування МСФЗ 16 не вплинуло на облік договорів оренди, в яких Компанія є орендодавцем.

Для переходу на МСФЗ 16 був обраний модифікований ретроспективний спосіб переходу до стандарту. Відповідно до даного методу стандарт застосовується ретроспективно з визнанням сумарного ефекту першого застосування стандарту на дату першого застосування.

На дату переходу до МСФЗ 16 актив з права користування був оцінений за величиною, що дорівнює орендному зобов'язанню, скоригованому на суму сплачених авансом орендних платежів, визнаних у Звіті про фінансовий стан безпосередньо перед датою першого застосування. Зобов'язання з оренди були визнані за приведеною вартістю майбутніх орендних платежів, дисконтованих з використанням ставки залучення додаткових позикових коштів на дату першого застосування. В результаті застосування МСФЗ 16 Компанія використовувала єдиний підхід до визнання та оцінки всіх договорів оренди, крім короткострокової оренди і оренди активів з низькою вартістю, тобто у межах суттєвості, яка складає 150 тис. грн для базового активу оренди, коли він є новим. Компанія визнає витрати на відсотки за зобов'язаннями по оренді окремо від витрат по амортизації активу у формі права користування.

Стандарт передбачає два звільнення від визнання для орендарів - щодо оренди активів з низькою вартістю (наприклад, персональних комп'ютерів, інших активів, вартість яких в новому стані нижча 150 тис. грн) і короткострокової оренди (наприклад, оренди з терміном не більше 12 місяців).

Вплив першого застосування МСФЗ 16:

	31.12.2018	Вплив першого застосування МСФЗ 16	тис. грн 01.01.2019
Інші необоротні активи	5 060 360	11 911	5 072 271
Аванси видані	1 340 418	(219)	1 340 199
Інші довгострокові зобов'язання	6 125 763	8 820	6 134 583
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	922 579	2 872	925 451

Застосування інших МСФЗ

Інші зміни та оновлення до МСФЗ, які наведені нижче та набрали чинності з 01.01.2019

Тлумачення КТМФЗ 23 «Невизначеності щодо обліку податку на прибуток»

Роз'яснення розглядає порядок обліку податків на прибуток в умовах існування невизначеності щодо податкових трактувань, що впливає на застосування МСБО 12 «Податки на прибуток». Роз'яснення не застосовується до податків або зборів, які не належать до сфери застосування МСБО 12, а також не містить вимог щодо відсотків та штрафів, пов'язаних з невизначеними податковими трактуваннями. Зокрема, роз'яснення пояснює такі питання:

- чи розглядає підприємство невизначені податкові трактування окремо;
- припущення, які підприємство робить щодо перевірки податкових трактувань податковими органами;
- як підприємство визначає оподатковуваний прибуток (податковий збиток), податкову базу, невикористані податкові збитки, невикористані податкові пільги і ставки податку;
- як підприємство розглядає зміни фактів і обставин.

Компанія визначає, чи розглядати кожне невизначене податкове трактування окремо або разом з однією або декількома іншими невизначеними податковими трактуваннями, і використовує підхід, який дозволяє з більшою точністю передбачити результат вирішення невизначеності.

У випадках відсутності ясності щодо вимог податкового законодавства стосовно тієї чи іншої операції або до конкретних обставин основним є наступний критерій: чи висока ймовірність того, що податковий орган погодиться з тим трактуванням податкових вимог, яке обрала Компанія.

Якщо відповідь позитивна, то Компанія повинна відображати у фінансовій звітності ту ж суму, що і у податковій звітності і розглянути необхідність розкриття інформації про існування невизначеності. Якщо відповідь негативна, то сума, відображена у фінансовій звітності, буде

відрізнятися від суми в податковій декларації, оскільки вона оцінюється з урахуванням наявної невизначеності.

Для відображення цієї невизначеності використовується один з наступних двох методів оцінки, в залежності від того, який з них дозволить з більшою точністю передбачити результат вирішення невизначеності:

метод найбільш імовірної суми; або
метод очікуваної вартості.

Роз'яснення також вимагає, щоб ті судження і оцінки, які були сформовані Компанією, були переглянуті в разі зміни фактів і обставин - наприклад, внаслідок податкової перевірки або дій, вжитих податковими органами, наступних змін податкових правил, або після закінчення терміну, протягом якого податковий орган має право перевірити правильність обчислення податку.

Тлумачення застосовується до річних періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати, дозволяється дострокове застосування.

Поправки до МСФЗ 9 - «Умови про дострокове погашення з потенційним негативним відшкодуванням»

Згідно з МСФЗ 9 борговий інструмент може оцінюватися за справедливою вартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід за умови, що передбачені договором грошові потоки є «виключно платежами в рахунок основної суми боргу і відсотків на непогашену частину основної суми боргу» (критерій SPPI) і інструмент утримується в рамках відповідної бізнес-моделі, що дозволяє таку класифікацію. Поправки до МСФЗ 9 роз'яснюють, що фінансовий актив задовольняє критерію SPPI незалежно від того, яка подія або обставина призводить до дострокового розірвання договору, а також незалежно від того, яка сторона виплачує або отримує обґрунтоване відшкодування за дострокове розірвання договору.

Дані поправки не мали впливу на фінансову звітність Компанії.

Поправки до МСБО 19 - «Внесення змін до програми, скорочення програми або погашення зобов'язань за програмою»

Поправки до МСБО 19 розглядають порядок обліку у випадках, коли внесення змін до програми, скорочення програми або погашення зобов'язань за програмою відбувається протягом звітного періоду. Поправки роз'яснюють, що якщо внесення змін до програми, скорочення програми або погашення зобов'язань за програмою відбувається протягом річного звітного періоду, Компанія повинна визначити вартість послуг поточного періоду стосовно решти періоду після внесення змін до програми, її скорочення або повного погашення зобов'язань за програмою, виходячи з актуарних припущень, використаних для переоцінки чистого зобов'язання (активу) програми з визначеною виплатою, що відображають винагороди, пропоновані за програмою, і активи програми після даної події. Компанія також повинна визначити чисту величину відсотків стосовно решти періоду після внесення змін до програми, її скорочення або повного погашення зобов'язань за програмою, з використанням чистого зобов'язання (активу) програми з визначеною виплатою, що відображають винагороди, пропоновані за програмою, і активи програми після даної події, а також ставки дисконтування, використаної для переоцінки цього чистого зобов'язання (активу) програми з визначеною виплатою.

Дані поправки не вплинули на фінансову звітність Компанії, оскільки в звітному періоді не проводилися зміни до пенсійних програм, їх скорочення або погашення зобов'язань за ними.

Поправки до МСБО 28 - «Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства»

Поправки пояснюють, що підприємство повинне застосовувати МСФЗ 9 до довгострокових вкладень в асоційовану організацію або спільне підприємство, до яких не застосовується метод пайової участі, але які, по суті, складають частину чистих інвестицій в асоційовану організацію або спільне підприємство (довгострокові вкладення). Дане роз'яснення є важливим, оскільки воно має на увазі, що до таких довгострокових вкладень застосовується модель очікуваних кредитних збитків в МСФЗ 9. У поправках також пояснюється, що при застосуванні МСФЗ 9 підприємство не бере до уваги збитки, понесені асоційованою організацією або спільним підприємством, як збиток від знецінення чистих інвестицій, визнані в якості коригувань чистих інвестицій в асоційовану організацію або спільне підприємство, що виникають внаслідок застосування МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані організації та спільні підприємства». Ці поправки не мали впливу на фінансову звітність Компанії.

«Щорічні удосконалення МСФЗ» (цикл 2015 - 2017 років) щодо:

МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу»

Це удосконалення набуває чинності для періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати, дозволяється дострокове застосування. Поправки повинні застосовуватися перспективно.

МСФЗ 11 «Спільна діяльність»

Ці поправки набувають чинності для періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати, дозволяється дострокове застосування. Поправки повинні застосовуватися перспективно.

МСБО 12 «Податки на прибуток»

У деяких юрисдикціях сума зобов'язання з податку на прибуток, що сплачується суб'єктом господарювання, залежить від дивідендів, виплачених власникам інструментів капіталу. В поправці до МСБО 12 уточнюється, що податкові наслідки (якщо такі є) дивідендів (тобто розподіл прибутку власникам інструментів капіталу пропорційно їх часткам) повинні визнаватися:

одночасно з визнанням зобов'язання сплатити такі дивіденди;

у складі прибутку або збитку, іншого сукупного доходу або звіту про зміни у власному капіталі, в залежності від того, де суб'єкт господарювання в минулому визнавав операції або події, які згенерували накопичений прибуток, з якого виплачуються дивіденди.

Це удосконалення застосовується до періодів, які починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати, дозволяється дострокове застосування. Удосконалення застосовується на дату початку самого раннього представленого порівняльного періоду або після цієї дати.

МСБО 23 «Витрати на позики»

Поправка до МСБО 23 пояснює, що коли кваліфікований актив, що фінансується за рахунок спеціальних запозичень, стає готовим до використання або продажу, витрати на позики, понесені за спеціальними запозиченнями, більше не можуть бути капіталізовані як частина вартості цього кваліфікованого активу. Але ці запозичення стають частиною пулу позик, запозичених для загальних потреб. Тому з цієї дати ставка, яка застосовується до цих запозичень, включається до визначення ставки капіталізації, яка застосовується до позикових коштів, запозичених для загальних потреб.

Поправка застосовується до періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати. Суб'єкти господарювання зобов'язані застосовувати цю поправку лише до витрат на позики, понесених на початок річного звітного періоду, коли поправка вперше застосовується, або після цієї дати.

Ці удосконалення та поправки не мали впливу на фінансову звітність Компанії.

4.2 МСФЗ та інтерпретації, що не набрали чинності

Компанія не застосовувала наступні МСФЗ та Інтерпретації до МСФЗ та МСБО, які були опубліковані, але не набрали чинності:

Концептуальна основа фінансової звітності (КОФЗ)

У новій редакції оновлено структуру документа, визначення активів і зобов'язань, а також додано нові положення з оцінки та припинення визнання активів і зобов'язань, подання і розкриття даних у фінансовій звітності за МСФЗ. Згідно нової редакції інформація, представлена у фінансовій звітності, також повинна допомагати користувачам оцінити ефективність керівництва Компанії в управлінні економічними ресурсами. Принцип обачності трактується через підтримку нейтральності представлених даних. Обачність визначається як прояв обережності при винесенні суджень в умовах невизначеності. Правдиве уявлення даних трактується як подання суті операцій, а не тільки їх юридичної форми. Нова редакція КОФЗ передбачає дві форми звітності: Звіт про фінансовий стан і Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід). Інші форми об'єднані під назвою «інші форми і розкриття», визначається, що дані фінансової звітності представляються за певний період і містять порівняльну інформацію, а також за певних обставин - прогнозні дані.

У новій редакції КОФЗ вводиться поняття «звітуюче підприємство», під яким мається на увазі сторона економічної діяльності, яка має чітко визначені межі та поняття зведеної звітності.

Вираз «економічний ресурс» замість терміну «ресурс» підкреслює, що Рада МСФЗ більше не розглядає активи лише як фізичні об'єкти, а, скоріше, як набір прав. Визначення активів і зобов'язань не відносяться до «очікуваних» надходжень або відтоків. Замість цього визначення економічного ресурсу відноситься до потенціалу активу / зобов'язання виробляти / передавати економічні вигоди.

Нова глава КОФЗ присвячена опису різних методів оцінки (історична і поточна вартість (справедлива вартість, вартість використання)), інформації, яку вони надають.

Зміни вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2020 року або після цієї дати.

Поправки до МСБО 1 «Подання фінансової звітності» та МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки»

Рада з МСФЗ вирішила уточнити визначення суттєвості, зробивши його більш послідовним і відповідним для всіх стандартів. Колишнє визначення в МСБО 1 наголошувало на тому, що пропуск або неправильне відображення суттєвих елементів впливає на економічні рішення користувачів, прийнятих на основі фінансової звітності. У новому варіанті визначення «інформація вважається суттєвою», якщо її пропуск, неправильне відображення або приховування її іншою інформацією в звітності може, відповідно до обґрунтованих очікувань, вплинути на рішення основних користувачів фінансової звітності загального призначення, які приймають їх на основі такої фінансової звітності, що містить фінансову інформацію про конкретне підприємство, що звітує.

Поправки застосовуються до періодів, що починаються 1 січня 2020 року або після цієї дати, дозволяється дострокове застосування. Поправка не матиме впливу на фінансову звітність Компанії.

МСБО 10 «Події після звітного періоду», МСБО 34 «Проміжна фінансова звітність», МСБО 37 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи», Керівництво із застосування МСФЗ 2 «Виплати на основі акцій», Посібник з застосування МСФЗ 4 «Договори страхування», Основи для висновків до МСФЗ 17 «Страхові контракти».

У всіх випадках словосполучення «економічні рішення» замінено словом «рішення», а поняття «користувачі» звужено до «основних користувачів».

Поправки застосовуються до періодів, що починаються 1 січня 2020 року або після цієї дати, дозволяється дострокове застосування. Поправка не матиме впливу на фінансову звітність Компанії.

Нижче наведено перелік стандартів та інтерпретацій, які не будуть мати впливу на фінансову звітність Компанії або не застосовні для неї:

МСФЗ 17 «Страхові контракти» - набуває чинності для звітних періодів, які починаються з 1 січня 2021 року або після цієї дати, при цьому вимагається надавати порівняльну інформацію.

Поправки до МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність» та МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані компанії та спільні підприємства» - Продаж або внесок активів між інвестором та асоційованою компанією чи спільним підприємством - Рада з МСФЗ відклала дату вступу в силу цієї поправки на невизначений термін, але дозволяється дострокове застосування перспективно.

Поправки до МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу» - поправки застосовуються до періодів, що починаються 1 січня 2020 року або після цієї дати, дозволяється дострокове застосування.

МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», МСФО 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації», МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» - реформа системи процентних ставок.

Зміни стосуються процентних ставок (таких, як LIBOR, EURIBOR і TIBOR), що використовуються в різних фінансових інструментах - від іпотечних кредитів до похідних інструментів.

Поправки:

- змінили вимоги до обліку хеджування: при обліку хеджування передбачається, що контрольний показник процентної ставки, на якому засновані грошові потоки, що хеджуються і грошові потоки від інструменту хеджування, не зміниться в результаті реформи;

- обов'язкові для всіх відносин хеджування, на які безпосередньо впливає реформа внутрішньобанківської ставки рефінансування;

- ставки не можна використовувати для усунення будь-яких інших наслідків реформи;

- вимагають розкриття інформації про ступінь впливу поправок на відносини хеджування.

Поправки набувають чинності для періодів, що починаються з 1 січня 2020 року або пізніше. Поправки застосовуються ретроспективно, дозволяється дострокове застосування.

5. Виправлення помилок і зміни у фінансовій звітності

Будь-яких помилок попередніх періодів, а саме: пропусків або викривлень у фінансовій звітності за один або кілька попередніх періодів, які виникають через невикористання або зловживання достовірною інформацією, яка була наявна, коли фінансову звітність за ті періоди затвердили до випуску; за обґрунтованим очікуванням, могла бути отриманою та врахованою при складанні та поданні цієї фінансової звітності, не було виявлено.

Також за попередні звітні періоди не було виявлено та, відповідно, виправлено в цій звітності помилок, які були помилками у математичних підрахунках, у застосуванні облікової політики, помилками, допущеними внаслідок недогляду або неправильної інтерпретації фактів, а також унаслідок шахрайства.

6. Необоротні активи

6.1 Основні засоби

Для обліку основних засобів Компанія застосовує такі судження та оцінки.

Компанія є оператором атомних електростанцій на підставі ліцензій, виданих Державним комітетом ядерного регулювання. Ці ліцензії припускають 30-річний строк корисного використання кожного ядерного реактора з дати введення в експлуатацію. Можливість продовження строків корисного використання ядерних реакторів була передбачена в «Енергетичній стратегії України на період до 2030 року», затвердженій Розпорядженням Кабінету міністрів України від 15 березня 2006 року № 145 р, «Енергетичній стратегії України на період до 2030 року», затвердженій Розпорядженням Кабінету міністрів України від 24 липня 2013 року № 1071-р. Так само така можливість передбачена в «Енергетичній стратегії України на період до 2035 року», схваленій розпорядженням Кабінету міністрів України від 18 серпня 2017 року № 605-р.

Компанія змогла продовжити термін дії існуючих ліцензій на експлуатацію блоків №1, №2 Рівненської АЕС у 2010 році на 20 років, блоку №1 Южно-Української АЕС у 2013 році на 10 років та блоку №2 Южно-Української АЕС у 2015 році на 10 років, блоків №1, №2 Запорізької АЕС у 2016 році на 10 років, блоку №3 Запорізької АЕС у 2017 році на 10 років, блоку № 4 Запорізька АЕС у 2018 році на 10 років, блоку № 3 Рівненська АЕС у 2018 році на 20 років.

У 2019 році було отримано ліцензії на продовження експлуатації для двох блоків: енергоблоку № 1 Хмельницької АЕС з датою наступної періодичної переоцінки безпеки - до 13 грудня 2028 року, енергоблоку № 3 Южно-Української АЕС з датою наступної періодичної переоцінки безпеки - до 10 лютого 2030 року.

Керівництво вважає, що всі технічні дослідження і роботи (включаючи наступні періодичні переоцінки безпеки) будуть успішно завершені та будуть отримані ліцензії на експлуатацію у понад проектний строк протягом 20 років для всіх ядерних реакторів. З огляду на вищезазначене, Компанія застосовує строк корисного використання не менше 50 років з метою розрахунку амортизації для всіх енергоблоків.

Оцінені строки корисного використання основних засобів такі:

Групи основних засобів	31.12.2019		31.12.2018	
	min	max	min	max
Будівлі	8	130	8	130
Споруди та передавальні пристрої	3	125	5	125
Машина та обладнання	2	78	2	78
Транспортні засоби	5	46	5	45
Інструменти, прилади, інвентар	2	69	2	75
Інші основні засоби	1	65	5	65

років

Рух основних засобів протягом звітного 2019 та попереднього 2018 років відображений в таблиці:

	Примітки	Первісна вартість	Знос	тис. грн Залишкова вартість
Станом на 01.01.2018		493 049 946	(332 161 345)	160 888 601
Надходження, в т.ч.		10 354 750	-	10 354 750
введено з капінвестицій		2 823 438	-	2 823 438
в т.ч. безоплатно отримані		381 215		381 215
безоплатно отримані		567	-	567
реконструкція, модернізація		7 527 406	-	7 527 406
оприбутковано за результатами інвентаризації та інше		3 339	-	3 339
Дооцінка / уцінка		9 709	(2 840)	6 869
Переведено до/зі складу інвестиційної нерухомості		9 463	(4 610)	4 853
Вибуло за рік основних засобів		(54 395)	51 012	(3 383)
переведено в запаси для реалізації		(1 032)	1 032	-
списано		(42 969)	42 777	(192)
передано безоплатно		(10 394)	7 203	(3 191)
Знецінення (-)/відновлення (+)корисності		-	(631)	(631)
Нарахована амортизація		-	(8 519 430)	(8 519 430)
Станом на 31.12.2018		503 369 473	(340 637 844)	162 731 629
Надходження, в т.ч.		8 763 595	-	8 763 595
введено з капінвестицій		1 577 611	-	1 577 611
в т.ч. безоплатно отримані		121 094		121 094
безоплатно отримані		1 668	-	1 668
реконструкція, модернізація		7 171 923	-	7 171 923
оприбутковано за результатами інвентаризації та інше		12 393	-	12 393
Дооцінка / уцінка	a	(6 514)	2 366	(4 148)
Переведено до/зі складу інвестиційної нерухомості		(12 223)	8 227	(3 996)
Вибуло за рік основних засобів		(1 018 889)	795 520	(223 369)
переведено в запаси для реалізації		(26 450)	22 629	(3 821)
списано		(986 723)	770 421	(216 302)
передано безоплатно	b	(5 716)	2 470	(3 246)
Знецінення (-)/відновлення (+)корисності	c	-	(10)	(10)
Нарахована амортизація		-	(8 321 193)	(8 321 193)
Станом на 31.12.2019		511 095 442	(348 152 934)	162 942 508

Далі більш детально розкрито інформація щодо руху основних засобів протягом звітного періоду.

а) Відповідно до параграфа 61 МСБО 40 «Інвестиційна нерухомість» при переведенні нерухомості, зайнятої ДП «НАЕК «Енергоатом», до складу інвестиційної нерухомості, що відображається за справедливою вартістю, Компанія відображає будь-яку різницю на цю дату між балансовою вартістю нерухомості згідно з МСБО 16 і її справедливою вартістю так само, як переоцінку згідно з МСБО 16.

У 2019 році при переведенні основних засобів до складу інвестиційної нерухомості вони були переоцінені та балансова вартість цих активів була збільшена або зменшена по різних об'єктах нерухомості відповідно. Так, балансова вартість була збільшена на 90 тис. грн та відповідно до параграфа 39 МСБО 16 ця сума накопичена в капіталі в дооцінках. Крім цього, балансова вартість інших активів, які підлягали переведенню до складу інвестиційної нерухомості, була зменшена на 4 238 тис. грн та відповідно до параграфа 40 МСБО 16 ця сума відображена в складі витрат Компанії.

б) Безоплатна передача майна протягом 2019 року здійснювалась за рішеннями уповноваженого органу управління або відповідно до законодавства України щодо приватизації житла. Всього за 2019 рік безоплатно передано основних засобів первісною вартістю на суму 5 716 тис. грн, балансовою вартістю – 3 246 тис. грн, в тому числі приватизоване житло балансовою вартістю 2 429 тис. грн (первісна вартість – 2 552 тис. грн), зовнішні мережі господарсько-побутової каналізації малоповерхової котеджної забудови у м. Енергодар балансовою вартістю 81 тис. грн (первісна вартість – 1 044 тис. грн), адміністративно-побутова будівля № 63 «Фіалка» і будівля об'єднаного допоміжного корпусу та приміщення хімводоочистки з прибудовою у м. Прип'ять балансовою вартістю 736 тис. грн (первісна вартість – 2 120 тис. грн).

с) Відповідно до вимог МСБО 36 «Зменшення корисності активів» у ході щорічної інвентаризації проведена оцінка необоротних активів на предмет виявлення ознак застаріння, можливості планованого використання в подальшому тощо. За результатами здійсненого аналізу знецінено об'єктів основних засобів на 10 тис. грн.

Рух основних засобів за групами 03 у 2019 році приведений нижче:

Групи основних засобів	<i>тис. грн</i>						
	31.12.2018	Надійшло	Переоцінка, зменшення корисності	Вибуття	Рекласифікація	Нараховано амортизації	31.12.2019
Земельні ділянки	439	-	-	-	-	-	439
Будівлі, споруди та передавальні пристрої	49 682 898	635 099	(4 151)	(8 756)	(406)	(2 490 766)	47 813 918
первісна вартість	137 861 961	635 099	(6 514)	(37 953)	14 371	-	138 466 964
амортизація	(88 179 063)	-	2 363	29 197	(14 777)	(2 490 766)	(90 653 046)
Машини та обладнання	112 265 101	7 669 672	-	(214 562)	(2 791)	(5 716 602)	114 000 818
первісна вартість	360 187 256	7 669 672	-	(963 760)	(25 608)	-	366 867 560
амортизація	(247 922 155)	-	-	749 198	22 817	(5 716 602)	(252 866 742)
Транспортні засоби	299 635	111 932	-	(44)	(7 857)	(35 435)	368 231
первісна вартість	2 607 749	111 932	-	(11 909)	(8 418)	-	2 699 354
амортизація	(2 308 114)	-	-	11 865	561	(35 435)	(2 331 123)
Інструменти, прилади (меблі), інвентар та інші основні засоби	483 556	346 892	(7)	(7)	7 058	(78 390)	759 102
первісна вартість	2 712 068	346 892	-	(5 267)	7 432	-	3 061 125
амортизація	(2 228 512)	-	(7)	5 260	(374)	(78 390)	(2 302 023)
Всього	162 731 629	8 763 595	(4 158)	(223 369)	(3 996)*	(8 321 193)	162 942 508
первісна вартість	503 369 473	8 763 595	(6 514)	(1 018 889)	(12 223)	-	511 095 442
амортизація	(340 637 844)	-	2 356	795 520	8 227	(8 321 193)	(348 152 934)

*Результатом рекласифікації є вартість основних засобів, що були переведені до складу інвестиційної нерухомості.

Рух основних засобів за групами ОЗ у 2018 році приведений нижче:

Групи основних засобів							тис. грн
	31.12.2017	Надійшло	Переоцінка, зменшення корисності	Вибуття	Рекласифікація	Нараховано амортизації	31.12.2018
Земельні ділянки	439	-	-	-	-	-	439
Будівлі, споруди та передавальні пристрої	50 696 512	1 553 641	6 869	(3 179)	4 734	(2 575 679)	49 682 898
первісна вартість	136 300 146	1 553 641	9 709	(10 757)	9 222	-	137 861 961
амортизація	(85 603 634)	-	(2 840)	7 578	(4 488)	(2 575 679)	(88 179 063)
Машини та обладнання	109 676 439	8 459 101	(258)	(155)	(5 523)	(5 864 503)	112 265 101
первісна вартість	351 752 031	8 459 101	-	(18 650)	(5 226)	-	360 187 256
амортизація	(242 075 592)	-	(258)	18 495	(297)	(5 864 503)	(247 922 155)
Транспортні засоби	149 765	167 870	(240)	(13)	5 650	(23 397)	299 635
первісна вартість	2 439 559	167 870	-	(5 330)	5 650	-	2 607 749
амортизація	(2 289 794)	-	(240)	5 317	-	(23 397)	(2 308 114)
Інструменти, прилади (меблі), інвентар та інші основні засоби	365 446	174 138	(133)	(36)	(8)	(55 851)	483 556
первісна вартість	2 557 771	174 138	-	(19 658)	(183)	-	2 712 068
амортизація	(2 192 325)	-	(133)	19 622	175	(55 851)	(2 228 512)
Всього	160 888 601	10 354 750	6 238	(3 383)	4 853*	(8 519 430)	162 731 629
первісна вартість	493 049 946	10 354 750	9 709	(54 395)	9 463	-	503 369 473
амортизація	(332 161 345)	-	(3471)	51 012	(4 610)	(8 519 430)	(340 637 844)

*Результатом рекласифікації є вартість активів, що були переведені до складу основних засобів з інвестиційної нерухомості.

Справедлива вартість основних засобів була визначена професійними незалежними оцінювачами станом 31.08.2012 та відповідає Рівню 3 ієрархії визначення справедливої вартості.

При проведенні незалежної оцінки були використані такі підходи:

- Витратний підхід для визначення вартості земельних поліпшень, споруд, передавальних пристроїв та технологічного обладнання: метод прямого відтворення для унікальних об'єктів нерухомості, метод заміщення;
- Порівняльний підхід земельних поліпшень, технологічного обладнання, транспорту, спеціальної техніки, офісної техніки: метод прямого порівняння, метод попарного порівняння;
- Доходний підхід: метод дисконтування грошових потоків.

При оцінці колісних транспортних засобів та спецтехніки використовувався також комбінований підхід.

Відповідно до МСБО 16 Компанія представляє додаткові розкриття щодо необоротних активів:

	тис. грн	
	31.12.2019	31.12.2018
Залишкова вартість основних засобів, що тимчасово не використовуються	31	-
Первісна (переоцінена) вартість повністю амортизованих основних засобів	11 114 577	10 695 015
Основні засоби, призначені для продажу	27 427	1 032
Основні засоби, придбані за рахунок цільового фінансування (введення в експлуатацію протягом звітного року)	6 850	8 674
Первісна вартість/Знос основних засобів, щодо яких існують обмеження права власності (ОЗ у АР Крим)	135 287	135 287

Крім того, вартість основних засобів, що взяті в оренду, складає станом на 31.12.2019 142 060 тис. грн, станом на 31.12.2018 – 145 195 тис. грн.

У Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід) амортизація основних засобів включена до таких статей:

	2019	2018
Операційні витрати:	8 305 039	8 502 910
Собівартість реалізованої продукції	8 248 215	8 453 947
Адміністративні витрати	17 673	13 275
Витрати на збут	206	25
Інші операційні витрати	25 100	27 642
Зміна незавершеного виробництва	13 845	8 021
Інші витрати	-	46
Крім того амортизація в капітальних інвестиціях	16 154	16 474

Рух активів у стадії створення (незавершених капітальних інвестицій) за 2019 та попередній 2018 роки представлений нижче:

	Капітальне будівництво	Придбання (виготовлення)	Нематеріальні і активи	тис. грн Всього
Станом на 01.01.2018, у т.ч.	9 371 115	316 532	15 960	9 703 607
Тервісна вартість	9 437 242	317 433	15 960	9 770 635
Знецінення НКІ	(66 127)	(901)	-	(67 028)
Інвестиції за звітний період, у т.ч.	10 751 931	1 196 997	57 655	12 006 583
капіталізовані фінансові витрати	432 386	-	-	432 386
безоплатно отримані	80 772	6 872	8 099	95 743
Зибуття капітальних інвестицій, в т.ч.	(9 636 992)	(771 747)	(30 937)	(10 439 676)
збільшено вартість необоротних активів	(9 579 455)	(771 389)	(30 937)	(10 381 781)
у т.ч. безоплатно отримані	(368 679)	(12 536)	(8 099)	(389 314)
списано	(1 439)	-	-	(1 439)
знецінено	(4 567)	-	-	(4 567)
переведено в запаси	(51 531)	(358)	-	(51 889)
Станом на 31.12.2018, у т.ч.	10 486 054	741 782	42 678	11 270 514
Тервісна вартість	10 550 703	742 683	42 678	11 336 298
Знецінення НКІ	(64 883)	(901)	-	(65 784)
Інвестиції за звітний період, у т.ч.	13 277 756	1 315 509	271 652	14 864 917
капіталізовані фінансові витрати	277 029	-	-	277 029
безоплатно отримані	53 231	26 488	-	79 719
Зибуття капітальних інвестицій, у т.ч.	(8 386 725)	(952 998)	(211 020)	(9 550 743)
збільшено вартість необоротних активів	(7 818 978)	(930 556)	(211 020)	(8 960 554)
у т.ч. безоплатно отримані	(94 301)	(26 793)	(2 506)	(123 600)
списано (балансова вартість)	(519)	-	-	(519)
у т.ч. за рахунок знецінення	(4 872)	(185)	-	(5 057)
знецінено	(417 622)	(20 602)	-	(438 224)
переведено до НА, утримуваних для продажу	(132)	-	-	(132)
переведено в запаси	(149 474)	(1 840)	-	(151 314)
Станом на 31.12.2019, у т.ч.	15 377 085	1 104 293	103 310	16 584 688
Тервісна вартість	15 854 718	1 125 611	103 310	17 083 639
Знецінення НКІ	(477 633)	(21 318)	-	(498 951)

а) Відповідно до вимог МСБО 36 «Зменшення корисності активів» у ході щорічної інвентаризації проведена оцінка необоротних активів на предмет застаріння, можливості планованого використання в подальшому тощо. За результатами здійсненого аналізу в 2019 році знецінено об'єктів незавершеного капітального будівництва на суму 438 224 тис. грн (у 2018 році – 4 567 тис. грн). Основна сума знецінення 415 565 тис. грн – це знецінення об'єктів незавершеного будівництва енергоблоків № 3 та № 4 Хмельницької АЕС, будівництва Болградської парогазової електростанції.

Будівництво енергоблоку № 3 Хмельницької АЕС було розпочато в 1985, а енергоблоку № 4 у 1986 роках. У 1986 році будівництво зазначених енергоблоків було зупинене через катастрофу на Чорнобильській АЕС та запровадження в Радянському Союзі мораторію на будівництво нових енергоблоків.

Після зняття урядом України мораторію на будівництво АЕС у 1993 році будівництво енергоблоків № 3, 4 ХАЕС не було відновлене.

Враховуючи, що будівництво енергоблоків № 3 і 4 Хмельницької АЕС призупинене у 1986 році та відсутня законодавча база для продовження цих робіт, повноцінне відновлення будівництва енергоблоків №3 та 4 Хмельницької АЕС є маловірогідним в найближчі роки, тобто наявні ознаки знецінення, на підставі чого зменшена корисність цих об'єктів незавершеного капітального будівництва.

Проектування та будівництво Болградської парогазової електростанції передбачено Указом Президента України від 27.12.2005 № 1863/2005 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 9 грудня 2005 року «Про стан енергетичної безпеки України та основні засади державної політики у сфері її забезпечення», яким було схвалено Основні напрями державної політики у сфері забезпечення енергетичної безпеки України. Початковий етап підготовки будівництва парогазової електростанції завершився прийняттям Кабінетом Міністрів України розпорядження від 26 вересня 2007 року № 793-р «Про затвердження техніко-економічного обґрунтування будівництва парогазової електростанції потужністю 30-50 Мвт у м. Болграді».

Враховуючи, що будівельні роботи по вказаному об'єкту так і не були розпочаті, та є маловірогідним в найближчі роки відновлення активних дій по будівництву цього об'єкту, тобто, наявні ознаки знецінення, на підставі чого зменшена корисність цього об'єкту незавершеного капітального будівництва.

На 31 грудня 2019 та 2018 років основні засоби не були надані в якості забезпечення за кредитами та позиками.

Станом на 31 грудня 2019 року Компанія уклала договори на придбання в майбутньому виробничого обладнання та капітальне будівництво на суму 20 695 691 тис. грн (2018 – 24 981 259 тис. грн).

6.2 Нематеріальні активи

Нематеріальні активи представлені в звітності у вигляді прав користування майном (безстрокові права користування земельними ділянками), авторських та суміжних з ними прав (програмні продукти), інших нематеріальних активів (ліцензій, дозволів, патентів тощо).

Групи нематеріальних активів	min	max
Право користування майном	-	-
Авторське право та суміжні з ними права	2	30
Патенти та ліцензії, інші нематеріальні активи	2	29

років

Рух нематеріальних активів за 2019 рік представлений в таблиці.

Групи нематеріальних активів						тис. грн
	31.12.2018	Надійшло	Вибуття, реклаسیфікація	Нараховано амортизації	31.12.2019	
Права користування майном	3 927	165	(94)	-	3 998	
Права на комерційні позначення	11	-	-	(1)	10	
первісна вартість	14	-	-	-	14	
амортизація	(3)	-	-	(1)	(4)	
Авторське право та суміжні з ним права	173 479	210 459	40	(41 116)	342 862	
первісна вартість	357 255	210 459	(1 270)	-	566 444	
амортизація	(183 776)	-	1 310	(41 116)	(223 582)	
Інші нематеріальні активи	956	396	(43)	(156)	1 153	
первісна вартість	1 672	396	(97)	-	1 971	
амортизація	(716)	-	54	(156)	(818)	
Всього	178 373	211 020	(97)	(41 273)	348 023	
первісна вартість	362 868	211 020	(1 461)	-	572 427	
амортизація	(184 495)	-	1 364	(41 273)	(224 404)	

Рух нематеріальних активів за 2018 рік представлений в таблиці.

Групи нематеріальних активів						тис. грн
	31.12.2017	Надійшло	Вибуття	Нараховано амортизації	31.12.2018	
Права користування майном	3 461	576	(110)	-	3 927	
первісна вартість	3 462	576	(111)	-	3 927	
амортизація	(1)	-	1	-	-	
Права на комерційні позначення	12	-	-	(1)	11	
первісна вартість	14	-	-	-	14	
амортизація	(2)	-	-	(1)	(3)	
Авторське право та суміжні з ним права	173 061	31 142	-	(30 724)	173 479	
первісна вартість	328 564	31 142	(2 451)	-	357 255	
амортизація	(155 503)	-	2 451	(30 724)	(183 776)	
Інші нематеріальні активи	992	117	-	(153)	956	
первісна вартість	1 578	117	(23)	-	1 672	
амортизація	(586)	-	23	(153)	(716)	
Всього	177 526	31 835	(110)	(30 878)	178 373	
первісна вартість	333 618	31 835	(2 585)	-	362 868	
амортизація	(156 092)	-	2 475	(30 878)	(184 495)	

У Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід) амортизація нематеріальних активів включена до таких статей:

	2019	2018
Операційні витрати:	40 622	30 351
Собівартість реалізованої продукції	30 418	14 092
Адміністративні витрати	9 470	12 882
Інші операційні витрати	576	855
Зміна незавершеного виробництва	158	2 522
Крім того амортизація в капітальних інвестиціях	651	527

Ознак знецінення нематеріальних активів станом на 31.12.2019 та на 31.12.2018 не виявлено.

Станом на 31 грудня 2019 року Компанія уклала договори на придбання у майбутньому нематеріальних активів на суму 81 189 тис. грн (2018 – 3 376 тис. грн).

6.3 Інвестиційна нерухомість

Інвестиційна нерухомість, яка обліковується в Компанії за справедливою вартістю, на дату балансу представлена будівлями та спорудами, які передані в оренду. Справедлива вартість інвестиційної нерухомості базується на оцінках незалежних оцінювачів, які мають відповідну професійну кваліфікацію і недавній досвід оцінки.

Інформація щодо руху інвестиційної нерухомості представлена за балансовою вартістю:

	2019	2018
Станом на 1 січня	11 925	16 545
Надходження (переведено з ОЗ)	3 996	-
Вибуло за рік (повернуто до складу ОЗ)	-	(4 853)
Вибуло за рік (реалізовано)	(437)	-
Зміни справедливої вартості	8 277	233
На кінець звітного періоду	23 761	11 925

Інша інформація, що вимагається МСБО 40 «Інвестиційна нерухомість» для розкриття.

	2019		2018	
	Будівлі	Споруди	Будівлі	Споруди
Дохід від оренди	2 215	20	2 287	24
Прямі витрати, що визнані у зв'язку з утриманням інвестнерухомості, яка генерує дохід від оренди протягом звітного року (обслуговування об'єктів)	(316)	-	(395)	(1)

6.4 Довгострокова дебіторська заборгованість

Структура та рух у звітному році довгострокової дебіторської заборгованості ДП «НАЕК «Енергоатом», яка обліковується за амортизованою собівартістю:

	31.12.2018 Збільшення		Зменшення			31.12.2019
			Переведено в поточну	Погашено грошима	Інше вибуття (в т.ч. витрати від первісного визнання)	тис. грн
Довгострокові позики працівникам:	77 318	101 903	(45 061)	(1 585)	15 313	147 888
номінальна вартість	136 005	251 139	(45 061)	(1 585)	(10 461)	330 037
дисконт	(58 687)	(149 236)	-	-	25 774	(182 149)
Довгострокові векселі отримані:	55	-	(10)	-	6	51
номінальна вартість	93	-	(10)	-	-	83
дисконт	(38)	-	-	-	6	(32)
Реструктуризована дебіторська заборгованість:	43 207	(351)	(12 178)	-	9 731	40 409
номінальна вартість	115 625	-	(12 731)	-	-	102 894
дисконт	(53 773)	-	-	-	9 317	(44 456)
резерв очікуваних кредитних збитків	(18 645)	(351)	553	-	414	(18 029)
Інша довгострокова дебіторська заборгованість:	1 155	403	(332)	-	122	1 348
номінальна вартість	3 672	514	(332)	-	(42)	3 812
дисконт	(2 517)	(111)	-	-	164	(2 464)
Аванси із строком погашення більше року:	47 948	599 129	(582 074)	-	(5 514)	59 489
сплачено всього	54 910	611 430	(589 200)	-	(5 514)	71 626
податковий кредит	(6 962)	(12 301)	7 126	-	-	(12 137)
Всього	169 683	701 084	639 655	(1 585)	19 658	249 185

6.5 Інші необоротні активи

Інші необоротні активи представлені в звітності таким чином:

	Примітка	2019	2018
Грошові кошти з обмеженим використанням у тому числі в банках у стадії ліквідації «знецінення коштів з обмеженим використанням	a	-	20 131
		100 832	100 904
		(100 832)	(100 903)
Резерв ядерних матеріалів	b	-	420 274
Аварійний, незнижувальний, централізований запаси, СЯП та інші запаси, які не плануються використовувати протягом року	c	1 831 724	1 769 675
Кошти, перераховані до фонду зняття з експлуатації	d	1 661 411	1 589 277
Аванси на капітальні інвестиції:	e	2 137 656	1 261 003
сплачено всього		2 172 420	1 283 929
податковий кредит		(34 764)	(22 926)
Активи у вигляді права користування	f	133 057	-
Амортизація активів у вигляді права користування		(3 447)	-
Всього		5 760 401	5 060 360

а) Грошові кошти з обмеженим використанням:

	Примітка	31.12.2019		31.12.2018	
		первісна вартість	знецінення	первісна вартість	знецінення
ПАТ «Авант-банк»	i	78 000	(78 000)	78 000	(78 000)
АТ «Фортуна-банк»	i	9371	(9 371)	9371	(9 371)
ПАТ «ВіЕйБі Банк»	i	71	(71)	71	(71)
ПАТ «Легбанк»	i	12 594	(12 594)	12 594	(12 594)
ПАТ «Діамантбанк»	i	689	(689)	689	(689)
АТ «Брокбізнесбанк»	ii	-	-	68	(68)
АТ «Банк «Таврика»	ii	-	-	3	(3)
Рахунки в інших банках	iii	-	-	1	-
АТ «Райффайзен Банк Аваль» Центральне Складовське відділення Херсонської обл.	iiii	107	(107)	107	(107)
АТ «Укресімбанк»	iiii	-	-	20 130	-
Всього		100 832	(100 832)	121 034	(100 903)

i) Відповідно до постанов Правління НБУ щодо неплатоспроможності банків виконавчою дирекцією Фонду гарантування вкладів фізичних осіб прийняті рішення про запровадження тимчасової адміністрації у вказаних банках та розпочато процедуру виведення банків з ринку.

ii) У листопаді 2018 року було здійснено державну реєстрацію припинення АТ «Банк «Таврика» як юридичної особи. Кошти в сумі 3 тис. грн були списані з балансу Компанії за рахунок резерву на зменшення корисності активів в 2019 році. У жовтні 2019 року було здійснено державну реєстрацію припинення ПАТ «Брокбізнесбанк». Кошти у сумі 68 тис. грн були списані за рахунок резерву на зменшення корисності активів.

iii) Рахунки відкрито та арештовано під час діяльності ДП «Укренергоєфективність», правонаступником якого є ДП «НАЕК «Енергоатом». Кошти були повернені Компанії - у 2019 році - у сумі 1 тис. грн.

iiii) Рахунок відкрито ВП «Донузлавська ВЕС» (АР Крим). Можливість повернення коштів на рахунки Компанії є сумнівною.

iiiii) Депозити ти кошти на покриття за договорами гарантій, пов'язаних з кредитами, отриманими в Чеському експортному банку, на які накладений арешт у зв'язку з виконавчим провадженням на користь ЗАТ «Спільне українсько-американське підприємство з іноземними інвестиціями «Укрелектроват». У 2019 році кошти у сумі 20 130 тис. грн переведені до поточних активів у зв'язку з наближенням терміну їх виплати.

b) На початок 2019 року до складу інших необоротних активів був включений резерв ядерних матеріалів, створений в 2009 році відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 09.08.2007 № 646-р та згідно з Порядком формування, зберігання, використання та оновлення резерву ядерного палива та ядерних матеріалів, затвердженого наказом Мінпаливенерго України від 09.02.2008 № 64. Відповідно до наказу Мінекоенерго від 29.11.2019 № 459 уповноваженим підприємством щодо резерву ядерних матеріалів визначено ДП «Східний гірничо-збагачувальний комбінат».

c) Компанія має деякі запаси (аварійний, незнижувальний та централізований запаси), які переважно не очікуються до використання протягом 12 місяців з дати балансу. Такі запаси включаються у фінансовій звітності до складу інших необоротних активів.

d) Необхідність формування фінансового резерву на зняття з експлуатації ядерних реакторів регулюється нормами Закону України від 24.06.2004 № 1868 «Про впорядкування питань, пов'язаних із забезпеченням ядерної безпеки» зі змінами та доповненнями та Постановами Кабінету Міністрів України від 27.04.2006 № 594 та від 17.02.2010 № 207 із змінами та доповненнями.

Згідно із Законами України про державний бюджет Компанія здійснює перерахування до Державного бюджету України коштів фонду для фінансування заходів щодо зняття з експлуатації ЯУ. Компанія на щорічній основі перерахувала кошти фінансового резерву до Державного бюджету України з метою їх обліку Державним казначейством на єдиному рахунку спеціального фонду Державного бюджету. У той же час Компанія додатково проводить нарахування резерву на покриття витрат на зняття з експлуатації ЯУ у фінансовій звітності згідно з МСБО 37 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи».

Компанія має впевненість, що сплачені нею до Державного бюджету кошти будуть у майбутньому надані Компанії у формі державного фінансування робіт зі зняття з експлуатації ЯУ після їх остаточної зупинки. Підставою для такої впевненості є норми законодавства України.

Через те, що фінансування буде здійснюватися у довгостроковій перспективі, кошти, перераховані до фонду зняття з експлуатації, дисконтовані за довгостроковою реальною ставкою 7,47% (2018 – 5,87%).

Станом на 31.12.2019 та 31.12.2018 кошти, перераховані до Державного бюджету України до фонду зняття з експлуатації, представлені у звітності наступним чином:

	2019	тис. грн 2018
Кошти, перераховані до фонду зняття з експлуатації (первісна вартість), на початок року	3 852 918	3 525 668
Сума дисконту коштів, перерахованих до фонду зняття з експлуатації, на початок року	(2 263 641)	(1 844 212)
Перераховано коштів до фонду зняття з експлуатації протягом року	919 800	327 250
Витрати від відображення за дисконтованою вартістю сум, перерахованих протягом року	(571 281)	(173 879)
Вивільнення дисконту*	93 365	76 655
Дохід (витрати) від перерахунку теперішньої вартості активу на дату балансу*	(369 750)	(322 205)
Кошти, перераховані до фонду зняття з експлуатації (первісна вартість), на кінець року	4 772 718	3 852 918
Сума дисконту коштів, перерахованих до фонду зняття з експлуатації, на кінець року	(3 111 307)	(2 263 641)
Залишок на 31 грудня	1 661 411	1 589 277

* відображено як зменшення (збільшення) витрат на вивільнення дисконту за забезпеченням на зняття з експлуатації ЯУ.

е) Протягом 2019 року Компанією сплачено авансів на капітальні інвестиції на суму 1 620 967 тис. грн з ПДВ. Станом на 31.12.2019 в Компанії обліковується 2 172 420 тис. грн авансів на капітальні інвестиції, в тому числі ПДВ на суму 34 764 тис. грн.

ф) Інформація щодо активів у вигляді права користування розкрита у примітці 19 «Оренда».

7. Запаси

Ядерне паливо та ядерні матеріали станом на 31.12.2019 та 31.12.2018 представлене таким чином:

	31.12.2019	тис. грн 31.12.2018
Ядерне паливо на складі	18 759 216	17 278 629
Ядерні матеріали	455 016	1 462 404
Ядерне паливо в активній зоні	6 323 909	6 494 498
Всього поточний запас ядерного палива	25 538 141	25 235 531

Запаси, крім ядерного палива та ядерних матеріалів, станом на 31.12.2019 та 31.12.2018 представлені наступним чином:

	31.12.2019	31.12.2018
	<i>тис. грн</i>	
Запас ТМЦ для поточних виробничих та господарських потреб	2 559 204	2 104 859
Незавершене виробництво	173 651	152 941
Готова продукція	252 775	177 832
Товари	15 358	13 150
Всього поточні запаси	3 000 988	2 448 782

Керівництво оцінює необхідність уцінки запасів до їх чистої вартості реалізації, беручи до уваги терміни придбання запасів та ознаки економічного, технічного та фізичного старіння.

Протягом 2019 року проведено знецінення застарілих запасів до чистої вартості реалізації на суму 25 893 тис.грн (у 2018 році Компанія визнавала знецінення запасів на суму 21 319 тис. грн).

8. Дебіторська заборгованість

8.1 Торговельна дебіторська заборгованість

Поточна дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги представлена в таблиці:

	31.12.2019	31.12.2018
	<i>тис. грн</i>	
Дебіторська заборгованість ДП «Енергоринок»	11 689 013	12 371 259
Дебіторська заборгованість за е/е за двосторонніми договорами (спеціальні обов'язки)	1 049 576	-
Дебіторська заборгованість за е/е на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому та балансуєчому ринках	335 991	-
Дебіторська заборгованість за теплову енергію та іншу продукцію*	369 050	310 695
Всього первісна вартість	13 443 630	12 681 954
Резерв очікуваних кредитних збитків*	(11 994 289)	(9 560 918)
Балансова вартість	1 449 341	3 121 036

*під іншою продукцією виключно в цій примітці розуміються послуги за іншими ліцензованими видами діяльності: з централізованого водопостачання та водовідведення, централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води.

У середині 2019 року, а саме з 01.07.2019 ДП «НАЕК «Енергоатом» почало працювати та реалізовувати вироблену електроенергію в умовах нового ринку електричної енергії, порядок дії якого визначений Законом України від 13.04.2017№ 2019-VIII «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон № 2019).

З 01.07.2000 до 30.06.2019 електроенергія продавалась Державному підприємству «Енергоринок» (ДП «Енергоринок»). Тарифи на реалізацію електроенергії регулювались Національною комісією, яка здійснює державне регулювання у сфері енергетики і комунальних послуг (НКРЕКП).

З 01.07.2019 Компанія отримала можливість продавати частину товарної продукції через оператора ринку за вільними цінами на ринку «на добу наперед», а також на внутрішньодобовому та балансуєчому ринках. Відповідно до Закону України № 2019 цей обсяг може становити не менше 10 % обсягу попереднього року та не більше 15 % обсягу поточного періоду.

Об'єм товарної продукції для продажу на ринках за вільними цінами обмежений спеціальними обов'язками, які покладені на ДП «НАЕК «Енергоатом», зокрема, реалізація електроенергії за граничними цінами гарантованому покупцю, що регулюється Постановою Кабінету Міністрів України від 05.06.19 № 483 «Про затвердження Положення про покладання спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії» (із змінами).

У наслідок запровадження нового ринку електроенергії в звітному періоді на кінець року в Компанії за основним видом товарної продукції сформувалась дебіторська заборгованість ДП «Енергоринок», ДП «Гарантований покупець», ДП «Оператор ринку».

Вищезазначена торговельна дебіторської заборгованості ДП «Енергоринок» визнана фінансовим активом з обліком за амортизованою собівартістю та проведена оцінка очікуваних кредитних ризиків станом на дату річного звіту.

Станом на 31 грудня 2019 року на всю суму дебіторської заборгованості ДП «Енергоринок» нараховано резерв очікуваних кредитних збитків у сумі 11 689 013 тис. грн. На дебіторську заборгованість, яка сформувалась в період діяльності Компанії в умовах нового ринку електроенергії, резервів очікуваних кредитних збитків не нараховувалась.

Резерв на **торговельну дебіторську заборгованість за теплову енергію та іншу продукцію** на 31 грудня 2019 року створювався на підставі оцінки очікуваних кредитних ризиків з урахуванням матриці забезпечень, у тому числі для дебіторської заборгованості за комунальні послуги на груповій основі. Усього протягом звітнього року визнано резерву очікуваних кредитних ризиків для торговельної дебіторської заборгованості за теплову енергію та іншу продукцію на суму 62 638 тис. грн.

Торговельна дебіторська заборгованість за термінами прострочення на 31 грудня 2019 року представлена таким чином:

	Без урахування резерву очікуваних кредитних збитків	Резерв очікуваних кредитних збитків	тис. грн Ставка резервування %
не прострочена	1 433 862	(9 605)	0,7
прострочена на період від 1 до 30 днів	7 470	(4 865)	65,1
прострочена на період від 31 до 90 днів	5 450	(3 899)	71,5
прострочена понад 90 днів	11 996 848	(11 975 920)	99,8
	13 443 630	(11 994 289)	

Торговельна дебіторська заборгованість за термінами прострочення на 31 грудня 2018 року представлена таким чином:

	Без урахування резерву очікуваних кредитних збитків	Резерв очікуваних кредитних збитків	тис. грн Ставка резервування %
не прострочена	2 087 135	(249 198)	11,9
прострочена на період від 1 до 30 днів	13 520	(4 833)	35,7
прострочена на період від 31 до 90 днів	9 509	(5 825)	61,3
прострочена понад 90 днів	10 571 790	(9 301 062)	88
	12 681 954	(9 560 918)	

8.2 Аванси видані

Аванси видані на 31 грудня звітного та попереднього років представлені наступним чином:

	<i>тис. грн</i>	
	31.12.2019	31.12.2018
Аванси за ТМЦ	13 741	57 048
Аванси на придбання ядерного палива та матеріалів	793 013	1 251 753
Аванси за роботи, послуги інші	26 184	54 083
Податковий кредит (відстрочений ПДВ)	(106 497)	(22 442)
Збитки від знецінення	(602)	(24)
Всього балансова вартість	725 839	1 340 418

8.3 Інша поточна дебіторська заборгованість

Інша поточна дебіторська заборгованість станом на 31 грудня складається з таких видів заборгованості:

	<i>тис. грн</i>	
	31.12.2019	31.12.2018
Розрахунки за претензіями виставленими	760 321	805 234
Розрахунки з працівниками за виданими позиками (поточна частина), інші розрахунки	35 356	19 613
Розрахунки за страхуванням	13 462	10 944
Розрахунки з іншими дебіторами	181 474	956 744
Всього первісна вартість	990 613	1 792 535
Резерв очікуваних кредитних збитків	(837 645)	(828 299)
Балансова вартість	152 968	964 236

9. Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти Компанії станом на 31 грудня представлені таким чином:

	<i>тис. грн</i>	
	31.12.2019	31.12.2018
Готівка	112	57
Рахунки в банках	192 362	1 837 661
Грошові кошти в дорозі	127	28 778
Грошові кошти разом	192 601	1 866 496

Додатково розкриваються показники форми «Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)», що стосуються інших надходжень та перерахувань:

9.1. Інші надходження в результаті операційної діяльності:

	<i>тис. грн</i>	
	31.12.2019	31.12.2018
від іншої реалізації	3 594 776	1 343 503
від купівлі/продажу валюти	22 358	17 271
з відшкодування втрат від тимчасової непрацездатності, інші надходження від фондів соціального страхування	146 196	111 581
інші	36 203	24 376
Всього	3 799 533	1 496 731

9.2. Інші витрати в результаті операційної діяльності:

	<i>тис. грн</i>	
	31.12.2019	31.12.2018
на купівлю/продаж валюти	191 017	135 109
на соціальні потреби згідно з колективним договором (крім виплат на оплату праці) та відрахування профкому	307 998	194 202
на сплату штрафів, пені, неустойок	57 952	17 982
на перерахування інших утримань із заробітної плати	295 497	231 537
на орендну плату	100 709	56 406
на відрядження	76 589	65 403
відшкодування Пенсійному фонду на виплату та доставку пільгових пенсій	409 943	380 300
кошти з обмеженим використанням, які переведені до інших оборотних активів	322 658*	-
інші	23 515	4 590
Всього	1 785 878	1 085 529

* кошти внесені на депозит у АТ «Альфа-банк» для покриття гарантії. Оскільки Компанія не може використовувати ці кошти під час дії гарантії, вони обліковуються у складі Інших оборотних активів.

9.3. Інші надходження в результаті інвестиційної діяльності:

	<i>тис. грн</i>	
	31.12.2019	31.12.2018
кошти, переведені зі складу інших необоротних активів, що були обмежені у використанні	1	44 489
інші	-	10 955
Всього	1	55 444

9.4. Інші надходження в результаті фінансової діяльності:

	<i>тис. грн</i>	
	31.12.2019	31.12.2018
% банків по депозитам	2 783	3 297
Всього	2 783	3 297

9.5. Інші витрачання в результаті фінансової діяльності:

	<i>тис. грн</i>	
	31.12.2019	31.12.2018
на обслуговування кредитів та інших довгострокових фінансових зобов'язань	38 386	184 708
на оплату за надання державних гарантій	16 403	9 022
Всього	54 789	193 730

10. Інші оборотні активи

Інші оборотні активи представлені в звітності таким чином:

		<i>тис. грн</i>	
	Примітка	31.12.2019	31.12.2018
Податкові зобов'язання з ПДВ, термін яких не настав		1 343 126	769 285
Депозити поточні		322 658	-
Кошти на рахунках, на які накладено арешт	а	32 119	11 542
Акредитиви поточні		28 144	27 859
Контрактні активи		4 133	417
Інші оборотні активи		331	276
Інші оборотні активи разом		1 730 511	809 379

а) Кошти на рахунках Компанії, на які накладено арешт:

	31.12.2019	31.12.2018	Контрагент	Примітка
АТ «Укресімбанк»	24 865	4 578	ЗАТ Спільне українсько-американське підприємство з іноземними інвестиціями «Укрелектроват».	Виконавче впровадження зупинене на підставі Постанови КАГС від 06.07.2016
ПАТ «Альфа-Банк»	3 945	3 716		
АТ «Ощадбанк»	3 221	3 161		
ПАТ «Райффайзен Банк Аваль»	81	81	Виконавче впровадження від 28.01.2016 № 34029225	
АБ «Укргазбанк»	7	6		
Всього	32 119	11 542		

11. Необоротні активи, утримувані для продажу

Вартість необоротних активів, утримуваних для продажу, представлена станом на 31 грудня 2019 та 2018 року, таким чином:

	31.12.2019	31.12.2018	Планований спосіб вибуття
Квартири в житлових будинках міст Енергодар, Вараш, Южноукраїнськ, Нетішин	9 382	130 364	реалізація

Протягом 2019 року загалом Компанією було реалізовано необоротних активів (квартири в житлових будинках, транспортні засоби та об'єкти НЗІ) балансовою вартістю 134 754 тис. грн та отримано дохід від реалізації 170 708 тис. грн. Чистий прибуток від реалізації необоротних активів, утримуваних для продажу, склав 34 885 тис. грн та відображений у Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід) у складі іншого операційного доходу. Необоротні активи, утримувані для продажу, зокрема квартири, реалізуються співробітникам Компанії в рамках дії Колективного договору ДП «НАЕК «Енергоатом» на 2019 – 2020 роки. У 2018 році не відбувалось реалізації необоротних активів, утримуваних для продажу.

Збитки від зменшення корисності необоротних активів, утримуваних для продажу, протягом 2018 та 2019 років не визнавались.

12. Власний капітал

12.1. Статутний капітал

Компанія є державним підприємством та не має акціонерного капіталу. **Статутний (зареєстрований) капітал** у 2019 та 2018 роках не змінювався та складає на кінець 2019 року 164 875 664 тис. грн. Розмір статутного капіталу зафіксований у Статуті ДП «НАЕК «Енергоатом» (у редакції 2019 року), який затверджений наказом Міністерства енергетики та захисту довкілля України від 05.12.2019 № 482.

12.2. Капітал у дооцінках

Нижче представлена деталізована інформація про рух капіталу в дооцінках:

	Примітка	31.12.2019	31.12.2018
Дооцінка основних засобів	a	90	8 179
Зміна в дооцінках через зміну забезпечень ЗЕ	b	4 479 131	4 968 255
Визнано (погашено) ВПЗ від дооцінки (уцінки)	b	(806 259)	(894 929)
Вибуття дооцінки до нерозподіленого прибутку при вибутті ОЗ	c	(6)	(294)
Передані безоплатно за рішенням органів управління дооцінені ОЗ	d	(145)	(606)
Капітал у дооцінках всього		7 771 049	4 098 238

а) Відповідно до параграфа 61 МСБО 40 «Інвестиційна нерухомість» при переведенні нерухомості, зайнятої ДП «НАЕК «Енергоатом», до складу інвестиційної нерухомості, що відображається за справедливою вартістю, Компанія відображає будь-яку різницю на цю дату між балансовою вартістю нерухомості згідно з МСБО 16 і її справедливою вартістю так само, як переоцінку згідно з МСБО 16. У 2019 році при переведенні основних засобів до складу інвестиційної нерухомості вони були переоцінені та балансова вартість цих активів була збільшена або зменшена по різним об'єктам нерухомості відповідно. Так, балансова вартість була збільшена на 90 тис. грн та відповідно до параграфа 39 МСБО 16 ця сума накопичена в капіталі в дооцінках.

б) Зміни капіталу в дооцінках необоротних активів представлені через зменшення забезпечень ЗЕ на суму 4 479 131 тис. грн (у 2018 році – 4 968 255 тис. грн) та визнано ВПЗ від зміни у дооцінках (806 259) тис. грн (у 2018 році – (894 929) тис. грн), що також розкрито в примітці 14.

с) Відповідно до параграфу 41 МСБО 16 «Основні засоби» у складі власного капіталу відображено вибуття дооцінки при вибутті ОЗ на суму (6) тис. грн (у 2018 році – (294) тис. грн).

д) У складі власного капіталу відображено зменшення капіталу в дооцінках за рахунок безоплатної передачі дооцінених основних засобів за рішенням органів управління на суму (145) тис. грн (у 2018 році – (606) тис. грн).

12.3. Інший додатковий капітал

У складі іншого додаткового капіталу в сумі 16 890 тис. грн відображена сума статутного капіталу ДП «Автоматика та машинобудування» з часу приєднання цього підприємства до ДП «НАЕК «Енергоатом» відповідно до наказу Міністерства енергетики та вугільної промисловості від 23.10.2014 № 738. До внесення змін до Статуту ДП «НАЕК «Енергоатом» щодо розміру статутного капіталу, які можуть бути внесені після повної ліквідації ДП «Автоматика та машинобудування», зазначена сума обліковується в складі іншого додаткового капіталу.

12.4. Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)

Непокритий збиток зменшився протягом 2019 року на 274 120 тис. грн – з (38 815 575) тис. грн станом на 31.12.2018 до (38 541 455) тис. грн станом на 31.12.2019. За 2019 рік Компанія отримала чистий прибуток 3 773 641 тис. грн. Інші зміни власного капіталу відбулись за рахунок переоцінки пенсійних забезпечень на (767 320) тис. грн (у 2018 році – (1 230 433) тис. грн) та визнане ВПЗ від переоцінки пенсійних забезпечень у сумі 138 117 тис. грн (у 2018 році – 221 479 тис. грн), які відображені у складні іншого сукупного доходу (додатково розкрито у примітці 14). Також у складі нерозподіленого прибутку (непокритого збитку) врахована виплата частини чистого прибутку (доходу), що підлягає сплаті до державного бюджету (примітка 12.5).

12.5. Частина чистого прибутку (доходу), що підлягає сплаті до державного бюджету

Постановою Кабінету Міністрів України від 24.04.2019 № 363, що набрала чинності з 27.04.2019, внесені зміни до пункту 1 Порядку відрахування до державного бюджету частини чистого прибутку (доходу) державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями, затвердженого постановою Кабміну від 23.02.2011 № 138.

Частина прибутку, яка повинна відраховуватися до державного бюджету щодо будь-якого звітного періоду, визначається на основі показника чистого прибутку у фінансовій звітності Компанії. У фінансовій звітності Компанії за 2019 рік нараховано до бюджету частину чистого прибутку (доходу) на загальну суму 2 870 324 тис. грн за ставкою 90%, у 2018 році діяла ставка 75%, за якою було нараховано 3 473 871 тис. грн.

13. Зобов'язання, кредити та позики

13.1 Кредити, позики та інші зобов'язання, обумовлені фінансовою діяльністю

Довгострокові зобов'язання ДП «НАЕК «Енергоатом» складаються з довгострокових кредитів банків та інших довгострокових зобов'язань, які представлені у балансі таким чином:

	Валюта	Сума		%		Дата по-гашення	Опис застави	тис. грн
		31.12.2019	31.12.2018	min	max			Сума застави
Кредити		5 945 489	4 728 735					1 008 985
ЄБРР	EUR	5 747 324	4 015 167	0,50	0,77	12.03.2028	державні гарантії	
Амстердамський торговельний банк	EUR	198 165	713 568	6,55	6,55	09.07.2021	електроенергія	1 008 985
Позики		5 954 134	5 259 081					-
Євратом	EUR	2 642 200	3 171 414	0,75	0,89	06.07.2028	державні гарантії	-
Сентрал сторедж сейфті проджект траст	USD	3 311 934	2 087 667	5,083	6,833	01.02.2038	державні гарантії	-
Облігації	UAH	783 409	866 456	20,50	23,13	16.12.2022	відсутня	-
Визнане орендне зобов'язання відповідно до МСФЗ 16 «Оренда»	UAH	74 516	-	6,55	22,00	19.02.2030	відсутня	-
Інші	UAH	295	226			31.12.2025	відсутня	-
Всього		12 757 843	10 854 498					1 008 985

Кредити та позики на 31 грудня представлені наступним чином:

	тис. грн	
	31.12.2019	31.12.2018
Випущені облігації	783 409	866 456
Банківські кредити та позики у доларах США	3 311 934	2 087 667
Банківські кредити та позики в євро	9 750 160	8 610 228
За вирахуванням: поточної частини довгострокових запозичень	(1 162 471)	(710 079)
У складі довгострокових зобов'язань за кредитами всього	12 683 032	10 854 272
Банківські кредити у доларах США	10 186 190	11 997 958
Банківські кредити у гривнях	1 661 000	-
Плюс: поточна частина довгострокових запозичень	1 162 471	710 079
Зобов'язання за облігаціями	212 500	212 500
У складі поточних зобов'язань за кредитами всього	13 222 161	12 920 537

Зміни у зобов'язаннях, обумовлених фінансовою діяльністю за рік, який закінчився 31 грудня 2019 року, представлені наступним чином:

	Кредити та позики дов- гострокові	Кредити та позики поточні	Відсотки за кредитами та позиками	Оренда (примітка 19)	тис. грн Всього
Залишок 31.12.2018	10 854 272	12 920 537	138 043		23 912 852
Перше застосування МСФЗ 16				11 692	11692
Рух грошових коштів:					
Надходження позик	5 350 138	18 230 929	-	-	23 581 067
Погашення позик, %, зобов'язань з оренди	-	(17 513 268)	(1 838 838)	(3 376)	(19 355 482)
Негрошові операції:					
Нараховані %, зобов'язання з оренди	-	-	1 840 148	114 199	1 954 347
Курсова різниця	(2 042 898)	(1 905 249)	(14 189)	(55)	(3 962 391)
Переведення до/зі складу поточної заборгованості	(1 489 212)	1 489 212	-	-	-
Зміна амортизованої вартості одноразової комісії	10 732	-	-	-	10 732
Залишок на 31.12.2019	12 683 032	13 222 161	125 164	122 460	26 152 817

Зміни у зобов'язаннях, обумовлених фінансовою діяльністю за рік, який закінчився 31 грудня 2018 року, представлені наступним чином:

	Кредити та позики довгострокові	Кредити та позики поточні	Відсотки	тис. грн Всього
Залишок на 31.12.2017	4 139 666	15 479 022	191 050	19 809 738
Рух грошових коштів:				
Надходження позик	7 912 075	18 926 016	-	26 838 091
Погашення позик, відсотків	-	(22 296 388)	(2 320 262)	(24 616 650)
Негрошові операції:				
Нараховані відсотки	-	-	2 273 907	2 273 907
Курсова різниця	(116 611)	(148 070)	(6 652)	(271 333)
Переведення до складу поточної заборгованості	(959 957)	959 957	-	-
Зміна амортизованої вартості одноразової комісії	(120 901)	-	-	(120 901)
Залишок на 31.12.2018	10 854 272	12 920 537	138 043	23 912 852

Умови, балансова вартість зобов'язань за строками погашення заборгованості та тип відсоткової ставки на 31 грудня 2019 року можуть бути представлені наступним чином:

	Тип відсоткової ставки	Ефективна ставка відсотка	До 1 року	Від 1 року до 5 років	Понад 5 років	тис. грн Разом
Випущені облігації	Фіксована	20,50% 23,13%	212 500	783 409	-	995 909
Банківські кредити у дол. США	Фіксована	8,3-10,0%	10 186 190	-	-	10 186 190
Банківські кредити та позики у дол. США	Фіксована	5,08-6,83%	-	1 274 713	2 037 221	3 311 934
Банківські кредити у гривнях	Фіксована	18,5-22%	1 661 000	-	-	1 661 000
Банківські кредити та позики в євро	Фіксована	0,75-6,55%	396 330	198 165	2 642 200	3 236 695
Банківські кредити та позики в євро	Змінна	0,5-0,77%	766 141	30 64 564	2 682 760	6 513 465
Разом			13 222 161	5 320 851	7 362 181	25 905 193

Умови, балансова вартість зобов'язань за строками погашення заборгованості та тип відсоткової ставки на 31 грудня 2018 року можуть бути представлені наступним чином:

	Тип відсоткової ставки	Ефективна ставка відсотка	До 1 року	Від 1 року до 5 років	Понад 5 років	тис. грн Разом
Випущені облігації	Фіксована	20,25% 23,13%	212 500	866 456	-	1 078 956
Банківські кредити у дол. США	Фіксована	8,3-10,0%	11 997 958	-	-	11 997 958
Банківські кредити та позики у дол. США	Фіксована	5,08-6,83%	-	1 088 056	999 611	2 087 667
Банківські кредити та позики в євро	Фіксована	0,75-6,55%	237 856	713 568	3 171 414	4 122 838
Банківські кредити та позики в євро	Змінна	0,5-0,73%	472 223	1 888 894	2 126 273	4 487 390
Разом			12 920 537	4 556 974	6 297 298	23 774 809

У Компанії немає субординованого боргу або боргу, конвертованого до капіталу.

Станом на 31 грудня 2019 року прострочена заборгованість за кредитами та позиками відсутня. Станом на 31 грудня 2018 року короткострокові кредити на суму 506 382 тис. грн були простроченими, їх погашення здійснено в січні 2019 року.

Кредити, отримані від Європейського банку реконструкції та розвитку

У 2013 році Компанія уклала договір з ЄБРР, предметом якого є отримання кредиту на суму 300 000 тисяч євро. Кредит використовується для фінансування заходів з підвищення безпеки діючих українських АЕС. Кредит був наданий з плаваючою відсотковою ставкою, яка на 31 грудня 2019 року становила 0,77% (2018 - 0,73%). Комісія за зобов'язання становить 0,5% річних. Дата погашення кредиту - 12.03.2028. Відповідно до умов цього кредитного договору відсотки повинні виплачуватися 12 березня і 12 вересня кожного року до моменту погашення кредиту, видача траншів закінчується 19 грудня 2020 року.

На 31 грудня 2019 року непогашена сума основної заборгованості за кредитом згідно з цим договором становить 6 547 718 тис. грн (2018 - 4 525 822 тис. грн). Цей кредит гарантований урядом України.

Позики, отримані від Європейського Співтовариства з ядерної енергії

У 2013 році Компанія уклала договір з Євратомом, предметом якого є отримання позики на суму 300 000 тисяч євро. Позику використовується для фінансування заходів з підвищення безпеки діючих українських АЕС.

Відповідно до умов даного договору про надання позики кошти надаються окремими траншами, при цьому умови кредитування (зокрема, відсоткова ставка, графік погашення) встановлюються окремо для кожного траншу. Компанією у 2017 році отримано від Євратому перший транш у розмірі 50 000 тисяч євро, за яким встановлена відсоткова ставка 0,75%. У 2018 році Компанія отримала другий транш у розмірі 50 000 тисяч євро, за яким встановлена відсоткова ставка 0,89%. Видача траншів закінчується 31 грудня 2020 року. Ця позику гарантована урядом України.

На 31 грудня 2019 року сума основної заборгованості за позику становить 2 642 200 тис. грн (2018 - 3 171 414 тис. грн).

Випущені облігації

У грудні 2012 року Компанія випустила облігації в гривнях на 10-річний період загальною номінальною вартістю 1 700 000 тис. грн. Термін погашення — 16 грудня 2022 року. Відсоткова ставка з 21 грудня 2017 року по 18 грудня 2018 року становила 20,25%, з 19 грудня 2018 року по 17 грудня 2019 року становила 23,13%, з 18 грудня 2019 року встановлена в розмірі 20,50%.

Позики, отримані від Централ сторедж сейфті проджект траст

У грудні 2017 року Компанія уклала договір про надання позики з Централ сторедж сейфті проджект траст (СССПТ), предметом якого є отримання позики на суму 250 000 тисяч доларів США. Позику використовується для фінансування проекту будівництва Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива (ЦСВЯП).

Строк кредитування складає 20 років, строк вибірки по кредиту - 3 роки. Позику надана з фіксованою відсотковою ставкою 6,833% річних, відсоток зі сплати комісії за зобов'язання щодо надання кредиту - 5,083% річних. Протягом 2019 року від СССПТ отримано траншів на суму 64 913 тисяч доларів США. На 31 грудня 2019 року сума основної заборгованості за позику становить 3 430 461 тис. грн (2018 - 2 212 747 тис. грн).

Кредити, отримані від Амстердамського торговельного банку

У 2018 році Компанія уклала кредитний договір з банком Амстердам Трейд Бенк Н.В., предметом якого є отримання кредиту на суму 30 000 тисяч євро, який використано для закупівлі ядерного палива. Передбачено погашення частинами, кінцевий строк погашення - липень 2021 року. У 2019 році за договором було погашено 7 500 тисяч євро. Відсоткова ставка складає 6,55% річних. Нараховані відсотки сплачуються на 25-й день кожного місяця. Сума основної заборгованості за кредитом на 31 грудня 2019 року становить 594 495 тис. грн (2018 - 951 424 тис. грн).

Договір про надання позики від Česká exportní banka, a.s.

У грудні 2019 року Компанія уклала договір про надання позики з Česká exportní banka, a.s., предметом якого є отримання позики окремими траншами на суму 5 712 тисяч євро. Позику буде надана для фінансування поставки обладнання, що вироблено у Чеській Республіці. Відсоткова ставка, що нараховується на кожен непогашену суму позики, становить шестимісячний Єврибор з маржою 2,50% річних (у разі від'ємного значення Єврибору - він прирівнюється до нуля). Відсотки нараховуються з дати надання позики включно та сплачуються кожні шість місяців. Передбачається погашення основної суми позики десятьма (10) рівними послідовними піврічними виплатами, кінцева дата погашення - 30.10.2025. На 31 грудня 2019 року видача траншів не розпочалася. Комісія на суму фінансового зобов'язання, що не була використана та не скасована, становить 0,6% на рік та сплачується кожні три місяці по факту, починаючи з дати підписання цього договору.

Інша заборгованість за запозиченнями представлена кредитами українських банків.

13.2 Відкладений дохід

Відкладений дохід представлений в звітності у вигляді держаних грантів та безоплатно отриманих необоротних активів та включається до прибутків поточного періоду пропорційно нарахованій амортизації на об'єкти, придбані за рахунок державних грантів або безоплатно отримані.

	<i>тис. грн</i>	
	31.12.2019	31.12.2018
Довгостроковий відкладений дохід	1 651 565	1 647 933
Державні гранти на капітальні інвестиції	863 666	885 612
Безоплатно отримані необоротні активи	787 899	762 321
Поточний відкладений дохід	79 724	77 074
Державні гранти на капітальні інвестиції	27 060	31 973
Безоплатно отримані необоротні активи	52 664	45 101
Відкладений дохід всього	1 731 289	1 725 007

Доходи, отримані протягом року, в т. ч. нараховані пропорційно амортизації необоротних активів, придбаних за рахунок відповідних джерел, склали:

	<i>тис. грн</i>	
	2019	2018
Державні гранти на капітальні інвестиції	26 824	31 971
Безоплатно отримані необоротні активи	47 405	28 448

Протягом звітного 2019 року, як і в попередньому 2018 році, державні гранти на капітальні інвестиції не отримувались. Усього протягом звітного року було безоплатно отримано необоротних активів на суму 81 387 тис. грн (2018 - 97 208 тис. грн), у тому числі:

- основні засоби на суму 1 668 тис. грн (2018 – 567 тис. грн), у тому числі які надійшли як безоплатна передача майна за рішенням уповноваженого органу управління від ДП «НЕК «Укренерго» на суму 486 тис. грн, від Первинної профспілкової організації ВП РАЕС ДП «НАЕК «Енергоатом» для масового залучення працівників до участі у фізкультурно-спортивних заходах на суму 948 тис. грн;
- активи у стадії створення на суму 79 719 тис. грн (2018 – 95 743 тис. грн), які надійшли, в тому числі, як міжнародна технічна допомога від Корпорації «ТСМ ГРУП» на суму 16 884 тис. грн, від Salzer GmbH на суму 14 056 тис. грн, від Sommer Fassadensysteme-Stahlbau-Sicherheitstechnik CmbH & Co.KG на суму 23 788 тис. грн, від IFF на суму 14 328 тис. грн, від BOSCH Sicherheitssysteme GmbH на суму 3 430 тис. грн; від PUK Group CmbH & Co.KG на суму 5 969 тис. грн.

13.3 Поточні зобов'язання

Поточна **торговельна кредиторська заборгованість** (поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги) Компанії представлена в звітності таким чином:

	<i>тис. грн</i>	
	31.12.2019	31.12.2018
Заборгованість за запаси, включаючи ядерне паливо	1 881 815	2 211 436
Заборгованість за роботи, послуги та інша торговельна заборгованість	1 310 028	967 086
Інші поточні зобов'язання всього	3 191 843	3 178 522

Склад **поточної кредиторської заборгованості** за одержаними авансами на звітну дату приведений в таблиці:

	<i>тис. грн</i>	
	2019	2018
Контрактні зобов'язання	1 128	1 410
Одержані аванси з оренди	82	118
Всього	1 210	1 528

Протягом 2019 року були визнані доходом контрактні зобов'язання на суму 63 831 тис. грн (2018 - 3 823 тис. грн).

Інші поточні зобов'язання на 31 грудня представлені таким чином:

	31.12.2019	31.12.2018
		<i>тис. грн</i>
Розрахунки з кредиторами за капінвестиціями	6 940 482	4 552 670
Відкладений податок на додану вартість	1 309 800	830 195
Розрахунки з іншими кредиторами	379 705	142 831
Розрахунки за нарахованими відсотками	125 164	138 043
Фонд захисту інвалідів	-	37 695
Розрахунки з підзвітними особами та інші розрахунки з працівниками	1 500	1 119
Інші поточні зобов'язання всього	8 756 651	5 702 553

Відкладений податок на додану вартість - це податок на додану вартість (ПДВ), що підлягає сплаті за касовим методом після отримання грошових коштів. Частково ця заборгованість виникла до 2001 року за відпущену електроенергію. Відносно реалізованої електроенергії, теплоенергії та комунальних послуг - після 1 січня 2016 року також діє касовий метод сплати ПДВ.

14. Забезпечення

Забезпечення майбутніх витрат на 31 грудня представлені у звітності таким чином:

	31.12.2019	31.12.2018
		<i>тис. грн</i>
Довгострокові забезпечення	25 734 433	28 972 377
Забезпечення витрат на зняття з експлуатації ядерних установок	16 672 451	19 977 938
Забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим паливом	3 231 083	4 235 480
Забезпечення відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій	4 506 015	3 734 491
Забезпечення одноразових виплат у зв'язку з виходом на пенсію	1 324 884	1 024 468
Поточні забезпечення	4 394 643	5 476 607
Забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим паливом (поточна частина)	2 183 274	3 609 388
Забезпечення відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій (поточна частина)	382 902	359 855
Забезпечення одноразових виплат у зв'язку з виходом на пенсію (поточна частина)	289 678	227 039
Забезпечення виплат винагороди за підсумками роботи за рік	708 512	532 058
Забезпечення на виплату відпусток працівникам	582 848	455 715
Забезпечення ймовірних витрат під судові позови	13 827	212 070
Забезпечення витрат за неохороненими документами	233 580	80 417
Забезпечення наступних витрат на виконання гарантійних зобов'язань	22	65

Забезпечення витрат на зняття з експлуатації ядерних установок

Компанія оцінює зобов'язання, пов'язане зі зняттям з експлуатації діючих ЯУ, які включають енергоблоки АЕС і сховища відпрацьованого ядерного палива (далі – СВЯП). Таке зобов'язання визначається на основі приведеної вартості витрат на оплату праці основних працівників та на матеріали, які, як очікуються, будуть понесені в процесі зняття з експлуатації ЯУ. Ці витрати були оцінені Державним науково-інженерним центром систем контролю та аварійного реагування згідно з відповідними нормативами на 31 грудня 2017 року та дисконтовані з дати, коли, як очікуються, будуть понесені витрати. Станом на 31.12.2019 витрати актуалізовані в цінах 2019 року.

Розрахунки виконані з урахуванням законодавства з охорони навколишнього середовища, міжнародної практики, а також фактору невизначеності, у зв'язку з тим, що платежі будуть здійснюватися у довгостроковій перспективі.

Розрахунковий графік і суми майбутніх платежів по відношенню до витрат, що безпосередньо відносяться до зняття з експлуатації ЯУ, засновані на очікуваних термінах зняття з експлуатації та на цінах станом на 31 грудня 2019 року.

На всю розраховану суму приведеної вартості витрат на зняття з експлуатації ЯУ було створено забезпечення, що включає безпосередньо витрати на зняття з експлуатації енергоблоків АЕС та СВЯП на Запорізькій АЕС.

Чиста приведена вартість забезпечення витрат на зняття з експлуатації ЯУ станом на 31 грудня 2019 року розрахована шляхом дисконтування суми забезпечення за реальною довгостроковою ставкою дисконту без урахування оподаткування, яка становила 7,47% (2018 - 5,87%). Ставка ґрунтується на реальній ринковій ставці для довгострокових грошових потоків в Україні.

Згідно з розрахунками на основі економічних умов, які існували на 31 грудня 2019 року, недисконтовані сукупні витрати на зняття з експлуатації енергоблоків АЕС складають у фактичних цінах 154 523 098 тис. грн (2018 - 133 953 417 тис. грн) та, згідно з оцінками, вони будуть понесені протягом сорока двох– п'ятдесяти трьох років з моменту початку зняття з експлуатації кожної окремої ЯУ.

На 31 грудня 2019 року оцінені недисконтовані витрати на зняття з експлуатації СВЯП ЗАЕС становлять 224 932 тис. грн (2018 - 216 073 тис. грн).

Розрахунок забезпечення витрат на зняття з експлуатації ЯУ ґрунтується на припущенні про продовження щонайменше на 20 років понад проектний строк експлуатації енергоблоків (проектний строк експлуатації енергоблоків складає 30 років). Можливість продовження строку експлуатації енергоблоків згадується в «Енергетичній стратегії України на період до 2030 року», затвердженій розпорядженням Кабінету міністрів України від 24.07.2013 № 1071-р.

Зміни забезпечення витрат на зняття з експлуатації ЯУ за рік, що закінчився 31 грудня, представлені нижче:

	2019	2018
Залишок на 1 січня	19 977 938	23 858 512
Вивільнення дисконту	1 173 644	1 087 681
Вплив змін в очікуваному часі та сумах грошових потоків, визнаний у іншому сукупному доході	3 389 892	3 631 852
Вплив зміни ставки дисконту, визнаний у іншому сукупному доході	(7 869 023)	(8 600 107)
Залишок на 31 грудня	16 672 451	19 977 938

Забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим паливом

Компанія оцінює зобов'язання, пов'язане з витратами на транспортування до місць зберігання, зберігання і часткову переробку відпрацьованого ядерного палива (ВЯП), з витратами на зберігання та повернення ВАВ. Таке зобов'язання визначається на основі приведеної вартості витрат на транспортування, зберігання і переробку відпрацьованого ядерного палива відповідно до діючих договорів, оцінених витрат на зберігання та повернення ВАВ, оцінених витрат на зберігання ВЯП у сховищах відпрацьованого палива. Ці витрати дисконтуються з дати, коли, як очікується, вони будуть понесені.

Витрати, засновані на сумах платежів до контрагентів РФ, дисконтвані за реальною довгостроковою ставкою дисконту без урахування оподаткування, які ґрунтуються на ринкових ставках для близьких за строками грошових потоків у РФ. Частина зобов'язання майбутніх витрат на транспортування, зберігання та часткову переробку ВЯП дисконтвана за ставкою 1,29% на 31 грудня 2019 року (2018 – 2,67%), на зберігання та повернення ВАВ – за ставкою 2,22% на 31 грудня 2019 року (2018 – 2,67%).

Витрати, засновані на сумах платежів, що здійснюватимуться в Україні, дисконтвані за ставкою 7,47% (2018 – 5,87%). Ставка ґрунтується на реальній ринковій ставці для довгострокових грошових потоків в Україні.

Згідно з розрахунком недисконтвані сукупні витрати на поводження з ВЯП складають у фактичних цінах на 31 грудня 2019 року 22 586 509 тис. грн (2018 - 23 061 169 тис. грн), з них очікується, що витрати на суму 5 026 173 тис. грн (2018 - 7 411 881 тис. грн) будуть понесені протягом двох років, 297 458 тис. грн – протягом наступних 20 років (2018 – 370 319 тис. грн), витрати на суму 17 262 878 тис. грн (2018 - 15 278 969 тис. грн) будуть понесені після закінчення терміну експлуатації енергоблоків.

Зміни забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим паливом за рік, що закінчився 31 грудня, представлені таким чином:

	2019	2018
Залишок на 1 січня	7 844 868	12 358 662
Збільшення забезпечення, пов'язане із завантаженням нового палива до ядерних установок	377	628
Використання забезпечення	(2 423 112)	(4 252 860)
Вивільнення дисконту	223 760	351 282
Вплив змін ставки дисконту, визнаний у витратах (доходах)	91 858	(417 428)
Вплив змін в очікуваному часі та сумах грошових потоків, визнаний у доходах	(323 394)	(195 416)
Залишок на 31 грудня	5 414 357	7 844 868

Фактори чутливості, що впливають на забезпечення витрат на зняття з експлуатації ЯУ та на поводження з відпрацьованим паливом

Враховуючи чутливість всіх забезпечень витрат, зазначених у цій примітці, до основних припущень, зокрема, щодо обсягу витрат, рівня інфляції, довгострокової ставки дисконту та графіку виплат, сума забезпечень переглядається на кінець кожного звітного періоду та коригується для відображення поточної найкращої оцінки.

Основні припущення, використані при визначенні сум забезпечення витрат на зняття з експлуатації ЯУ та на поводження з відпрацьованим ядерним паливом, представлені нижче:

	2019	2018
Реальна ставка дисконту (застосовується до України)	7,47%	5,87%
Реальна ставка дисконту (застосовується до Росії для зобов'язання на транспортування, зберігання та часткову переробку ВЯП)	1,29%	2,67%
Реальна ставка дисконту (застосовується до Росії для зобов'язання на зберігання та повернення ВАВ)	2,22%	2,67%
Розрахунковий строк експлуатації ядерних установок	не менше 50 років	

Ставка дисконту, що застосовується до України, заснована на прогнозованих темпах інфляції на п'ять років та номінальних відсоткових ставках за довгостроковими банківськими кредитами, розрахованих дослідницькою компанією Economist Intelligence Unit на звітну дату щодо України.

Для РФ ставка дисконтування заснована на основі відсоткової ставки за російськими облігаціями федеральної позики строком погашення одинадцять років та прогнозованих темпах інфляції на найближчі одинадцять років.

Чутливість забезпечення витрат на зняття з експлуатації ядерних установок по відношенню до ставки дисконту є такою: зменшення ставки дисконту на 100 базисних пунктів призведе до збільшення зобов'язання приблизно на 4 483 794 тис. грн (2018 - 6 179 034 тис. грн). Збільшення ставки дисконту на 100 базисних пунктів призведе до зменшення зобов'язання приблизно на 3 395 674 тис. грн (2018 - 4 501 708 тис. грн).

Чутливість забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим паливом по відношенню до ставки дисконту є такою: зменшення ставки дисконту на 100 базисних пунктів призведе до збільшення зобов'язання приблизно на 234 812 тис. грн (2018 - 428 186 тис. грн). Збільшення ставки дисконту на 100 базисних пунктів призведе до зменшення зобов'язання приблизно на 182 584 тис. грн (2018 - 297 853 тис. грн).

Основні компоненти витрат на поводження з відпрацьованим паливом оцінені в доларах США. Забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим паливом розраховується із застосуванням курсу обміну гривні по відношенню до долару США на дату Звіту про фінансовий стан. Чутливість забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим паливом до вказаних ключових допущень є такою: зменшення курсу обміну гривні по відношенню до долара США на один відсоток призведе до зменшення зобов'язання приблизно на 51 701 тис. грн (2018 - 74 048 тис. грн). Збільшення курсу обміну гривні по відношенню до долара США на один відсоток призведе до збільшення зобов'язання приблизно на 51 701 тис. грн (2018 - 74 048 тис. грн).

Забезпечення відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій та одноразових виплат у зв'язку з виходом на пенсію

Компанія розраховує зобов'язання за виплатами працівникам по закінченню трудової діяльності з використанням методу прогнозованої умовної одиниці виходячи з актуарних припущень, що представляють собою найбільш точні оцінки керівництва щодо тих змінних величин, які будуть визначати остаточну вартість виплат працівникам по закінченню трудової діяльності.

Розрахунок виплат працівникам по закінченню трудової діяльності здійснений незалежним кваліфікованим актуарієм.

Зміни забезпечення витрат на виплати працівникам по закінченню трудової діяльності за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, представлені таким чином:

	Виплата при виході на пенсію	Пільгові пенсії	<i>тис. грн</i> Всього
1 січня 2019 року	1 251 507	4 094 346	5 345 853
Вартість поточних послуг, включена до складу прибутку/збитку, з них визнано у:			
собівартості реалізованої продукції	60 677	145 588	206 265
адміністративних витратах	52 054	139 849	191 903
витратах на збут	3 685	-	3 685
інших	86	-	86
Чисті відсоткові витрати	4 852	5 739	10 591
	153 692	552 736	706 428
Включено до складу прибутку чи збитку, разом	214 369	698 324	912 693
Вартість поточних послуг, визнана у капітальних інвестиціях	1 210	57	1 267
Збитки/(прибутки) від переоцінки, відображені в складі іншого сукупного доходу:			
від коригування на основі набутого досвіду	14 331	133 542	147 873
від змін демографічних припущень	15 978	(29 866)	(13 888)
від змін фінансових актуарних припущень (ставка дисконту, рівень інфляції, зростання зароб. плати)	230 878	402 457	633 335
Включено до складу іншого сукупного доходу, разом	261 187	506 133	767 320
Сплачені винагороди	(113 711)	(409 943)	(523 654)
31 грудня 2019 року	1 614 562	4 888 917	6 503 479

Зміни забезпечення витрат на виплати працівникам по закінченню трудової діяльності за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року, представлені таким чином:

	Виплата при виході на пенсію	Пільгові пенсії	<i>тис. грн</i> Всього
1 січня 2018 року	833 341	3 077 472	3 910 813
Вартість поточних послуг, включена до складу прибутку/збитку, з них визнано у:			
собівартості реалізованої продукції	40 173	101 208	141 381
адміністративних витратах	34 203	97 734	131 937
витратах на збут	2 398	-	2 398
інших	14	-	14
Чисті відсоткові витрати	3 558	3 474	7 032
	103 308	423 768	527 076
Включено до складу прибутку чи збитку, разом	143 481	524 976	668 457
Вартість поточних послуг, визнана у капітальних інвестиціях	117	15	132
Збитки/(прибутки) від переоцінки, відображені в складі іншого сукупного доходу:			
від коригування на основі набутого досвіду	164 237	252 252	416 489
від змін демографічних припущень	(19 087)	16 147	(2 940)
від змін фінансових актуарних припущень (ставка дисконту, рівень інфляції, зростання зароб. плати)	213 110	603 784	816 894
Включено до складу іншого сукупного доходу, разом	358 260	872 183	1 230 443
Сплачені винагороди	(83 692)	(380 300)	(463 992)
31 грудня 2018 року	1 251 507	4 094 346	5 345 853

Фактори чутливості, що впливають на виплати працівникам по закінченні трудової діяльності

Незначні зміни у ключових припущеннях (зокрема, ставки дисконту, збільшення індексу споживчих цін, рівень смертності та майбутніх темпів зростання заробітної плати) можуть суттєво вплинути на визнання суми зобов'язання. З огляду на чутливість всіх зобов'язань за виплатами працівникам до основних припущень щодо довгострокової ставки дисконту, майбутніх темпів зростання заробітної плати і збільшення індексу споживчих цін, дані актуарні припущення переглядаються на кожну дату складання фінансової звітності.

Зміни в припущеннях та коригування з урахуванням досвіду приводять до збільшення або зменшення зобов'язання за виплатами працівникам та визнання актуарних прибутків/(збитків).

Основні припущення, використані при визначенні забезпечень за виплатами працівникам, представлені у таблиці:

	2019	2018
Ставка дисконту	12,3%	13,5%
Рівень майбутнього щорічного зростання заробітної плати (рік 1)	22%	20%
Рівень майбутнього щорічного зростання заробітної плати (рік 2)	7,1%	7,4%
Рівень майбутнього щорічного зростання заробітної плати (наступні роки)	7,0%	7,4%

Темпи зростання заробітної плати оцінені на основі прогнозованого зростання заробітної плати працівників Компанії. Коефіцієнт плинності кадрів оцінюється на основі очікуваної плинності кадрів з огляду на історичні дані, окремо для кожного підрозділу Компанії.

Чутливість зобов'язань за виплатами працівникам по закінченні трудової діяльності по відношенню до ключових припущень представлена наступним чином:

- зменшення ставки дисконту на 100 базисних пунктів призведе до збільшення суми зобов'язання на 525 734 тис. грн (2018 - 414 986 тис. грн), збільшення ставки дисконту на 100 базисних пунктів призведе до зменшення суми зобов'язання на 443 982 тис. грн (2018 - 350 307 тис. грн);
- збільшення оцінених темпів зростання заробітної плати на 100 базисних пунктів призведе до збільшення суми зобов'язання на 166 864 тис. грн (2018 - 164 232 тис. грн), зменшення оцінених темпів зростання заробітної плати на 100 базисних пунктів призведе до зменшення суми зобов'язання на 151 778 тис. грн (2018 - 151 648 тис. грн).

Для забезпечень, що створюються в ДП «НАЕК «Енергоатом», визначені такі очікувані строки погашення:

- Забезпечення наступних витрат на виплату відпусток працівникам – протягом року;
- Забезпечення наступних витрат на виплату винагороди за підсумками роботи за рік – протягом року;
- Забезпечення витрат на зняття з експлуатації ядерних установок – до 2107 року;
- Забезпечення витрат на поводження з ВЯП – до 2131 року;
- Забезпечення відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій – середньозважений строк погашення зобов'язань за планом 7,3 років;
- Забезпечення витрат на виплати працівникам при виході на пенсію – середньозважений строк погашення зобов'язань за планом 6,9 років;
- Забезпечення ймовірних витрат під судові позови – протягом року;
- Забезпечення витрат за неодержаними документами – протягом року;
- Забезпечення наступних витрат на виконання гарантійних зобов'язань – до двох років.

15. Платежі в бюджет

Станом на 31.12.2019 в Компанії обліковується заборгованість зі сплати податків, зборів та обов'язкових платежів, передбачених Податковим кодексом України, в розмірі 1 318 282 тис. грн (станом на 31.12.2018 – 2 764 799 тис. грн). Уся сума зазначеної заборгованості є поточними податковими зобов'язаннями, термін сплати яких на дату звітності не настав. Крім того, в Компанії станом на 31.12.2019 обліковується дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом у сумі 155 954 тис. грн (станом на 31.12.2018 – 221 693 тис. грн).

Загальна сума нарахованих Компанією податків, зборів та обов'язкових платежів до державного бюджету за 2019 рік склала 15 355 760 тис. грн (за 2018 рік – 12 178 560 тис. грн), сплачено платежів у звітному році 16 737 578 тис. грн (у 2018 році – 8 597 982 тис. грн).

Податок на прибуток

Станом на 01.01.2019 в Компанії обліковувалась дебіторська заборгованість (переплата) за розрахунками з бюджетом з податку на прибуток у сумі 218 111 тис. грн (станом на 01.01.2018 – 513 742 тис. грн). У 2019 році Компанією нараховано податку на прибуток на загальну суму 2 487 119 тис. грн (у 2018 році – 1 455 618 тис. грн), у тому числі в 2019 році нараховано:

- поточний податок на прибуток за даними декларації на суму 2 480 145 тис. грн;
- нараховане зобов'язання за рішенням органу ДФС на суму 6 924 тис. грн;
- самостійно визначене уточнююче зобов'язання за 2018 рік на суму 50 тис. грн.

Перераховано в 2019 році до бюджету податку на прибуток на загальну суму 2 297 330 тис. грн (у 2018 році – 1 159 987 тис. грн). Станом на 31.12.2019 переплата з податку на прибуток склала 28 322 тис. грн.

Частина чистого прибутку (доходу), що підлягає сплаті до державного бюджету

Станом на 01.01.2019 в Компанії обліковувалась заборгованість перед бюджетом з частини чистого прибутку (доходу) в сумі 1 923 307 тис. грн (яка сплачена до Державного бюджету у I кварталі 2019 року) (станом на 01.01.2018 – переплата на суму 1 219 222 тис. грн). У 2019 році Компанією нараховано до бюджету частини чистого прибутку (доходу) за ставкою 90% на загальну суму 2 870 324 тис. грн (примітка 12.5) (у 2018 році – нараховано 3 473 871 тис. грн). Всього в 2019 році Компанією перераховано до бюджету частини чистого прибутку (доходу) в сумі 4 920 428 тис. грн (у 2018 році – 331 342 тис. грн).

Станом на 31.12.2019 переплата до державного бюджету з частини чистого прибутку (доходу) у Компанії становить 126 797 тис.

Збір на соціально-економічну компенсацію ризику населення

28.05.2010 набрала чинності постанова Кабінету Міністрів України від 19.05.2010 № 352 «Про порядок справляння збору на соціально-економічну компенсацію ризику населення, яке проживає на території зони спостереження» (далі – Постанова № 352). Постанова № 352 прийнята на виконання вимог ч.7 ст.1 Закону України «Про систему оподаткування» та ст.12¹ Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» від 08.02.1995 № 39/95-ВР.

Для експлуатуючих організацій (операторів) ядерних установок Постановою № 352 встановлено нарахування податкового зобов'язання зі сплати збору експлуатуючою організацією (оператором) ядерних установок під час реалізації електричної енергії за ставкою – 1% від обсягу (вартості) реалізованої у податковому (звітному) періоді електроенергії, що виробляється на атомних електростанціях, без врахування ПДВ, визначеного на підставі актів продажу електроенергії.

Станом на 01.01.2019 в Компанії обліковувалась заборгованість зі сплати збору на соціально-економічну компенсацію ризику населення у сумі 42 516 тис. грн (станом на 01.01.2018 – 33 858 тис. грн). У 2019 році Компанією нараховано збору на соціально-економічну компенсацію ризику населення у розмірі 478 990 тис. грн (у 2018 році – 432 743 тис. грн). Перераховано у звітному періоді збору на соціально-економічну компенсацію ризику населення до спеціального фонду Державного бюджету України на загальну суму 473 368 тис. грн (у 2018 році – 424 085 тис. грн). Станом на 31.12.2019 обліковується поточна заборгованість зі сплати збору до бюджету за грудень 2019 року у сумі 48 138 тис. грн.

Плата за землю (земельний податок)

Станом на 01.01.2019 в Компанії обліковувалась заборгованість перед бюджетом зі сплати земельного податку на суму 17 310 тис. грн та переплата - 1 тис. грн (станом на 01.01.2018 – заборгованість в сумі 17 456 тис. грн). У 2019 році Компанією нарахований поточний земельний податок за даними декларацій на суму 195 264 тис. грн (у 2018 році – 207 883 тис. грн). Перераховано в 2019 році до бюджету земельного податку на суму 196 927 тис. грн (у 2018 році – 208 030 тис. грн). Станом на 31.12.2019 заборгованість перед бюджетом зі сплати земельного податку склала 15 646 тис. грн.

Податок на додану вартість

Станом на 01.01.2019 в Компанії обліковувалась кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом на суму 289 513 тис. грн (станом на 01.01.2018 – 257 265 тис. грн). У 2019 році Компанією нарахований поточний податок на додану вартість за даними декларацій на суму 3 916 738 тис. грн (у 2018 році – 3 219 427 тис. грн). Перераховано в 2019 році до бюджету податку на додану вартість на загальну суму 3 696 378 тис. грн (у 2018 році – 3 187 179 тис. грн). Станом на 31.12.2019 поточна кредиторська заборгованість з податку на додану вартість згідно з декларацією за грудень 2019 року - 509 873 тис. грн.

Екологічний податок

Станом на 01.01.2019 в Компанії обліковувалась кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом на суму 301 553 тис. грн, у тому числі за утворення радіоактивних відходів (включаючи вже накопичені) – 300 780 тис. грн, (станом на 01.01.2018 – 246 696 тис. грн, у тому числі 245 981 тис. грн відповідно). У 2019 році Компанією нарахований екологічний податок за даними декларацій в сумі 1 059 208 тис. грн, у тому числі за утворення радіоактивних відходів (включаючи вже накопичені) 1 056 717 тис. грн (у 2018 році – 1 082 333 тис. грн, у тому числі 1 079 318 тис. грн відповідно). Перераховано в звітному році до бюджету екологічного податку в сумі 1 074 810 тис. грн, у тому числі за утворення радіоактивних відходів (включаючи вже накопичені) – 1 072 222 тис. грн (у 2018 році – 1 027 476 тис. грн, у тому числі 1 024 519 тис. грн відповідно). Станом на 31.12.2019 поточна кредиторська заборгованість з екологічного податку склала 285 951 тис. грн, у тому числі за утворення радіоактивних відходів (включаючи вже накопичені) – 285 275 тис. грн.

16. Доходи та витрати, сукупний дохід

16.1. Дохід від реалізації продукції

За 2019 рік Компанія отримала валовий прибуток від реалізації електро- та теплоенергії, з надання послуг з тепlopостачання, централізованого водopостачання та водовідведення в сумі 11 569 338 тис. грн. З урахуванням інших операційних, фінансових та інших доходів і витрат фінансовий результат Компанії до оподаткування склав прибуток 4 876 527 тис. грн. Витрати з податку на прибуток склали 1 102 886 тис. грн, у тому числі дохід від зменшення відстроченого податкового зобов'язання 1 377 309 тис. грн, витрати з нарахованого податку за декларацією з податку на прибуток 2 480 195 тис. грн.

Чистий прибуток склав 3 773 641 тис. грн. За минулий 2018 рік чистий прибуток складав 4 631 828 тис. грн.

Інформація за основними видами доходів та витрат розкрита у відповідних таблицях.

Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за рік, що закінчився 31 грудня, за видами основної діяльності розкритий наступним чином:

	2019	2018
Електроенергія	48 643 604	43 901 720
Теплова енергія (всього)	110 383	85 159
<i>теплова енергія (виробництво)</i>	92 062	68 963
<i>теплова енергія (транспортування)</i>	17 747	15 855
<i>теплова енергія (постачання)</i>	574	341
Централізоване водопостачання	38 049	32 605
Централізоване водовідведення	25 895	24 775
Централізоване опалення	18 724	6 032
Централізоване постачання гарячої води	9 940	4 968
Всього	48 846 595	44 055 259

Дохід від реалізації продукції та послуг визнається переважно з плином часу. Продукція та послуги реалізуються на території України. Електроенергія у першому півріччі 2019 року реалізовувалась одному покупцю – ДП «Енергоринок», починаючи з 01.07.2019 – на різних видах ринків електроенергії, інша продукція та послуги реалізуються переважно у містах-супутниках атомних станцій різним контрагентам, включаючи населення. Реалізація здійснюється за прямими договорами, звичайно на постійній основі. Тарифи на електроенергію у першому півріччі 2019 року, весь рік – на іншу продукцію та послуги регулюються НКРЕКП та органами місцевого самоврядування. У другому півріччі діяла вимога щодо обсягу реалізації продукції ДП «Гарантований покупець» за встановленою ціною.

16.2. Собівартість реалізованої продукції

Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) за 2019 та 2018 роки за видами основної діяльності розкриті таким чином:

	2019	2018
Електроенергія	37 039 668	34 485 906
Теплова енергія (всього)	89 792	96 152
<i>теплова енергія (виробництво)</i>	62 944	71 285
<i>теплова енергія (транспортування)</i>	25 880	24 160
<i>теплова енергія (постачання)</i>	968	707
Централізоване водопостачання	60 851	55 859
Централізоване водовідведення	47 056	43 780
Централізоване опалення	24 083	12 095
Централізоване постачання гарячої води	15 807	13 118
Всього	37 277 257	34 706 910

Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) за 2019 та 2018 роки за статтями може бути представлена в такий спосіб:

	2019	2018
Ядерне паливо	9 688 539	10 809 695
Електроенергія	317 685	313 749
Заробітна плата і відповідні нарахування	11 614 524	8 586 493
Амортизація	8 278 746	8 468 039
Матеріали та послуги	4 000 879	3 482 554
Податки, збори та інші обов'язкові платежі	1 961 759	1 954 072
Витрати, пов'язані із забезпеченням пожежної, сторожової та воєнізованої охорони	577 508	495 196
Витрати на страхування	181 058	194 840
Інші виплати працівникам	269 011	190 445
Інші витрати	387 548	211 827
Всього	37 277 257	34 706 910

16.3. Адміністративні витрати

Склад адміністративних витрат за рік, що закінчився 31 грудня, може бути представлений таким чином:

	2019	2018
Заробітна плата і відповідні нарахування	1 128 186	807 871
Матеріали та послуги	38 546	34 618
Операційна оренда	33 883	27 649
Професійні послуги	30 994	44 903
Амортизація	29 518	26 157
Розрахунково-касове обслуговування банків	23 164	15 881
Відрядження	19 484	16 343
Утримання основних засобів	15 054	11 358
Зв'язок	10 005	8 983
Податки та збори	4 066	3 957
Інші виплати працівникам	9 609	7 012
Інше	9 199	8 454
Всього	1 351 708	1 013 186

16.4. Витрати на збут

До складу витрат на збут віднесені витрати збутових підрозділів, які реалізують електроенергію з 1 липня 2019 року та комунальні послуги безпосередньо кінцевим споживачам:

	2019	2018
Матеріальні витрати	1 675	55
Заробітна плата і відповідні нарахування	25 088	3 811
Амортизація	206	25
Інші операційні витрати	16 773	562
Всього	43 742	4 453

16.5. Інші операційні доходи та витрати

Інші операційні доходи за рік, що закінчився 31 грудня, в розрізі основних видів доходів представлені таким чином.

	2019	2018
Прибуток від продажу товарів, ТМЦ	-	62 302
Курсові різниці	4 379 482	370 618
Списання дебіторської та кредиторської заборгованості, в т. ч:	2 323	1 293 709
<i>зменшення резерву очікуваних кредитних збитків</i>	-	1 290 702
Безоплатно отримані активи, дохід від інвентаризації	14 708	23 509
Оприбуткування ТМЦ при виконанні ремонтних та інших робіт, списанні інших ТМЦ	89 681	107 288
Прибуток від іншої реалізації активів, робіт, послуг, оренда	74 616	56 544
Зміни в оцінці забезпечення витрат на поведження з ВЯП та зняття з експлуатації	231 536	612 844
Інші доходи	57 017	18 968
Всього	4 849 363	2 545 782

Інші операційні витрати за рік, що закінчився 31 грудня, в розрізі основних статей витрат представлені таким чином.

	2019	2018
Купівля-продаж іноземної валюти	168 714	117 888
Списання (знецінення) дебіторської заборгованості, в т. ч:	2 465 604	99
<i>нарахування резерву очікуваних кредитних збитків</i>	2 465 466	-
Об'єкти житлово-комунального господарства і соціально-культурного призначення, соціально-культурні заходи	648 238	433 394
Витрати на соціально-економічний розвиток територій	115 669	-
Внески в Українське ядерне товариство, ВАО АЕС та інші	75 648	73 412
Результат від реалізації ТМЦ	40 805	-
Інші витрати	255 482	194 950
Всього	3 770 160	819 743

Загальна сума витрат на виплати працівникам за рік, що закінчився 31 грудня, представлена наступним чином:

	2019	2018
Заробітна плата та інші короткострокові виплати	11 019 350	8 061 944
Відрахування до державного фонду соціального страхування	2 384 547	1 789 362
Витрати за програмами з визначеними виплатами та іншими довгостроковими виплатами працівникам	207 532	141 513
Зміна резерву на винагороди працівникам	145 221	87 609
Зміна резерву невикористаних відпусток	104 334	96 798
Інші виплати працівникам, окрім ФОП	128 335	93 275
Всього витрати Компанії	13 989 319	10 270 501
Крім того, виплати, що компенсуються за рахунок ФСС та бюджету	164 188	127 873

16.6. Інші фінансові доходи та витрати

У 2019 та 2018 роках Компанія отримала **інші фінансові доходи** за такими видами:

	2019	2018
Відсотки банку, отримані за депозитами	3 046	2 831
Відсотковий дохід від зміни вартості довгострокової дебіторської заборгованості	35 261	29 070
Всього	38 307	31 901

Фінансові витрати у 2019 та 2018 роках приведені за такими статтями:

	2019	2018
Відсотки нараховані	1 590 697	1 858 835
Витрати, пов'язані з обслуговуванням кредитів та інших довгострокових фінансових зобов'язань	62 442	82 888
Витрати від первісного визнання довгострокової дебіторської заборгованості	149 347	47 113
Витрати на відсотки від зміни вартості довгострокової кредиторської заборгованості	-	556
Витрати на відсотки за програмою виплат працівникам при виході на пенсію	706 428	527 076
Витрати на відсотки за забезпеченням на поводження з ВЯП у зв'язку з плином часу	223 760	351 282
Дисконт від первісного визнання активу з фонду зняття з експлуатації	571 281	173 879
Витрати на відсотки за забезпеченням на зняття з експлуатації, зміна дисконту по активу з ФЗЕ	1 450 029	1 333 231
Інші фінансові витрати	80	79
Всього	4 754 064	4 374 939

Окрім **фінансових витрат**, віднесених до витрат поточного періоду, в 2019 році **капіталізовано** фінансових витрат у сумі 277 029 тис. грн (у 2018 році – 432 386 тис. грн).

За запозиченнями, які безпосередньо пов'язані зі створенням кваліфікованого активу, у 2019 році капіталізація відбулась на суму 233 576 тис. грн (у 2018 році – 107 861 тис. грн).

За запозиченнями, які безпосередньо не пов'язані зі створенням кваліфікованих активів, капіталізація відбулась на суму 43 453 тис. грн (у 2018 році – 324 525 тис. грн). Інформація щодо витрат на позики за запозиченими коштами, які позичені взагалі й використовуються з метою створення (отримання) кваліфікованого активу, та норм капіталізації зазначена нижче.

	Вартість кваліфікованих активів (на початок кварталу)		Фінансові витрати (за позиками загального призначення)		Норма капіталізації (%)		Капіталізовано	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019 ^{*)}	2018
	I квартал	1 377 322	2 104 497	11 840	170 399	5,679	4,703	11 840
II квартал	1 493 371	1 624 070	10 734	145 888	5,767	4,801	10 734	77 972
III квартал	1 812 916	1 783 748	10 634	106 805	5,830	4,816	10 634	85 905
IV квартал	2 044 912	1 241 161	10 245	77 725	5,731	4,969	10 245	61 673
Всього			43 453	500 817			43 453	324 525

^{*)} У 2019 році сума фактичних фінансових витрат за групою запозичень, безпосередньо не пов'язаних зі створенням кваліфікаційних активів, менша ніж максимальна сума, визначена за нормою капіталізації. У зв'язку з цим норма капіталізації фактично не застосовується, а фінансові витрати по цій групі запозичень капіталізовані в повному обсязі.

16.7. Інші доходи та витрати

Інші доходи за рік, що закінчився 31 грудня, розкриті за такими статтями:

	2019	2018
Дооцінка активів	4 039	-
Безоплатно отримані необоротні активи (у т. ч. визнання доходу пропорційно амортизації)	87 509	63 757
Всього	91 548	63 757

Інші витрати за рік, що закінчився 31 грудня, представлені таким чином:

	2019	2018
Зменшення корисності та уцінка активів	438 234	109 378
Списання необоротних активів	192 334	3 336
Інші витрати	1 121 787	729
Всього	1 752 355	113 443

16.8. Податок на прибуток

Встановлена законодавством ставка оподаткування прибутку Компанії становить 18% (2018 - 18%). Нижче приведені основні компоненти витрат з податку на прибуток за роки, що закінчилися 31 грудня.

Податок на прибуток у складі доходів та витрат

	2019	2018
Витрати з поточного податку на прибуток	2 480 195	1 455 618
Відстрочений податок на прибуток, пов'язаний з виникненням і зменшенням тимчасових різниць	(1 377 309)	(423 421)
Витрати з податку на прибуток	1 102 886	1 032 197

Відстрочений податок на прибуток, визнаний у власному капіталі

Зміни відстроченого податку на прибуток, пов'язаного зі статтями, які відносяться безпосередньо до складу іншого сукупного доходу чи власного капіталу протягом року:

	2019	2018
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом:		
зобов'язання за виплатами працівникам по закінченні трудової діяльності	(138 117)	(221 479)
зобов'язання у зв'язку зі зняттям з експлуатації ядерних установок	806 243	894 286
переоцінка основних засобів	16	643
Податок на прибуток, визнаний у власному капіталі	668 142	673 450

Узгодження діючої ставки оподаткування

Узгодження між витратами з податку на прибуток та бухгалтерським прибутком, помноженим на ставку податку на прибуток, встановлену законодавством, за 2019 та 2018 роки:

	2019		2018	
	тис. грн	%	тис. грн	%
Прибуток до оподаткування	4 876 527	100,00%	5 664 025	100,00%
Витрати з податку на прибуток, розраховані за діючою ставкою оподаткування	877 775	18,00%	1 019 524	18,00%
Статті, що не відносяться на податкові витрати	225 061	4,62%	12 164	0,21%
Коригування минулих років	50	0,00%	509	0,01%
Витрати з податку на прибуток у звіті про прибутки та збитки	1 102 886	22,62%	1 032 197	18,22%

16.9. Визнані та невизнані податкові активи та зобов'язання

Визнані відстрочені податкові активи та зобов'язання

Відстрочений податок на прибуток за 2019 рік відноситься до таких статей:

	Залишок на 31.12.2018	Відображено у складі прибутку або збитку	Відображено у складі іншого сукупного доходу	Залишок на 31.12.2019	Очікуваний термін дії різниці, років
Основні засоби та інші довгострокові активи	(21 130 764)	1 098 930	(16)	(20 031 850)	37
Виробничі запаси, торговельна дебіторська заборгованість (включаючи довгострокову) та інші поточні активи	1 877 907	441 730	-	2 319 637	3
Поточна кредиторська заборгованість та інші поточні зобов'язання	50 780	(7 370)	-	43 410	3
Зобов'язання у зв'язку зі зняттям з експлуатації ядерних установок та інші довгострокові резерви	5 008 105	(226 236)	(806 243)	3 975 626	112
Зобов'язання за виплатами працівникам по закінченні трудової діяльності	962 254	70 255	138 117	1 170 626	7,2*
Відстрочений податковий актив/(зобов'язання)	(13 231 718)	1 377 309	(668 142)	(12 522 551)	

*середньозважений строк погашення.

Відстрочений податок на прибуток за 2018 рік відноситься до таких статей:

	Залишок на 01.01.2018	Відображено у складі прибутку або збитку	Відображено у складі іншого сукупного доходу	Залишок на 31.12.2018	Очікуваний термін дії різниці, років
Основні засоби та інші довгострокові активи	(22 285 572)	1 155 451	(643)	(21 130 764)	38
Виробничі запаси, торговельна дебіторська заборгованість (включаючи довгострокову) та інші поточні активи	1 829 691	(204 990)	253 206	1 877 907	3
Поточна кредиторська заборгованість та інші поточні зобов'язання	(2 051)	52 831	-	50 780	3
Зобов'язання у зв'язку зі зняттям з експлуатації ядерних установок та інші довгострокові резерви	6 519 091	(616 700)	(894 286)	5 008 105	113
Зобов'язання за виплатами працівникам по закінченні трудової діяльності	703 946	36 829	221 479	962 254	7.1*
Відстрочений податковий актив/(зобов'язання)	(13 234 895)	423 421	(420 244)	(13 231 718)	

*середньозважений строк погашення.

Невизнані відстрочені податкові активи

Станом на 31 грудня 2019 та 2018 років невизнаних відстрочених податкових активів не існує.

17. Операційні сегменти

Згідно з МСФЗ 8 «Операційні сегменти» звітність за операційними сегментами є внутрішньою управлінською звітністю, що подається керівництву Компанії, яке відповідає за операційні рішення. Звітні сегменти повинні розкриватися окремо, якщо їх виручка, дохід або активи складають не менше десяти відсотків від сукупної виручки, сукупного доходу або сукупних активів усіх операційних сегментів.

Компанія визначила два операційних сегменти – виробництво електроенергії та виробництво теплової енергії. Компанія вирішила змінити розкриття інформації щодо звітних сегментів. У 2019 році Компанія виділяє один основний звітний сегмент - Виробництво електроенергії. Інформація щодо операційного сегменту Виробництво теплової енергії, у зв'язку з його невідповідністю критеріям звітного сегменту та не суттєвістю у порівнянні з основним звітним сегментом, об'єднується з доходами від інших видів діяльності і нерозподіленими статтями та включена до статті «Інші». Також Компанія вирішила не розкривати інформацію за географічними сегментами, так як працює виключно на території України.

Нижче представлена інформація щодо доходів та витрат за звітними сегментами за фінансові роки, які закінчилися 31 грудня 2018 та 2019 року:

	2019			2018		
	Виробництво електроенергії	Інші	Всього	Виробництво електроенергії	Інші	Всього
Доходи	53 411 364	376 142	53 787 506	46 283 693	381 105	46 664 798
Собівартість	(37 039 668)	(237 589)	(37 277 257)	(34 485 906)	(221 004)	(34 706 910)
Адміністративні витрати	(1 345 493)	(6 215)	(1 351 708)	(1 008 803)	(4 383)	(1 013 186)
Витрати на збут	(36 806)	(6 936)	(43 742)	-	(4 453)	(4 453)
Інші операційні витрати	(3 196 377)	(573 783)	(3 770 160)	(407 971)	(411 772)	(819 743)
Інші фінансові доходи	--	38 307	38 307	-	31 901	31 901
Фінансові витрати	(4 610 550)	(143 514)	(4 754 064)	(4 331 756)	(43 183)	(4 374 939)
Інші витрати	(425 389)	(1 326 966)	(1 752 355)	(20 915)	(92 528)	(113 443)
Податок на прибуток	-	(1 102 886)	(1 102 886)	-	(1 032 197)	(1 032 197)
Чистий прибуток / (збиток)	6 757 081	(2 983 440)	3 773 641	6 028 342	(1 396 514)	4 631 828

тис. грн

Інформація щодо оцінки сукупних активів та зобов'язань для сегментів представлена наступним чином:

	2019			2018			<i>тис. грн</i>
	Виробництво електроенергії	Інші	Всього	Виробництво електроенергії	Інші	Всього	
Активи	214 481 455	4 385 595	218 867 050	209 995 479	5 567 424	215 562 903	
Основні засоби та нематеріальні активи	160 513 942	2 800 350	163 314 292	159 626 217	3 295 710	162 921 927	
Інші необоротні активи	22 094 788	499 486	22 594 274	16 113 138	387 419	16 500 557	
Запаси	27 817 775	721 354	28 539 129	27 090 255	594 058	27 684 313	
Дебіторська заборгованість, векселі	2 181 734	149 930	2 331 664	4 541 383	888 285	5 429 668	
Дебіторська заборгованість до бюджету	-	155 197	155 197	-	220 199	220 199	
Інші оборотні активи	1 873 216	59 278	1 932 494	2 624 486	181 753	2 806 239	
Зобов'язання	39 548 581	45 196 321	84 744 902	33 759 737	51 627 949	85 387 686	
Довгострокові зобов'язання	12 757 375	468	12 757 843	10 854 272	226	10 854 498	
Поточна заборгованість по довгостроковим зобов'язанням	1 422 825	90	1 422 915	922 579	-	922 579	
Кредиторська заборгованість за роботи, послуги	3 016 397	175 546	3 191 943	2 921 774	256 983	3 178 757	
Інші зобов'язання	22 351 984	1 357 920	23 709 904	19 061 112	953 852	20 014 964	
Забезпечення наступних витрат	-	30 129 076	30 129 076	-	34 448 984	34 448 984	
Цільове фінансування	-	450 192	450 192	-	460 439	460 439	
Відстрочені податкові зобов'язання	-	12 522 551	12 522 551	-	13 231 718	13 231 718	
Платежі до бюджету та державних цільових фондів	-	560 478	560 478	-	2 275 747	2 275 747	

18. Інформація щодо пов'язаних осіб

Далі представлені операції і залишки за розрахунками Компанії з пов'язаними сторонами за роки, що закінчилися 31 грудня 2019 та 2018 років.

Стороною, яка фактично контролює Компанію, є Уряд України та, як уповноважений орган управління, – Міністерство енергетики та захисту довкілля України.

Види та обсяг операцій, які відбулись у 2018 - 2019 роках з пов'язаними особами, приведені в таблиці:

	Примітка	2019	2018	<i>тис. грн</i>
Продаж пов'язаним особам готової продукції (товарів, робіт, послуг)		87	83	
Орендні операції		-	(82)	
Надання гарантій та застави	a	(31 750)	(18 745)	
Отримана застава за іпотечним договором під видану довгострокову позику		-	1 218	
Фінансові операції, в т. ч. надання позик		-	1 000	

а) Витрати, пов'язані з наданням державних гарантій Урядом України для забезпечення виконання боргових зобов'язань за кредитами (позиками), що залучені ДП «НАЕК «Енергоатом», відповідно до гарантійних угод, ратифікованих Законами України від 15.05.2014 № 1267-VII, від 15.05.2014 № 1268-VII, та договору щодо надання державної гарантії за зобов'язаннями ДП «НАЕК «Енергоатом» згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 06.12.2017 № 936.

Відповідно до п. 18 МСБО 24 «Розкриття інформації про пов'язані сторони» інформація про заборгованість з пов'язаними сторонами ДП «НАЕК «Енергоатом» приведена в таблиці.

	31.12.2019	31.12.2018	Строк та характер відшкодування	Наявність гарантії, застави	тис. грн Сума застави
Довгострокова дебіторська заборгованість	2 126	3 105	щомісячне утримання із зарплати до 2031 року	іпотечні договори	8 085
Торгівельна заборгованість за відпущену продукцію	1	1			
Інша поточна дебіторська заборгованість	603	731	щомісячне утримання із зарплати до 2031 року	іпотечні договори	8 085
Забезпечення витрат на виплати працівникам по закінченню трудової діяльності (довгострокова частина)	15 407	13 146	середньозважений строк погашення 7,1 років	-	-
Забезпечення витрат на виплати працівникам по закінченню трудової діяльності (поточна частина)	1 166	2 536	протягом року	-	-
Інші поточні зобов'язання	-	227	компенсації відпусток	-	-

Загальна чисельність **провідного управлінського персоналу**, щодо якого розкривається інформація, складає 71 особу за посадами не нижче рівня виконавчих директорів та заступників директорів відокремлених підрозділів.

Інформація **про одержані від підприємства провідним управлінським персоналом виплати** в 2019 та 2018 роках приведена в таблиці:

	2019	2018
Короткострокові виплати працівникам	117 003	77 227
Виплати при звільненні	3 699	-
Нарахування, пов'язані з виплатами	10 335	7 909

За роки, що закінчилися 31 грудня 2019 та 2018 років, Компанія, згідно з вимогами українського законодавства, нараховувала та сплачувала єдиний соціальний внесок за ставкою 22% (8.41% для працюючих інвалідів) від суми нарахованої заробітної плати.

Компанія здійснює значні операції з **суб'єктами господарювання, які перебувають під спільним з Компанією контролем держави**.

Ці суб'єкти включають ДП «Енергоринок», ДП «Гарантований покупець», ДП «Оператор ринку», ПРАТ «НЕК Укренерго», ПАТ «Державний ощадний банк України», ПАТ «Укресімбанк», ПАТ АБ «Укргазбанк», ДП «Східний ГЗК», АТ «Турбоатом» та інші державні підприємства.

Залишки за розрахунками з державними підприємствами за первісною вартістю станом на 31 грудня представлені таким чином:

	31.12.2019	31.12.2018
	<i>тис. грн</i>	
Довгострокові активи		
Грошові кошти, обмежені у використанні	-	20 131
Довгострокова заборгованість державних підприємств	425	-
Поточні активи		
Торговельна дебіторська заборгованість ДП «Енергоринок»	-	3 061 731
первісна вартість	11 689 013	12 371 259
резерв очікуваних кредитних збитків *	(11 689 013)	(9 309 528)
Торговельна дебіторська заборгованість інших державних підприємств (ДП «Гарантований покупець», ДП «Оператор ринку», ПРАТ «НЕК Укренерго»)	1 385 567	-
Інша поточна заборгованість, аванси видані	625 258	873 019
первісна вартість	671 272	1 112 591
резерв очікуваних кредитних збитків	(46 014)	(239 572)
Грошові кошти в державних банках	188 367	1 837 052
Поточні акредитиви та кошти на арештованих рахунках	56 237	35 604
Довгострокові зобов'язання		
Облігації, випущені та розміщені в державних банках	(783 409)	(866 456)
Визнане орендне зобов'язання відповідно до МСФЗ 16 «Оренда»	(8 760)	-
Поточні зобов'язання		
Кредити, отримані в державних банках	(10 852 370)	(10 835 051)
Облігації, випущені та розміщені в державних банках	(212 500)	(212 500)
Торгівельна заборгованість перед АТ «Турбоатом»	(735 552)	(178 686)
Торгівельна заборгованість перед ПРАТ «НЕК Укренерго»	(203 986)	(3)
Торгівельна заборгованість перед іншими державними підприємствами	(113 026)	(9 731)
Визнане орендне зобов'язання відповідно до МСФЗ 16 «Оренда»	(2 505)	-

*Інформація щодо нарахування резерву очікуваних кредитних збитків на торговельну дебіторську заборгованість ДП «Енергоринок» розкрита в примітці 8.1.

Резерв очікуваних кредитних збитків щодо інших державних підприємств збільшився протягом 2019 року на 193 558 тис. грн (протягом 2018 року – на 196 303 тис. грн).

Обсяги операцій з державними підприємствами за 2019 та 2018 роки:

Операції: дохід, (витрати)	2019	2018
ДП «Енергоринок» (реалізація електроенергії) до 30.06.2019*	23 195 647	43 901 720
ДП «Енергоринок» (закупівля електроенергії для виробничих потреб) до 30.06.2019	(173 250)	(228 259)
ДП «Гарантований покупець» (реалізація електроенергії в умовах нового ринку електроенергії) з 01.07.2019	16 941 828	-
ДП «Оператор ринку» (реалізація електроенергії в умовах нового ринку електроенергії) з 01.07.2019	6 682 092	-
ДП «Оператор ринку» (закупівля електроенергії та послуг з організації купівлі-продажу електроенергії) з 01.07.2019	(24 292)	-
ПрАТ «НЕК Укренерго» (реалізація електроенергії в умовах нового ринку електроенергії) з 01.07.2019 року	902 780	-
ПрАТ «НЕК Укренерго» (закупівля електроенергії та послуг з послуг з диспетчерського управління встановлених генеруючих потужностей, послуг з розподілу/передачі електроенергії) з 01.07.2019	(442 449)	-
Реалізація електроенергії іншим державним підприємствам з 01.07.2019	156 116	-
ДП «Східний ГЗК» (реалізація уранового оксидного концентрату)	-	724 215
ДП «Східний ГЗК» (закупівля уранового оксидного концентрату, послуг з транспортування та зберігання уранового оксидного концентрату)	(1 507 562)	(880 402)
Понесені витрати на суму зарахованого по ДП «Східний ГЗК» авансового платежу як джерела поновлення резерву ядерних матеріалів на виконання наказу Мінекоенерго від 29.11.2020 № 459	(1 121 787)	-
Продаж товарів, робіт, послуг іншим державним підприємствам	10 827	-
Купівля товарів, робіт, послуг	(1 070 310)	(1 231 811)
Придбання необоротних активів	(837 018)	-
Відсотки, нараховані за облігаціями та отриманими кредитами в державних банках	(1 228 369)	(1 732 080)
Надано протягом звітного періоду заставу у вигляді електроенергії та права вимоги оплати за договором з ДП «Енергоринок» під отримання кредитів в державних банківських установах	(16 142 972)	(15 843 761)

*Інформація щодо операцій з ДП «Енергоринок» розкрита в примітці 8.1.

Компанія також здійснює операції з іншими підприємствами, контрольованими державою, які окремо є несуттєвими. Дані операції проводяться у ході звичайної діяльності та включають закупівлю матеріалів, послуг та обладнання. Як правило, на такі операції з іншими підприємствами, контрольованими державою, припадає менше 50% від загальної суми операцій Компанії за рік.

Усі операції з державними підприємствами протягом 2018-2019 років здійснювались на ринкових умовах.

19. Оренда

ДП «НАЕК «Енергоатом» у своїй діяльності виступає і як орендар, і як орендодавець.

Як орендар Компанія визнає активи у вигляді права користування та зобов'язання з орендних платежів.

Активи у вигляді права користування, які визнані Компанією у 2019 році вперше та обліковуються у складі інших необоротних активів, представлені наступним чином:

Актив у вигляді права користування	31.12.2018	Вплив першого застосування	Збільшення	Нараховано амортизації	Зменшення	тис. грн 31.12.2019
Будівлі, споруди	-	11 911	119 938	(3 389)	-	128 460
первісна вартість	-	11 911	119 938	-	-	131 849
амортизація	-	-	-	(3 389)	-	(3 389)
Транспортні засоби	-	-	1 208	(58)	-	1 150
первісна вартість	-	-	1 208	-	-	1 208
амортизація	-	-	-	(58)	-	(58)
Всього	-	11 911	121 146	(3 447)	-	129 610
первісна вартість	-	11 911	121 146	-	-	133 057
амортизація	-	-	-	(3 447)	-	(3 447)

Довгострокові та поточні зобов'язання з оренди розкриваються таким чином:

	31.12.2018	Вплив першого застосування	Збільшення	Зменшення	тис. грн 31.12.2019
Довгострокові зобов'язання	-	8 820	112 660	(46 964)	74 516
в т.ч. курсові різниці	-	-	-	(55)	-
в т.ч. за строками погашення:					
23.07.2022	-	-	-	-	64 098
22.10.2023	-	-	-	-	776
03.06.2025	-	-	-	-	228
25.05.2027	-	-	-	-	656
19.02.2030	-	-	-	-	8 758
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	-	2 872	48 448	(3 376)	47 944
в т.ч. ПДВ та % на поточну частину заборгованості	-	-	1 539	(357)	-

У Звіті про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) амортизація активів у вигляді права користування включена до таких статей:

	2019	2018
Операційні витрати	3 446	-
Собівартість реалізованої продукції	112	-
Адміністративні витрати	2 375	-
Витрати на збут	-	-
Інші операційні витрати	936	-
Зміна залишків незавершеного виробництва	23	-
Крім того амортизація в капітальних інвестиціях	1	-

Процентні витрати за зобов'язаннями з оренди за 2019 рік становлять 2 675 тис. грн.

Крім того, ДП «НАЕК «Енергоатом» визнає орендні платежі від переданих в операційну оренду об'єктів ОЗ як дохід на прямолінійній основі. Доходи та витрати від операційної оренди за 2019 та 2018 роки представлені таким чином:

	2019	2018
Доходи від оренди	1 723	852
Витрати, пов'язані з орендою	(1 260)	(314)

Інформація щодо доходів та витрат від інвестиційної нерухомості представлені у примітці 6.3.

20. Справедлива вартість фінансових інструментів

Визначення справедливої вартості

Деякі принципи облікової політики Компанії та правила розкриття інформації вимагають визначення справедливої вартості, як фінансових так і нефінансових активів та зобов'язань. Справедлива вартість була визначена для цілей оцінки та розкриття інформації з використанням зазначених нижче методів.

Довгострокова дебіторська заборгованість

Справедлива вартість довгострокової дебіторської заборгованості оцінюється як приведена вартість майбутніх грошових потоків, дисконтованих за ринковою відсотковою ставкою на звітну дату. Ця справедлива вартість визначається для цілей розкриття інформації. Для визначення справедливої вартості довгострокової дебіторської заборгованості Компанія застосовує облікову ставку Національного банку України на дату звітності.

Непохідні фінансові зобов'язання

Справедлива вартість, яка визначається для цілей розкриття інформації, розраховується на основі приведеної вартості майбутніх грошових потоків за основною сумою заборгованості та відсоткам, дисконтованих за ринковою відсотковою ставкою на звітну дату.

Справедлива вартість більшості фінансових активів і зобов'язань оцінена як вартість, приблизно рівна їх балансовій вартості у зв'язку з їх короткостроковим характером та ринковими відсотковими ставками на кінець періоду.

Справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, а також їх балансова вартість, відображена у Звіті про фінансовий стан, представлені таким чином:

	31.12.2019		31.12.2018	
	Балансова вартість	Справедлива вартість	Балансова вартість	Справедлива вартість
<i>тис. грн</i>				
Фінансові активи, справедлива вартість яких розкривається				
Кошти, перераховані до Фонду зняття з експлуатації	1 661 411	1 661 411	1 589 277	1 589 277
Інша довгострокова дебіторська заборгованість	41 808	38 276	44 417	42 145
Торговельна дебіторська заборгованість	1 449 341	1 449 341	3 121 036	3 121 036
Позики працівникам	183 230	185 150	96 558	82 713
Кошти з обмеженим використанням	322 658	322 658	20 131	20 131
Інші поточні активи	134 607	134 607	935 699	935 699
Грошові кошти та їх еквіваленти	192 601	192 601	1 866 496	1 866 496
Фінансові зобов'язання, справедлива вартість яких розкривається				
Кредити, позики, векселі	25 905 293	25 891 072	23 775 044	23 755 925
Торговельна кредиторська заборгованість	3 191 843	3 191 843	3 178 522	3 178 522
Інші поточні зобов'язання	7 446 851	7 446 851	4 872 358	4 872 358

Ієрархія джерел справедливої вартості

Всі активи та зобов'язання, справедлива вартість яких оцінюється або розкривається у фінансовій звітності, класифікується за ієрархією джерел справедливої вартості, що подана нижче, на підставі вихідних даних найнижчого рівня, які є значущими для оцінки справедливої вартості в цілому:

Рівень 1: ринкові котирування (без коригувань) ідентичних активів або зобов'язань на активних ринках;

Рівень 2: моделі оцінки, для яких всі вхідні дані, які мають суттєвий вплив на визначену справедливую вартість відносяться до найбільш низького рівня ієрархії та базуються прямо або опосередковано на ринкових даних;

Рівень 3: моделі оцінки, які використовують вхідні дані, які мають суттєвий вплив на визначення справедливої вартості, відносяться до найбільш низького рівня ієрархії та відсутні у відкритому доступі.

Справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань станом на 31 грудня 2019 року приведена таким чином:

	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	тис. грн Всього
Фінансові активи				
Кошти, перераховані до Фонду зняття з експлуатації	-	-	1 661 411	1 661 411
Інша довгострокова дебіторська заборгованість	-	-	38 276	38 276
Торговельна дебіторська заборгованість	-	-	1 449 341	1 449 341
Позики працівникам	-	-	185 150	185 150
Кошти з обмеженим використанням	-	-	322 658	322 658
Інші поточні активи	-	-	134 607	134 607
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	-	192 601	192 601
Фінансові зобов'язання				
Кредити, позики, векселі	-	25 890 972	100	25 891 072
Торговельна кредиторська заборгованість	-	-	3 191 843	3 191 843
Інші поточні зобов'язання	-	-	7 446 851	7 446 851

Справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань станом на 31 грудня 2018 року приведена таким чином:

	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	тис. грн Всього
Фінансові активи				
Кошти, перераховані до Фонду зняття з експлуатації	-	-	1 589 277	1 589 277
Інша довгострокова дебіторська заборгованість	-	-	42 145	42 145
Торговельна дебіторська заборгованість	-	-	3 121 036	3 121 036
Позики працівникам	-	-	82 713	82 713
Кошти з обмеженим використанням (довгострокові)	-	-	20 131	20 131
Інші поточні активи	-	-	935 699	935 699
Грошові кошти та їх еквіваленти	-	-	1 866 496	1 866 496
Фінансові зобов'язання				
Кредити, позики, векселі	-	23 755 690	235	23 755 925
Торговельна кредиторська заборгованість	-	-	3 178 522	3 178 522
Інші поточні зобов'язання	-	-	4 872 358	4 872 358

Протягом 2019 та 2018 років переміщень між Рівнем 1 та Рівнем 2 не відбувалось, а також не відбувалось жодних переміщень, пов'язаних з Рівнем 3.

21. Ризики

Внаслідок використання Компанією фінансових інструментів у неї виникають такі ризики:

- кредитний ризик,
- ризик ліквідності,
- валютний ризик,
- ринковий ризик.

У цій примітці представлена інформація про рівень кожного із зазначених вище ризиків, цілі, політика та процедури, які використовує Компанія для управління ризиками та їх оцінки, а також інформація про методи управління капіталом. Більш детальна кількісна інформація включена до інших приміток до цієї фінансової звітності.

Політика Компанії у сфері управління ризиками розроблена з метою виявлення і аналізу ризиків, які виникають у Компанії, встановлення належних лімітів ризиків і засобів контролю, а також моніторингу ризиків і дотримання встановлених лімітів. Політика і системи управління ризиками регулярно переглядаються для врахування змін ринкової кон'юнктури і діяльності Компанії.

Річні фінансові плани Компанії (що містять детальну інформацію про операційну, інвестиційну та фінансову діяльність у розрізі управління ризиками, притаманними фінансовими інструментами), затверджуються урядом України і містять методи і процедури управління ризиками.

Ревізійні органи Компанії і різні державні органи контролюють дотримання керівництвом положень про методи і процедури управління ризиками, а також перевіряють адекватність принципів управління ризиками, притаманних діяльності Компанії.

Категорії фінансових інструментів Компанії станом на 31 грудня представлені таким чином:

	2019	2018
		<i>тис. грн</i>
Фінансові активи за амортизованою вартістю		
Кошти, перераховані до Фонду зняття з експлуатації	1 661 411	1 589 277
Інша довгострокова дебіторська заборгованість	41 808	44 417
Торговельна дебіторська заборгованість	1 449 341	3 121 036
Позики працівникам	183 230	96 558
Кошти з обмеженим використанням	322 658	20 131
Інші поточні активи	134 607	933 225
Грошові кошти та їх еквіваленти	192 601	1 866 496
Фінансові зобов'язання за амортизованою вартістю		
Кредити, позики, векселі	25 905 293	23 775 044
Торговельна кредиторська заборгованість	3 191 843	3 178 522
Інші поточні зобов'язання	7 446 851	4 872 358

Кредитний ризик

Кредитний ризик являє собою ризик фінансового збитку для Компанії у результаті невиконання клієнтом або контрагентом свого зобов'язання перед Компанією за договором про фінансовий інструмент. Даний ризик виникає, в основному, у зв'язку з дебіторською заборгованістю клієнтів перед Компанією.

Рівень кредитного ризику для Компанії визначається, головним чином, відповідно до політики Компанії щодо оцінки очікуваних кредитних збитків з урахуванням індивідуальних характеристик кожного клієнта (примітка 3.1). Компанія не вимагає застави для забезпечення торговельної та іншої дебіторської заборгованості, крім частини авансів.

Максимальна величина кредитного ризику еквівалентна балансовій вартості фінансових активів, представлених у таблиці вище, та дорівнює станом на 31 грудня 219 року 3 660 259 тис. грн (2018 - 7 671 140 тис. грн).

Найбільшим дебітором Компанії на 31.12.2019 є ДП «Енергоринок», якому до 01.07.2019 продавався весь об'єм електроенергії. Окрім того вже в умовах дії нового ринку електричної енергії заборгованість ДП «Гарантований покупець» станом на 31.12.2019 склала 1 049 576 тис. грн.

Компанія створює резерв на покриття збитків від знецінення дебіторської заборгованості ДП «Енергоринок» шляхом застосування матриці забезпечень, відповідно до якої

ДП «Енергоринок» включений до групи ризику «дефолт». Інформація щодо резерву очікуваних кредитних збитків по ДП «Енергоринок» та за іншою торговельною дебіторською заборгованістю розкрита в примітці 8.1.

У 2019 році в Компанії нарахований резерв очікуваних кредитних збитків та резерв на знецінення активів, що не є фінансовими інструментами, на суму 3 678 505 тис. грн, зменшений резерв на суму 1 213 039 тис. грн внаслідок погашення заборгованості, яка була раніше знецінена, списано за рахунок резерву безнадійної дебіторської заборгованості в сумі 22 542 тис. грн, у тому числі за статтями балансу:

	31.12.2018	Створено/ збільшено резерв	Списано за рахунок резерву	Зменшено резерв кредитних збитків	Внутрішнє перемі- щення між рядками	тис. грн 31.12.2019
Довгострокова дт заборгованість	18 645	351	-	(414)	(553)	18 029
Поточна дт заборгованість, у т.ч:	10 425 811	3 678 154	(22 542)	(1 212 625)	553	12 869 351
векселі одержані	36 500	-	-	-	-	36 500
за продукцію, товари, роботи, послуги	9 560 918	3 629 055	(10)	(1 195 992)	318	11 994 289
за виданими авансами	24	602	-	(3)	(21)	602
за розрахунками з бюджетом	70	245	-	-	-	315
інша заборгованість	828 299	48 252	(22 532)	(16 630)	256	837 645
Всього	10 444 456	3 678 505	(22 542)	(1 213 039)	-	12 887 380

Порівняльні дані щодо нарахованих резерву очікуваних кредитних збитків та резерву на знецінення активів, що не є фінансовими інструментами, у 2018 році приведені в таблиці:

	01.01.2018	Створено/ збільшено резерв	Списано за рахунок резерву	Зменшено резерв кред. збитків	тис. грн 31.12.2018
Довгострокова дт заборгованість	17 814	831	-	-	18 645
Поточна дт заборгованість, у т.ч:	11 723 717	620 918	(6 373)	(1 912 451)	10 425 811
векселі одержані	36 500	-	-	-	36 500
за продукцію, товари, роботи, послуги	11 183 162	289 088	(400)	(1 910 932)	9 560 918
за виданими авансами	-	24	-	-	24
за розрахунками з бюджетом	-	70	-	-	70
інша заборгованість	504 055	331 736	(5 973)	(1 519)	828 299
Всього	11 741 531	621 749	(6 373)	(1 912 451)	10 444 456

Політика Компанії не передбачає надання фінансових гарантій. Станом на 31 грудня 2019 та 2018 років виданих гарантій не існує.

Певні ризики для Компанії складають судові справи, провадження яких на дату балансу не закінчене (примітка 22).

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – це ризик того, що Компанії буде складно виконати свої зобов'язання за фінансовими зобов'язаннями, розрахунок за якими проводиться шляхом надання грошових коштів або іншого фінансового активу. Підхід Компанії до управління ліквідністю полягає у забезпеченні максимально можливого достатнього рівня ліквідності, необхідного для виконання фінансових зобов'язань у встановлений термін як у звичайних, так і у несприятливих умовах, так, щоб при цьому не були понесені неприйнятні збитки і не виник ризик збитків для репутації Компанії.

Компанія намагається забезпечувати наявність на рахунках достатньої кількості грошових коштів для здійснення планових операційних виплат, включаючи обслуговування фінансових зобов'язань. Це не стосується потенційного впливу надзвичайних обставин, які неможливо

передбачити, наприклад від стихійного лиха. Крім того, на 31 грудня 2019 року сума невикористаних коштів за кредитними лініями Компанії становить 8 739 584 тис. грн (2018 – 15 675 692 тис. грн).

Далі подано строки погашення фінансових зобов'язань згідно з договорами (включаючи прогнознi виплати відсотків, виключаючи вплив договорів взаємозаліку та комісії за невідібрані суми). За кредитами та позиками строки погашення згідно з договорами представлені без урахування впливу невиконання обов'язкових умов кредитних договорів, так як керівництво вважає, що невиконання обов'язкових умов не спричинить за собою вимоги про дострокове погашення або суттєві штрафні санкції.

Станом на 31 грудня 2019 року:

	Кредити, позики, векселі	Торговельна кредиторська заборгованість	Інші поточні зобов'язання	тис. грн Разом
Балансова вартість	25 905 293	3 191 843	7 446 851	36 543 987
Визначені договорами грошові потоки	28 791 764	3 191 843	7 446 851	39 430 458
до 6 місяців	8 797 087	3 191 843	7 446 851	19 437 781
від 6 до 12 місяців	5 458 128	-	-	5 458 128
від 1 до 2 років	1 910 974	-	-	1 910 974
від 2 до 3 років	2 075 161	-	-	2 075 161
від 3 до 5 років	2 720 664	-	-	2 720 664
понад 5 років	7 829 750	-	-	7 829 750

Станом на 31 грудня 2018 року:

	Кредити, позики, векселі	Торговельна кредиторська заборгованість	Інші поточні зобов'язання	тис. грн Разом
Балансова вартість	23 775 044	3 178 522	4 872 358	31 825 924
Визначені договорами грошові потоки	26 504 877	3 178 522	4 872 358	34 555 757
до 6 місяців	8 158 327	3 178 522	4 872 358	16 209 207
від 6 до 12 місяців	5 800 370	-	-	5 800 370
від 1 до 2 років	1 612 512	-	-	1 612 512
від 2 до 3 років	1 589 232	-	-	1 589 232
від 3 до 5 років	2 628 260	-	-	2 628 260
понад 5 років	6 716 176	-	-	6 716 176

Валютний ризик

У Компанії виникає валютний ризик у зв'язку з продажами, покупками і позиками у валютах, які не є функціональною валютою Компанії. Валютами, в яких, як правило, здійснюються ці операції, є євро та долар США.

Відсотки за позиками у валютах, в яких будуть генеровані кошти за відповідними операціями Компанії, також в основному представлені в євро та доларах.

Державне підприємство «Національна атомна енергогенеруюча Компанія «Енергоатом»
Фінансова звітність за 2019 рік

Вартість активів та зобов'язань, облікована у відповідній валюті, станом на звітну дату 31 грудня 2019 року представлена в таблиці:

	EUR	Еквівалент у гривні	USD	Еквівалент у гривні	RUB	тис. грн Еквівалент у гривні
Інша довгострокова дебіторська заборгованість	6	159	-	-	-	-
Поточні рахунки, грошові кошти в дорозі	5 070	133 963	25	602	-	-
Арештовані рахунки	1	18	-	-	-	-
Інші оборотні активи	505	13 341	-	-	-	-
Розрахунки з покупцями та замовниками	-	-	2 786	66 011	-	-
Розрахунки за претензіями виставленими	91	2 402	255	6 022	-	-
Всього активи	5 673	149 883	3 066	72 635	-	-
Довгострокові кредити банків	226 159	5 975 563	-	-	-	-
Довгострокові позики отримані	100 000	2 642 200	144 830	3 430 461	-	-
Короткострокові кредити та позики	-	-	430 047	10 186 190	-	-
Поточна заборгованість за кредитами та позиками	44 154	1 166 650	-	-	-	-
Розрахунки з постачальниками за роботи, послуги, ТМЦ	66 605	1 759 817	44 851	1 062 342	419	160
Зобов'язання з орендних платежів	41	1 090	-	-	-	-
Інші розрахунки з кредиторами	1 012	26 724	4 903	116 127	16 060	6 128
Всього зобов'язання	437 971	11 572 044	624 631	14 795 120	16 479	6 288
Чиста позиція	(432 298)	(11 422 161)	(621 565)	(14 722 485)	(16 479)	(6 288)

Аналогічна інформація станом на 31 грудня 2018 року представлена нижче:

	EUR	Еквівалент у гривні	USD	Еквівалент у гривні	CZK	Еквівалент у гривні	RUB	тис. грн Еквівалент у гривні
Інша довгострокова дебіторська заборгованість	429	13 605	-	-	-	-	-	-
Поточні рахунки, грошові кошти в дорозі	46 236	1 466 335	6	166	-	-	-	-
Інші оборотні активи	878	27 845	-	-	-	-	-	-
Розрахунки з покупцями та замовниками	-	-	2 191	60 665	-	-	-	-
Розрахунки за претензіями виставленими	271	8 595	233	6 451	-	-	-	-
Всього активи	47 814	1 516 380	2 430	67 282	-	-	-	-
Довгострокові кредити банків	150 185	4 762 988	-	-	-	-	-	-
Довгострокові позики отримані	100 000	3 171 414	79 916	2 212 735	-	-	-	-
Поточна заборгованість за кредитами та позиками	22 522	714 266	433 323	11 997 962	-	-	-	-
Розрахунки з постачальниками за роботи, послуги, ТМЦ	15 884	503 742	48 914	1 354 343	-	-	419	167
Інші розрахунки з кредиторами	40 941	1 298 408	7 706	213 355	8 964	11 028	16 069	6 400
Всього зобов'язання	329 532	10 450 818	569 859	15 778 395	8 964	11 028	16 488	6 567
Чиста позиція	(281 718)	(8 934 438)	(567 429)	(15 711 113)	(8 964)	(11 028)	(16 488)	(6 567)

Компанією проведений **аналіз чутливості фінансових інструментів зі змінними валютними курсами**. Вплив зміни валютних курсів по відношенню до гривні (перераховані показники в гривні у разі збільшення/зменшення курсу) на фінансовий результати Компанії станом на 31.12.2019 представлений в таблиці:

тис. грн

	Збільшення курсу валюти на 10%		Зменшення курсу валюти на 10%	
	Чиста позиція	Дохід/(витрати)	Чиста позиція	Дохід/(витрати)
EUR	(12 564 396)	(1 142 235)	(10 279 960)	1 142 201
USD	(16 194 764)	(1 472 279)	(13 250 262)	1 472 223
RUB	(6 921)	(629)	(5 660)	628

Відсотковий ризик полягає в тому, що зміни відсоткових ставок впливають, головним чином, на кредити та позики шляхом зміни їх справедливої вартості (за заборгованістю з фіксованою ставкою) або майбутніх грошових потоків (за заборгованістю зі змінною ставкою). Керівництво не затвердило офіційної політики визначення необхідного співвідношення заборгованості Компанії з фіксованими відсотковими ставками і зі змінними відсотковими ставками. Однак при отриманні нових кредитів або позик керівництво застосовує власні судження для прийняття рішення щодо того, яка відсоткова ставка - фіксована або змінна - буде вигіднішою для Компанії протягом розрахункового періоду до терміну погашення заборгованості.

Станом на звітну дату структура відсоткових ставок за фінансовими інструментами Компанії, за якими нараховуються відсотки, представлена таким чином:

тис. грн

	31.12.2019	31.12.2018
<i>Інструменти з фіксованими ставками</i>		
Кредити та позики	19 391 728	19 287 419
<i>Інструменти зі змінними ставками</i>		
Кредити та позики	6 513 465	4 487 390
Разом	25 905 193	23 774 809

Аналіз чутливості фінансових інструментів зі змінними відсотковими ставками

Зміна відсоткових ставок на 100 базисних пунктів на звітну дату призвело б до збільшення/зменшення власного капіталу та прибутку або збитку на 65 477 тис. грн на 31 грудня 2019 року (2018 - 45 258 тис. грн). Даний аналіз передбачає, що всі інші змінні величини, зокрема курси обміну валют, залишаються незмінними. Аналіз даних за 2018 рік проводився на тій же основі.

Ринковий ризик полягає у тому, що зміни ринкових курсів, таких як валютні курси, процентні ставки і курси цінних паперів, будуть впливати на доходи або на вартість фінансових інструментів Компанії. Метою управління ринковим ризиком є управління і контроль рівня ринкового ризику в межах прийнятних параметрів при оптимізації доходності.

Управління капіталом

Політикою Компанії передбачено підтримку стабільного рівня капіталу для забезпечення довіри з боку кредиторів та інших учасників ринку, а також забезпечення подальшого сталого розвитку Компанії. Це досягається завдяки ефективному управлінню коштами, постійному моніторингу доходів та прибутку Компанії, довгостроковим інвестиційним планам, які фінансуються, головним чином, за рахунок операційних грошових потоків Компанії. Завдяки цим заходам Компанія прагне забезпечити стабільне зростання прибутків. Уряд України значно впливає на політику Компанії у сфері управління капіталом.

22. Непередбачені зобов'язання

Судові справи

Станом на 31 грудня 2019 року суттєві невіршені позови Компанії, які були подані кредиторами (з постачання ТМЦ, робіт/послуг) до суду, відсутні, станом на 31 грудня 2018 року склали 259 803 тис. грн.

Станом на 31 грудня 2019 року невіршені позови Компанії, які були подані Міжрегіональним головним управлінням ДФС - Центральним офісом з обслуговування великих платників та Київським міським відділенням Фонду Соціального захисту інвалідів до суду, складають 5 988 422 тис. грн (2018 - 4 884 753 тис. грн). Позови на дану суму перебувають на розгляді у судах. В даний час неможливо визначити, яким буде остаточне рішення цих питань. На думку керівництва, Компанія успішно захистить свою позицію щодо спірних питань.

Інформація щодо суттєвих судових справ та позовів з контрагентами ДП «НАЕК «Енергоатом», сума яких перевищує межу суттєвості у 20 млн. грн, приведена нижче:

Примітки	31.12.2019		31.12.2018		
	Сума позову Компанії до контрагента	Сума позову контрагента до Компанії	Сума позову Компанії до контрагента	Сума позову контрагента до Компанії	
Державне підприємство «Східний гірничо-збагачувальний комбінат»	a	69 739	-	258 155	220 411
КП «Теплопостачання та водоканалізаційне господарство»	b	Позов задоволений	-	30 019	-
Київське міське відділення Фонду Соціального захисту інвалідів	c	-	100 739	-	126 117
Міжрегіональне головне управління ДФС - Центральний офіс з обслуговування великих платників податків	d	2 629 436	5 887 683	2 270 356	4 758 636
ДП «Енергоринок»	e	19 002 033	-	-	-
Фірма «Джі плюс Ейч МОНТАЖ ГмбХ» (G+H MONTAGE GmbH)	f	-	-	-	39 392
Міжрегіональне головне управління Державної фіскальної служби - Центральний офіс з обслуговування великих платників, Головне управління Державної казначейської служби у м. Києві	g	241 553	-	241 553	-

а) Станом на 31 грудня 2019 року відповідно до Постанови Центрального апеляційного господарського суду від 03.06.2019 по справі № 904/7651/17 та Постанови Верховного суду від 28.08.2019 по справі № 904/7651/17 розгляд справи закінчено.

Справа № 904/4285/18 про стягнення з контрагента штрафних санкцій та пені за порушення умов договору від 10.04.2018 № 8-020-08-18-00835 - 69 739 тис. грн.

б) Справа № 915/418/18 про стягнення заборгованості з контрагента за договором № 220 від 19.12.2016 за постачання пари та гарячої води, штрафних санкцій та витрат на оплату судового збору. Станом на 31.12.2019 відповідно до ухвали господарського суду Миколаївської області від 29.05.2019 по справі № 915/418/18 позов задоволений на користь Компанії.

в) Справа № 2а-5997/12/2670 про стягнення з ДП «НАЕК «Енергоатом» адміністративно-господарських санкцій та пені за невиконання нормативу робочих місць для працевлаштування інвалідів за 2007 рік - 38 921 тис. грн. Станом на 31.12.2019 порівняно з початком року відображені зміни відповідно до Постанови ВСУ від 12.09.2019 про відмову у задоволенні заяви ДП «НАЕК «Енергоатом» про перегляд ухвали ВАСУ від 15.03.2017.

Справа № 826/12164/18 про стягнення з ДП «НАЕК «Енергоатом» адміністративно-господарських (штрафних) санкцій та пені за невиконання нормативу робочих місць для працевлаштування інвалідів за 2017 рік - 87 196 тис. грн. Станом на 31.12.2019 порівняно з початком року відображені зміни відповідно до ухвали ОАС м. Києва від 29.11.2018 – позовну заяву Київського міського відділення Фонду Соціального захисту інвалідів залишено без розгляду.

Справа № 640/12985/19 про стягнення з ДП «НАЕК «Енергоатом» адміністративно-господарських (штрафних) санкцій та пені за невиконання нормативу робочих місць для працевлаштування інвалідів за 2018 рік - 100 739 тис. грн.

d) Справа № 826/14937/15 про стягнення коштів у розмірі 4 238 715 тис. грн. Станом на 31 грудня 2019 року порівняно з початком року відображені зміни відповідно до Постанови Верховного суду від 27.11.2019 про часткове задоволення касаційної скарги Міжрегіонального головного управління ДФС - Центрального офісу з обслуговування великих платників податків.

Справа № 826/15649/13-а про визнання протиправними та скасування податкових повідомлень-рішень на суму 20 276 тис. грн. Станом на 31 грудня 2019 року порівняно з початком року відображені зміни у зв'язку з відзивом 06.03.2019 позову у справі № 826/15649/13-а.

Справа (за участю Прокуратури м. Києва) №826/309/13-а (№ 2а-19424/10/2670, № 7/507) про визнання недійсними податкових повідомлень-рішень на загальну суму 212 051 тис. грн.

Справа № 826/3453/13-а про визнання неправомірним та скасування податкового повідомлення-рішення з податку на прибуток у загальному розмірі 1 537 706 тис. грн.

Справа № 826/6029/17 про визнання протиправними дій щодо нарахування пені у сумі 500 323 тис. грн. Станом на 31 грудня 2019 року порівняно з початком року уточнено на 10 тис. грн суму позову Компанії за справою № 826/6029/17 до 500 333 тис. грн.

Справа №640/4563/19 про визнання протиправних дій та скасування ППР про порушення валютного законодавства на суму 25 738 тис. грн.

Справа № 640/14812/19 про стягнення частини прибутку (доходу) у розмірі 1 648 968 тис. грн.

Справа № 640/19757/19 про визнання протиправним та скасування податкового повідомлення-рішення на суму 353 608 тис. грн.

e) Справа № 910/9796/19 про стягнення з ДП «Енергоринок» суми основного боргу, інфляційних втрат та судового збору за договором від 18.05.2001 № 698/05-НАЕК/640/01 на загальну суму 19 002 033 тис. грн.

f) Справа № 910/17566/17 про стягнення з ДП «НАЕК «Енергоатом» пені, штрафу, 3% річних та інфляційних втрат за порушення грошового зобов'язання за Контрактом № 07.08.95 від 07.08.1995 (рішенням Арбітражного суду м. Стокгольм від 17.07.2000, визнаного на території України ухвалою Апеляційного суду м. Києва від 05.11.2001 №2-118) у розмірі 39 392 тис. грн. Рішенням Господарського суду м. Києва від 23.07.2019 відмовлено у задоволенні позову у справі № 910/17566/17.

g) Справа № 826/732/15 про визнання протиправною бездіяльністю міжрегіонального головного управління Державної фіскальної служби - Центрального офісу з обслуговування великих платників, що полягає у невідповідності та неподанні до Головного управління Державної казначейської служби у м. Києві висновку про повернення ДП «НАЕК «Енергоатом» надміру сплачених до бюджету коштів з податку на прибуток на суму 241 553 тис. грн. Зобов'язання Міжрегіонального головного управління Державної фіскальної служби - Центрального офісу з обслуговування великих платників - підготувати та подати висновок до органів казначейства.

Страховання

Компанія не має повного страхового покриття обладнання на випадок переривання діяльності або виникнення зобов'язань перед третьою стороною у зв'язку з пошкодженням майна або нанесенням шкоди навколишньому середовищу у результаті аварій, пов'язаних з майном або діяльністю Компанії. До тих пір, поки Компанія не отримає достатнього страхового покриття, існує

ризик того, що втрата або пошкодження певних активів може здійснити істотний негативний вплив на діяльність і фінансове становище Компанії.

Відповідно до законодавства України, яке стосується виробництва електроенергії на атомних електростанціях, Компанія зобов'язана здійснювати страхування ризиків наслідків аварійних ситуацій на атомних станціях на обмежену суму 150 мільйонів СПЗ (спеціальних прав запозичення), що на 31 грудня 2019 року є еквівалентом 4 904 940 тис. грн, по кожній аварійній ситуації на атомній електростанції (2018 - 150 мільйонів СПЗ і 5 776 290 тис. грн, відповідно). Станом на 31 грудня 2019 і 2018 років Компанія відповідає зазначеним вимогам.

Соціальні зобов'язання

ДП «НАЕК «Енергоатом» здійснює внески до обов'язкових і добровільних соціальних програм. Соціальні об'єкти Компанії, а також регіональні соціальні програми приносять суспільну користь у широкому розумінні і, як правило, не обмежуються тільки працівниками Компанії.

Екологічні питання

Компанія і суб'єкти господарювання, які існували до її створення, протягом багатьох років здійснювали свою діяльність у сфері атомної енергетики України. У результаті діяльності Компанії навколишньому середовищу могло бути завдано шкоди. Охорона навколишнього природного середовища, зниження впливу на довкілля – пріоритетне завдання ДП «НАЕК «Енергоатом», як оператора діючих українських АЕС. Організація охорони довкілля здійснюється за всіма об'єктами: охорона атмосферного повітря, охорона водних та земельних ресурсів, забезпечення безпеки під час здійснення операцій з відходами.

В Україні продовжує розвиватися законодавство з охорони навколишнього середовища і позиція Уряду щодо забезпечення дотримання вимог цього законодавства постійно переглядається. Компанія періодично оцінює свої зобов'язання, передбачені законодавством про охорону навколишнього середовища. Зобов'язання визнаються негайно після їх виникнення. Якщо ніяких поточних або майбутніх вигід не очікується, витрати, пов'язані із зобов'язаннями по охороні навколишнього середовища, відносяться на витрати. Витрати, спрямовані на продовження строку корисного використання відповідного майна або на зменшення або запобігання забрудненню навколишнього середовища у майбутньому, капіталізуються. Потенційні зобов'язання, які можуть виникнути у результаті затвердження жорсткіших вимог законодавства, у результаті цивільних судових процесів або змін законодавства, зараз оцінити неможливо. Останніми роками у зв'язку з імплементацією європейського екологічного законодавства в Україні переглядаються або вводяться нові нормативні акти, які потребують від Компанії коригування існуючих або впровадження нових підходів до організації природоохоронної діяльності. У зв'язку з цим виникає ризик стосовно неохорони своєчасно нових або коригування існуючих документів дозвільного характеру, що тягне за собою накладення з боку органів державного нагляду штрафних санкцій або надання претензій на відшкодування збитків, пов'язаних з неохороною своєчасно таких документів.

На сьогодні Компанія в цілому дотримується природоохоронного законодавства, виконує вимоги законодавства стосовно сплати екологічного податку, рентної плати за спецводокористування та не має фінансових зобов'язань, пов'язаних із відшкодуванням збитків від забруднення довкілля.

Компанія не має нарахувань у зв'язку із зобов'язаннями по охороні навколишнього середовища на 31 грудня 2019 і 2018 років.

Зобов'язання та непередбачені зобов'язання, пов'язані з Чорнобильською атомною електростанцією (Чорнобильська АЕС)

До 2001 року Компанія експлуатувала ядерні реактори Чорнобильської АЕС. У квітні 2001 року відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України чисті активи, що належали Чорнобильській АЕС, були передані окремо створеному спеціалізованому підприємству ДСП

«Чорнобильська атомна електростанція» (ДСП «Чорнобильська АЕС»), яке підпорядковується Державному агентству України з управління зоною відчуження (ДАЗВ).

ДСП «Чорнобильська АЕС» відповідає за зняття з експлуатації ядерних реакторів Чорнобильської АЕС, управління об'єктом «Укриття», переробку, транспортування, зберігання та захоронення ядерного палива, відпрацьованого на Чорнобильській АЕС, і радіоактивних відходів.

На думку керівництва, Компанія не має зобов'язань або непередбачених зобов'язань щодо шкоди, завданої аварією на Чорнобильській АЕС, яка сталася у 1986 році.

Умовні активи та зобов'язання

Суттєві умовні активи та зобов'язання Компанії станом на 31 грудня, більшість з яких може виникнути внаслідок рішень суду за позовами, які розкриті у цій примітці, приведені в таблиці

тис. грн

Вид активу	31.12.2019	31.12.2018
ДП «Енергоринок» по справі № 9741/10 від 18.07.2019 - 3% річних, інфляційні та судовий збір за порушення грошового зобов'язання за договором від 28.09.2009 №5687/01 та по справі № 9742/10 від 18.07.2019 - інфляційні та судовий збір за договором від 18.05.2001 № 698/05-НАЕК за порушення грошового зобов'язання	9 192 674	-
ДП «Східний гірничо-збагачувальний комбінат» - пеня, штраф та судовий збір по рішенню Верховного суду від 03.10.2019 по справі № 904/4285/15	69 739	69 739
Вид зобов'язання	31.12.2019	31.12.2018
Фонд зняття з експлуатації (відрахування за 2007-2009 рр.)	660 532	660 532
Податок на прибуток, ПДВ, ПДФО, РРО, митні платежі та штрафні санкції (ППР), які оскаржуються в суді	4 467 363	522 442
Членські внески (ВАО АЕС) за 2014-2015 рр. та за 2019-2020 рр.	164 225	123 022
Позови Київського міського відділення Фонду соціального захисту інвалідів про стягнення адміністративно-господарських (штрафних) санкцій та пені за невиконання нормативу робочих місць для працевлаштування інвалідів	100 739	87 196
Фірма «Джі плюс Ейч МОНТАЖ ГмбХ» (G+H MONTAGE GmbH) - пеня, штраф, річні та інфляційні за порушення грошового зобов'язання за контрактом від 07.08.1995 та за рішенням Арбітражного суду м. Стокгольм від 17.07.2000*	-	39 392

* станом на 31.12.2019 порівняно з початком року відображені зміни відповідно до рішення Господарського суду від 23.07.2019 про відмову у задоволенні позову.

Непередбачені податкові зобов'язання

Компанія здійснює свою діяльність в Україні і тому повинна відповідати вимогам податкового законодавства України. Для української системи оподаткування характерним є наявність численних податків і часті зміни законодавства, які можуть застосовуватися ретроспективно, мати різне тлумачення, а у деяких випадках є суперечливими. Нерідко виникають протиріччя у трактуванні податкового законодавства між місцевою, обласною і державною податковими адміністраціями, Міністерством фінансів та іншими державними органами. Податкові декларації підлягають перевірці з боку різних органів влади, які згідно із законом уповноважені застосовувати суворі штрафні санкції, а також стягувати пеню. Податковий рік залишається відкритим для перевірки податковими органами протягом наступних трьох календарних років, проте за певних обставин податковий рік може залишатися відкритим довше.

Ці факти створюють значно серйозніші податкові ризики, ніж ті, які є типовими для країн з більш розвиненими системами оподаткування.

Керівництво, виходячи з тлумачення податкового законодавства, офіційних роз'яснень і судових рішень, вважає, що податкові зобов'язання були належним чином задекларовані і відображені в обліку. Однак відповідні органи можуть витлумачити зазначені вище положення інакше, і, якщо керівництво не зможе відстояти свою позицію, виконання їх рішень може здійснити

істотний вплив на цю фінансову звітність.

Компанія повинна дотримуватися вимог Фонду соціального захисту інвалідів. Більшість підрозділів Компанії є небезпечними виробництвами і у них робочі місця для інвалідів створювати заборонено згідно з іншими нормативно-правовими актами України. У підрозділи Компанії, де небезпечні виробництва відсутні, Компанія на регулярній основі офіційно запрошує на роботу інвалідів, проте кількість працюючих інвалідів у Компанії недостатня з огляду на незначну кількість непрацевлаштованих інвалідів у містах, де розташовані підрозділи Компанії. Таким чином, керівництво Компанії вважає, що Компанія виконує вимоги законодавства щодо захисту інвалідів на належному рівні.

Сума потенційних зобов'язань за відповідними виплатами на 31 грудня 2019 року становить 100 739 тис. грн (2018 – 87 196 тис. грн). Оскільки керівництво вважає, що значне зменшення економічних вигід, що відносяться до цих нарахунків, не представляється можливим, у цій фінансовій звітності не були створені резерви за такими потенційними зобов'язаннями.

Прострочені зобов'язання

Деякі з поточних зобов'язань є простроченими. Для певних з них умови відповідних договорів передбачають застосування штрафних санкцій. Резерви за потенційними штрафами не були відображені у фінансовій звітності, оскільки потенційна сума штрафних санкцій у зв'язку з простроченими зобов'язаннями не є значною.

Списання кредиторської заборгованості

Компанія списує кредиторську заборгованість, за якою минув термін позовної давності, який визначається законодавством України, і щодо якої контрагентами не були подані судові позови. Керівництво вважає, що ризик виникнення необхідності у відновленні в обліку цієї кредиторської заборгованості і надалі її погашенні не є ймовірним. Загальна сума кредиторської заборгованості, списаної в 2019 році, становить 2 323 тис. грн (2018 – 3 007 тис. грн).

23. Події після дати балансу

Надзвичайна ситуація та її вплив на діяльність Компанії

У середині грудня 2019 року розпочався спалах захворювання в місті Ухань у центральному Китаї з виявлення в місцевих мешканців пневмонії невідомого походження. Згодом китайські науковці виділили новий бетакоронавірус — SARS-CoV-2, який спричинює цю хворобу. Державні органи багатьох країн здійснюють надзвичайні заходи зі стримування пандемії. Пандемія спричинила скасування масових і міжнародних подій, скорочення торгівлі та падіння економічних показників у всьому світі. За прогнозами МВФ зростання глобальної економіки в 2020 році однозначно буде меншим, ніж минулого року через коронавірус, зниження цін на нафту та обмеження торгівлі і пересувань, однак це залежатиме від міжнародної взаємодії у відповіді на цей виклик.

Уряд України своєю постановою від 11.03.2020 № 211 (зі змінами) запровадив, починаючи з 12 березня 2020 року, на всій території України карантин з встановленням обмежувальних заходів, які мають запобігти поширенню на території країни гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2. Пандемія коронавірусу, як передбачається, негативно вплине на економіку України, зокрема очікується зростання безробіття і обмеження діяльності будь-якого бізнесу, що, в свою чергу призведе до зниження рівня платоспроможності як населення, так і підприємств.

ДП «НАЕК «Енергоатом» є стратегічним підприємством, виробляючи більше половини електроенергії у Україні, однак у зв'язку з призупиненням або зменшенням обсягів виробництва в країні вірогідним також є зменшення виробництва електроенергії Компанією в порівнянні з плановими обсягами.

У Компанії з метою запобігання поширенню Covid-19 введені в дію низка профілактичних, протиепідемічних та санітарно-гігієнічних заходів. Внесені зміни в режим роботи працівників на період оголошеного в державі карантину. Персонал ДП «НАЕК «Енергоатом», що працює в нормальних умовах праці, максимально переведений на дистанційну роботу вдома, що дозволяє до можливого мінімуму скоротити кількість контактів на підприємстві і сприяє недопущенню розповсюдження інфекції. Посилено санітарно-гігієнічний та дезінфекційний режим виробничих та офісних приміщень.

Ускладнення епідеміологічної ситуації в Україні, пов'язаної з поширенням коронавірусу, зобов'язує керівництво Компанії вживати більш жорсткі запобіжні заходи для того, щоб забезпечити стабільну та безпечну роботу об'єктів атомної енергетики, зокрема, критично необхідний для стабільної роботи АЕС персонал переведений в режим повної ізоляції.

Враховуючи невизначеність у зв'язку з розвитком подій навколо коронавірусу важко оцінити вплив ситуації, що склалась у зв'язку з поширенням цієї інфекції, але вже, починаючи з березня 2020 року, Компанія має випадки затримання постачання ТМЦ, виконання ремонтних та інших робіт підрядниками (в тому числі у зв'язку з обмеженням доступу до об'єктів АЕС). За оцінками управлінського персоналу Компанії затримка виконання постачальниками своїх зобов'язань з постачання ТМЦ складе більше 120 млн грн. Наразі укладаються додаткові угоди з постачальниками та підрядниками щодо перенесення строків постачання, виконання робіт, якщо таке перенесення не впливає на безпечну експлуатацію АЕС.

Ситуація ускладнюється значним зростанням дебіторської заборгованості за відпущену електричну енергію, що обумовлено ситуацією в цілому на енергоринку України. Внаслідок затримки розрахунків та неповних розрахунків протягом першого кварталу 2020 року наприкінці березня 2020 року заборгованість ДП «Гарантований покупець» та ПрАТ НЕК «Укренерго» перед Компанією склала 5,4 млрд грн.

На даний момент керівництво Компанії, враховуючи її стратегічне значення та постійне споживання електроенергії в країні, вважає, що Компанія зможе продовжувати свою діяльність на безперервній основі та окрема фінансова звітність Компанії не потребує коригувань через обмеження, накладені поточними обставинами на діяльність Компанії та контрагентів щодо виконання своїх зобов'язань своєчасно та в повному обсязі.

Керівництво Компанії здійснює постійний моніторинг поточної ситуації в підрозділах Компанії та в регіонах у цілому. У випадку суттєвих змін поточного стану або у випадку введення надзвичайного стану в країні чи настання інших подій, які можуть вплинути на діяльність Компанії, керівництво буде оцінювати вплив цих подій на діяльність Компанії.

Рішення за судовими справами

Після дати балансу 05.02.2020 Центральний апеляційний господарський суд частково задовольнив апеляційну скаргу у справі № 904/4285/18 ДП «НАЕК «Енергоатом» до ДП «Східний гірничо-збагачувальний комбінат» та постановив здійснити зарахування і стягнути з Державного підприємства «Східний гірничо-збагачувальний комбінат» на користь Державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча Компанія «Енергоатом» 16 700 тис. грн та судовий збір у розмірі 553 тис. грн.

11.02.2020 Шостий апеляційний адмінсуд відмовився задовольнити апеляційну скаргу Офісу великих платників податків ДПС та залишив без змін рішення Окружного адмінсуду м. Києва від 04.12.2019 (в справі №640/19757/19), яким було задоволено позов Енергоатома та скасовано податкове повідомлення-рішення № 0002464204 від 04.07.2019 про збільшення суми зобов'язання за платежем частини чистого прибутку на суму 353 608 тис. грн.

Наприкінці березня 2020 року у Господарському суді м. Києва було зареєстровано справу № 910/4160/20 за позовом ДП «НАЕК «Енергоатом» до ДП «Гарантований покупець» про стягнення основного боргу та штрафних санкцій на суму близько 3 000 000 тис. грн за відпущену в лютому 2020 року електроенергію в межах виконання спеціальних обов'язків згідно з постановою КМУ від 05.06.2019 № 483, у зв'язку з порушенням умов договору з ДП «НАЕК «Енергоатом» в частині своєчасної та в повному обсязі оплати за електроенергію. ДП «НАЕК «Енергоатом» обмежило

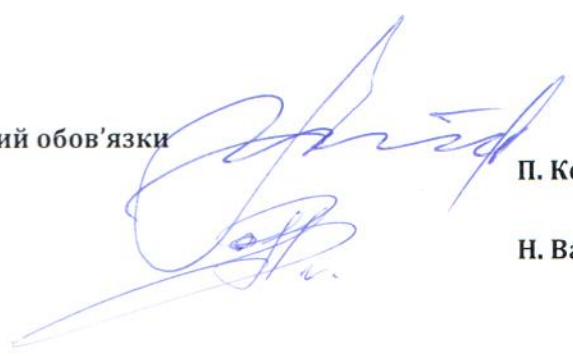
продаж певного обсягу електроенергії ДП «Гарантований покупець», а також нарахувало штрафні санкції, базуючись на нормах законодавчих та підзаконних нормативно-правових актів, що регулюють діяльність на ринку електричної енергії, та умовах укладеного договору.

24. Затвердження фінансової звітності

Форми фінансової звітності для подання в органи державної статистики та уповноваженому органу управління затверджені 26 лютого 2020 року, повний комплект фінансової звітності, включаючи ці Примітки, затверджений до випуску 24 квітня 2020 року.

Тимчасово виконуючий обов'язки
президента

Головний бухгалтер

П. Котін

Н. Вашетіна